

EN TOEN WERD IK WAKKER
(dromen van Gent)

Samenstelling
PETER VERHELST

(dromen van Gent)

EN TOEN WERD IK WAKKER

Samenstelling
PETER VERHELST

Toen mij gevraagd werd stadsdichter van Gent te worden heb ik nee en ja geantwoord. Nee, ik zou geen gedichten schrijven. Ja, ik wilde wel dromen verzamelen. Wat die nee betreft: naarmate ik ouder word, ben ik almaar meer overtuigd van de noodzaak van poëzie, maar ik vond het voor mij problematisch om gedichten voor een stad te schrijven. En zeker voor een stad waar ik zelf niet woon. Wat die ja betreft: ik dacht al een tijd na over een manier waarop inwoners van een stad zelf iets geven en terugkrijgen, een schatkistje waaruit iedereen naar believen zou kunnen putten. Enerzijds omdat ik ervan overtuigd ben dat zoiets een bron van inspiratie kan zijn voor kunstenaars (fotografen, filmmakers, schrijvers, theatermakers...). Anderzijds omdat ik hoop dat het schatkistje ook door andere Gentenaars (en bij uitbreiding door iedereen die het wil) zin kan hebben. Om de heel eenvoudige reden dat de dromen van anderen op de een of andere manier ook iets vertellen over de lezer ervan. Over ons dus. Dat gevoel had ik althans toen ik ze las.

Het principe was eenvoudig: ik vroeg mensen die in Gent wonen, gewoond hebben, gestudeerd hebben of studeren of werken, om hun werkelijk gedroomde dromen in te zenden. Zoals je aan de inwoners van een stad vraagt om dingen die hun dierbaar zijn in bruikleen te geven. Dromen zijn dierbaar omdat ze intiem zijn. En ze zijn interessant omdat ze ruw zijn. Grondstof als het ware. Steentjes die de potentie hebben diamanten te worden. Of saffieren. Of mooie steentjes.

De ingezonden dromen zijn een beetje afgestoft, maar toch ruw gehouden (de meest opvallende spellingfouten gecorrigeerd, de zinnen die niets met de droom te maken hadden weggeknipt). Daarna heb ik de dromen gerangschikt, zodat er een soort verhaal leek te ontstaan. Zodat je de dromen afzonderlijk kunt lezen, maar ook na elkaar, waardoor ze elkaar versterken of veelkleurig maken.

Het boek is volstrekt pretentieloos, omdat het niet doet alsof het literatuur bevat. De dromen zijn pretentieloos, omdat ze kort zijn, over het algemeen sec genoteerd. De pracht ervan zit niet in de formulering, maar in de 'eerlijkheid' ervan, zelfs als ze gelogen of verzonnen zijn. Ik bedoel: als je het boek leest, krijg je een inkijk in verscheidene levens. De humor ervan, het verdriet, de absurditeit en onze hoop op betekenis, de banaliteit en het verlangen, de angst enz... Zoals het leven zelf. En de grap is: soms heb je als lezer het gevoel dat iemand een droom heeft gedroomd waarvan je dacht dat die alleen jou toebehoorde. Soms is dat ontluisterend, soms voel je je daar als lezer minder eenzaam door.

In deze hysterisch sentimentele tijden is het ook hoopgevend hoe schroomvol de dromen zijn. Geen exhibitionisme, geen gekoketteer met weirde, excentrieke uitspattingen. Gewoon: dromen, met hun onnavolgbare logica. Niets meer, niets minder. Tot mijn verbazing ook geen erotische dromen. Al is dat misschien een opluchting: daar hebben we televisie voor.

Van de inzenders zijn voornaam en leeftijd vrijgegeven. Alleen van enkele bekende Gentenaars wordt de volledige naam gegeven, omdat ze ook zo op de website te lezen waren.

Neem dit boek ter hand, lees erin. Geef het boek door aan geliefden of lees het stiekem. Glimlach erom, of laat u erdoor inspireren. Geef er kortom antwoord op in de vorm die u verkiest.

Zoals volgens de verhalen het Britse Rijk zal vergaan wanneer er niet langer kraaien rond de Tower cirkelen, zullen wij er niet meer zijn als er niet langer wordt gedroomd. Keep on dreaming.

PETER VERHELST

*schuivende wolken
ik reis even mee...*

Lieve, 69 jaar.

rustplaats voor onze dromen

's Nachts als iedereen ligt te slapen, is er een plaats waar dromen worden uitgewisseld. Dit is de plaats waar mijn droom zich afspeelt. Boven mij ligt de op-zijn-kop-liggende-wereld te slapen en mensen uit alle hoeken van de aardkloot komen naar mij toe, om de vruchten van mijn dromenverzameling te plukken. In ruil voor hun gedroomde droom kunnen ze bij mij een droom naar keuze lenen. De dromers komen liggend naar me toe, alsof ze een magnetiserend effect op me hebben – of misschien komt het gewoon door de wetten van de zwaartekracht? Jong, oud, arm of rijk, het maakt niet uit. Ze komen allemaal voor een goede nachtrust. Sommigen waren niet gelukkig met hun droom, anderen zijn gewoon uitgedroomd. Even later zie ik een vertrouwd meisje staan. Ook in mijn droom ziet M. er beedschoon uit. Hoewel haar ogen niet stralen, lijken ze wel te twinkelen. Haar rode kringloopjasje past goed bij haar lichtgroene jurk. Maar haar donkere ogen kijken mij angstig aan. Ze heeft namelijk geen droom om te ruilen, alleen maar nachtmerries. Ik wil mijn hand uitsteken, maar het is niet nodig. Ze laat zich vallen in mijn armen. Ik neem haar stevig vast en laat haar niet meer los. Het enige wat ik wil, is haar beschermen. Als ik ontwaak, kust M. mijn lippen.

Tom, 25 jaar.

Ik werd eens wakker met de zin: Do not eat the lemon dog.

Joke, 25 jaar.

Ik zag een paard voorbijstappen, gevolgd door een veulentje. De merrie was bepakkt met zakken. De weide grensde aan een groot herenhuis, centrum stad. Wat verderop in de weide stonden dikke bomen. Ik keek naar een van de boomkruinen en zag er een boomhut. Ineens stond ik in de boomhut en op de houten planken lag een dik schrift, gemaakt uit handgeschept papier. Het klapte open en dicht, open en dicht...

Nicole, volwassen.

Ik stuurde een brief naar iemand die ik niet kende. De postbode nam mijn brief mee in een zak. Ik fietste weg, maar mijn brief vloog uit zijn zak. Ik pakte mijn fiets en begon te trappen. Ik kon er net niet bij met mijn armen. Dus moest ik op mijn fiets staan. Ik strekte mijn armen.

Floor, 11 jaar.

Ik zit samen met een paar kinderen en mijn juf Karen in de klas. Karen heeft haar haar heel kort laten knippen. “Heb je je haar laten knippen, Karen?” vraag ik. “Ja, mijn zoontje Toon had een schaar in zijn hand en hij knipte er een lok uit, dus heb ik de rest ook maar geknipt,” antwoordt Karen. Alles werd zwart.

Kyra, 4e leefgroep.

Ik zag mijn mama en papa. Ik moest mijn haar kammen, mijn mama kwam mee. En toen zag ik mijn mama als tweeling. Ik zei: “Mama, stop, ga niet naar daar!” Maar ze ging gewoon verder. Ik was bang en ik ging naar de living en zag iedereen, en ging naar mijn mama, en ze trokken elkaar aan de haren (de tweeling). Ik huilde en kwam dichterbij, en riep: “STOP”, toen stopten ze. En zei: “Wie is mijn echte mama?”, en ze zeiden allebei: “IK” En ik stelde een vraag en mijn mama antwoordde “goed”. En het was juist en ik zei: “Kom mama”.

Sibel, 11 jaar.

In mijn droom waren mijn papa, broer en ik. Mijn mama was aan het werk. Het begon een beetje donker te worden. We waren aan het zitten. Mijn papa had een bruine trui en een blauwe broek aan. Opeens kwam mijn papa van boven. Er waren twee papa's. Ik was heel erg bang, en de tweede papa zei tegen mij: “Ik ga naar de wc” en toen werd ik wakker! Toen moest ik mijn papa wakker maken,

en ik was heel erg bang. En hij droeg een bruine trui en een blauwe broek (hetzelfde als in mijn droom).

Asya, 11 jaar.

Ik lag in mijn wiegje en ik zei mijn eerste woordje 'mama, mama' en toen zei ik 'papa, papa'. Ik lachte naar ze. Toen was ik zo blij. En toen zei ik: 'Zusje, zusje'. Mijn zus was zo blij en mijn mama en papa ook. Ik kreeg toen mijn flesje warme melk en toen mijn flesje op was, gooide ik het tot het einde van mijn kamer. Ik lachte zo hard en toen viel ik in slaap. Toen ik wakker werd moest ik in bad, ik wou niet maar ik moest wel. Toen ik in bad zat, vond ik het wel leuk. Ik spetste zo hard tot de hele badkamer nat was. En mijn mama en papa vonden het niet zo leuk maar ik wel!

Alexie, 3e leerjaar.

Vandaag heb ik gedroomd dat mijn twee tantes op bezoek waren. En mijn ene tante moest een contract ondertekenen van mijn andere tante. En ik zag dat mijn tante een tas vol pennen had. En weet jij wat: mijn papa en mijn mama moesten ook een contract ondertekenen. En ze vulden het gewoon in zonder het te lezen. En mijn tante ook.

Lotte, 3e leerjaar.

Het is feest. Het is mijn verjaardag. Mijn mama en mijn papa vieren mijn verjaardag. De zon schijnt. De bloemen zijn gegroeid.

Gabriela, 1e leerjaar.

Ik kreeg allerlei kadootjes. Maar het mooiste kado was Bleak. Bleak is een paard. Ik droomde al zo lang van een paard. O dank je mama en papa. Ik ging meteen een stal zoeken. Deze is perfect. Ik legde er stro in en gaf hem eten en drinken. En natuurlijk borstelde ik hem. En ik zei tegen Bleak: 'Morgen gaan we een ritje maken.' De volgende dag... Kom Bleak, vandaag gaan we een ritje maken. Ik reed en sprong maar bij de sprong viel ik van het paard. Ik had een wonde op mijn arm en Bleak op zijn been.

Justine, 3e leerjaar.

Ik heb gedroomd van mijn cadeaus. Het was mijn verjaardag. En mijn vriendinnen kwamen. En de eerste was Sanne. En de tweede Justine natuurlijk. Die wonen dicht bij mij. Ze legden hun pakje in de vorm van een doos neer. En toen kwamen de anderen: Lief, Kailey, Moosha, Lotte. En ik zei: leg je pakje maar neer. En toen kwam mama en zei: we gaan de pakjes openmaken. Met een spel, ballonnen prikken. We hebben ballonnen met jullie naam erin. En dan pak ik een ballon en prik er in en dan zeg ik een naam en die mag zijn pakje nemen. Goed. Ja. Ik prik. Knal! Sanne. Mag ik je pakje? Wauw, wat mooi, een kanarie. Nu mag jij prikken. En wat doe je met de parkiet? Die laat ik los. Oké! Prik, Justine! Eten voor een parkiet. Nu is het aan jou. Prik!!! Speeltjes voor een parkiet en voor een poes? Dank u, Moosha. Prik, Kailey. Een poes, dank u. En Lotte, uw kado: eten voor de poes. Kom, we gaan met de dieren spelen. Het was de leukste verjaardag ooit.

Fanny, 3e leerjaar.

Ik heb gedroomd over mijn verjaardag. Iedereen was mijn verjaardag vergeten. Ik heb ook niets speciaals gedaan, ik ben gewoon thuis gebleven en ben met mijn mama naar de slager gegaan. Ik vond het uiteraard niet leuk.

Amy, 17 jaar.

Het was half negen. Ik lag in bed en droomde over... de supermarkt. Het was fantastisch... Ze hadden er echt alles! Badjassen, handdoeken, eten, verzorgingsmiddelen, bloemen, computers... Ik wou al zó lang een nieuwe badjas, dus kocht ik er één. Het was een mooie witte met rode strepen. Ik stond aan de kassa, ik betaalde en... Poeffffff. Ik verdween. Opeens stond ik in een badkamer. Maar niet zomaar een badkamer... Het was er één met een groot zwembad. Ik deed mijn zwembroek en nieuwe badjas aan en ging in het water. Wanneer ik er tien seconden in zat veranderde het water in modder. Het licht ging aan en ik schoot wakker!

Achille, 4e leefgroep.

Ik heb gedroomd dat er geld in mijn kamer viel. Dan ben ik zeer rijk. Ik kan dan alles kopen maar als al dat geld op is ben ik blut. Maar ja, morgen komt er weer nieuw geld en dan koop ik een Wii, Playstation en nog zoveel meer. Oeps, ik kan niets zien! Maar dan poef! Die geldwolk is weg en al die dingen ook en mijn huis erbij!

Evie, 8 jaar.

Ik droomde dat ik de lotto had gewonnen maar toen ik thuis kwam was het geld weg!

Joachim, 8 jaar.

In de keuken thuis is er een groot raam dat uitkijkt op de tuin en de velden erachter. Ik sta als jong meisje uit het raam te kijken en zie plots een vreemd object aan de hemel. Het komt in de richting van ons huis en al vlug herken ik de contouren van een ufo. Ik roep mijn moeder, die in het washok naast de keuken bezig is. Ik blijf maar roepen dat ze vlug moet komen, maar ze reageert niet of

zegt dat ik me niet hoeft aan te stellen. Het ruimteschip komt dichterbij en landt in de tuin van de buur. De ruimtewezens zelf zie ik nooit, maar ik weet wel dat ze de wereld overnemen. Deze droom kwam verschillende keren terug. Totdat mijn moeder in die laatste droom daadwerkelijk kwam kijken en haar enige reactie een droog "Oh, een ufo" was. Daarna heb ik de droom nooit meer gehad.

Ine, 20 jaar.

Ik kan in de ruimte ademen en ik kan sneller dan het licht reizen, en zo andere planeten bezoeken, planeten met buitenaards leven. De manier waarop ik reis is door in het licht te bewegen. Ik kan de tijd stopzetten en in het licht bewegen. Alles heeft een grijsachtige schijn. Zo kan ik gaan waar het licht gaat. In mijn dromen heb ik ook zwarte gaten bezocht zonder er in opgeslokt te worden en heb ik twee soorten ruimtewezens ontdekt. Eén had rare voelsprietten en sprak een "ble"-taal: alles wat hij zei begon of eindigde met "ble". De wezens zagen er paars uit, met een blauwe schijn. Ze gaven mij een vertaalsysteem dat ik achter mijn oren moest opzetten. Het andere ras kan ik me niet zo goed meer herinneren, maar ik weet wel dat het nogal agressief was. Ik herinner mij ook dat ik stenen en technologie van andere planeten verzamelde en op aarde verkocht tegen een mooie prijs. Ik was heel rijk door die verkoop en begon landen te kopen met dat geld. Ik creëerde een Utopia, waar ik met mijn ideeën de hedendaagse problemen van onze wereld oploste.

Jonathan, 18 jaar.

Waaa!!! Ik zit in de ruimte. Joepie, mijn droom is uitgekomen! Oh, ik zweef. Oh nee! Aliens! Hé, ga weg jullie! De alien zei: Waarom zouden we? Daarom! Maar de alien zei: jullie moeten weg! Dit is onze planeet. De alien doodde me. Haaa! Hoe! Hoe!

Nicolas, 9 jaar.

In het begin van mijn droom was ik op aarde. Daarna kwam er een mooie engel. En ik vloog naar enkele landen met de engel. Daarna was ik in Spanje. Daar was het superwarm en tof. En ook in Rusland, daar was het superkoud. Ik ging ook naar de maan en de zon. Daarna ging ik met de engel naar de hemel. Ik zag Jezus, die was superaardig, en de engel ook. Ik was superblij dat ik alle landen zag, en de hemel! Ik zag ook mooie beelden. Het leukste was in Spanje, Frankrijk en de Eiffeltoren. En ik zag de mooiste films. Ik was ook onzichtbaar.

Alex, 11 jaar.

Ik droom van de paashaas. De paashaas geeft eitjes en bloemen aan de kindjes.

Emile, 1e leerjaar.

Achter mijn tuin ligt een park en zoals gewoonlijk wandel ik er door net voor de schemering. Dan is het licht het allermooist. Midden in het park is er een open plek met rondom een bomenkrans van oude sparren, acacia's en beuken. Terwijl ik het grasplein oversteek, zie ik in de verte twee witte paarden liggen. Wat mooi – dit heb ik nog nooit gezien! Ik wil de dieren van naderbij bekijken, hun witte manen glinsteren in het avondlicht. Zachtjes sluip ik verder aangezien ik de dieren niet wil opschrikken. Opeens richten zij zich op. Wat ik dan zie, is onvoorstelbaar: de paarden beginnen te klapperen met grote witte vleugels, ze hinniken en blazen zwaar door hun neusgaten. Voor mijn ogen stijgen ze op in de lucht en ik hoor zware vleugelslagen, tot ze uit het zicht verdwenen zijn.

Anne-Marie, 56 jaar.

Ik sta op een lange steiger te kijken naar de horizon.
Ik hoor in de verte mijn vrienden roepen. Ik draai mij om. Opeens krijg ik

een licht gevoel. Ik begin te zweven in de lucht. Ik vlieg hoog boven mijn vrienden.
(Ik hou niet erg van hoogtes, want ik heb een beetje hoogtevrees.)
Iedere keer als ik bang word, begint mijn hoogte af te nemen.
Spreek ik mezelf moed in, dan ga ik langzaam terug naar boven.

Lisa, 17 jaar.

Ik woon in een paleis. Met heel veel natuur. En de zon schijnt. En de vogels vliegen. Ik alleen zit in dat paleis. Met mijn vrienden, de dieren. O wat leuk zeg. En de bloesems aan de bomen, zo veel bloemen. Het is echt zeer leuk. Je bent vrij. Ik klim in de bomen.

Ik wou dat jullie het interessant vonden.

Eminah, 9 jaar.

Zilver. Het sneeuwt. Ik ga naar buiten. Ik kijk niet goed waar ik loop en val in een hol. Ik val en val en val naar beneden. Dan val ik op de grond. Ik hang vol met sneeuw. Ik schud het er af. Ik zit vol met wit en op mijn hoofd staan stekels. Ik spring eens en vlieg naar boven. Dan land ik op de grond. Ik probeer eens een koprol. Ik rol heel snel op een grote rit. Dan vlieg ik eens naar boven. Dan zie ik daar iets. Iets grijs, iets rood, iets roze, iets geel. Ik vlieg er tegen aan, het valt naar beneden. Ik ga er achteraan. Daar zie ik dokter Egemen. Ik rol er nog een paar keer tegenaan.

Sashi, 9 jaar.

Mijn klasgenoten en ik zoefden door de fonkelende sterren. Allemaal hadden we een ruimtepak aan, behalve drie kinderen. Die drie kinderen hadden enkel houten skilatten onder hun voeten. En over hun rug was van een vinger van de ene hand naar een vinger van de andere hand een plank gespannen, waardoor ze

gedwongen werden om hun armen te spreiden als vleugels. Daar vlogen ze dan, de drie houten vogels. Onder ons vloog een plank waarvan de helft overdekt was met een andere gebogen plank. Een raket! Het was wel helemaal geen normale raket. Wij vlogen boven het deel van de raket dat niet overdekt was. Het was allemaal heel gevaarlijk. Als we iets te ver van de raket waren liepen we de kans om dood te gaan! Vooral de kinderen op skilatten liepen gevaar want die konden heel moeilijk sturen. Die drie kinderen begonnen ter plekke samen een triestig liedje uit te vinden dat ze ook zongen! Het was een zeer mooi lied. Het klonk perfect en het leek alsof ze al eeuwen gerepeteerd hadden! Ineens was het lied gedaan en weken de drie kinderen supersnel uit naar de dodelijke zone! Eén van onze begeleiders zei met een slome stem op zijn doodse gemak: "Kom we moeten eens even samenkomen... Jullie drie vriendjes kunnen ieder moment doodgaan. Eens kijken waar ze nu zijn." Traag draaide hij zijn hoofd en keek in de richting van de drie kinderen. "Volgens mij kunnen we nog iets doen, eens even kijken op mijn computertje... Ja, we kunnen nog iets doen," vertelde hij ons en keek nog eens traag in de richting van de drie verdwaalde kinderen. "Ik zal eens kijken in mijn koffertje naar spullen om ze terug te halen... Ja, ik heb het! Nog één keer kijken waar ze nu zijn... Oei, volgens mij is het nu te laat! Eens kijken op het computertje." Hij keek nog één keer traag naar de drie en fluisterde sloom: "O jammer, nu is het te laat, jullie vriendjes zijn dood!" "Ja zeer jammer," riep Tom sarcastisch. "Maar nu is het tijd om terug te gaan naar de klas." Zoef... In twee minuten stonden we in de klas. Pauline en ik gingen via het raam van de klas naar buiten op het dak van de school om onze dode neerstortende medeleerlingen op te wachten. Op het dak stonden twee muren: één vol met klimop en een andere zonder groen. Toen zei ik tegen Pauline: "Kijk daar, drie vogels!" We moesten allebei heel hard lachen! Dan zei Pauline: "Kijk, Maité, daar: drie stipjes in de lucht." We bleven allebei een minuut stil staan kijken maar de stippen kwamen bijna niet dichterbij. Toen zei ik: "Ja man, dat duurt hier wel zeer lang!" Ik was nog maar net uitgesproken of de stippen zoefden sneller dan snel in onze richting! We deinsden achteruit tot tegen de muur zonder klimop! Ineens zaten

er drie konijnen in de klimop met hun oren helemaal recht, dus ze waren helemaal op hun gemak. Pauline en ik pakten ze voorzichtig op, de konijnen zaten nog steeds met hun oren recht. Samen brachten we de konijnen naar binnen en riep ik: "Hier, onze leerlingen zijn terug." Ik werd wakker met een big smile op mijn gezicht.

Maité, 4e leefgroep.

In mijn droom gebeurde het dat ik een ezelhoofd gekregen had. Ik croste daarmee de hele wijde wereld rond. Tot ik tegen een steen botste.

Linda, 37 jaar.

Ik was op weekend en we zaten in een duikboot, in plaats van de kinderen van de Chiro waren het de meisjes van de klas. Toen dat we door het raam keken, was er alleen maar water, vissen, haaien, dolfijnen en zeewier. Af en toe mochten we met ons zwempak, zwemvliezen, duikboot en snorkel zwemmen! Toen we naar huis moesten kwamen mama en papa met de auto onder water ons halen.

Evita, 8 jaar.

Ik droomde over mijn familie. We waren op een weekendje naar de Ardennen. Eerst gingen we picknicken. We kwamen aan bij een meer. Mijn ouders vonden het daar gezellig, dus besloten we daar te eten. De zon brandde heel hard dus ging ik zwemmen. Met een grote 'ploef' sprong ik in het meer. Opeens zag ik iets zwart in het water naar mij toekomen. Ik gilte zo hard, maar mijn ouders en mijn zus konden mij niet horen. Het was alsof er een hele grote, dikke, onzichtbaar muur tussen ons was gekomen. Ik keek naar mijn benen onder het water. Ik zag reuze punttanden naar mijn benen gaan, een grote kop en twee glinsterende ogen. Het was een witte haai. 'Klep'. Ik werd in zijn maag gezogen.

Opeens val ik in een wit gat, een verloren gat.

Nikita, 4e leefgroep.

Niets bleef nog op zijn plaats. Alles raakte ik kwijt, werkelijk alles kwijt. Alles was zwart, nee, indigoblauw. Ik was diep in de zee. En daar was ons zoontje. Alleen hij, niets en niemand anders. En ik was blij. Ik was verbaasd dat ik zei, heel zacht en teder: 'Het kan hier wel goed zijn, maar we mogen hier in elk geval niet blijven. Laten we bewegen, zwemmen.' Ik was ongerust, ons zoontje had nog niet leren zwemmen. Maar we deden het. Heel zacht.

Riet, volwassen.

Ik zit op de rug van een dolfin. Er waren nog andere dolfinen. Op hun rug zaten mijn mama, mijn papa, mijn zus en mijn broer. Ze brachten ons naar een wondermooi eiland. Daar speelden we uren met aapjes, koalá's, panda's en een kangoeroe. Ooh!

Jeanne, 7 jaar.

Vannacht, in een droom, zag ik een distelvink. Hij vloog met zijn kop tegen een ijzeren plaatje aan, dat aan een touwtje uit de lucht hing.

Pieter, volwassen.

Ik word wakker en hoor beneden een gestommel. Ik neem mijn beer mee en sluij mijn kamer uit zodat ik mijn ouders niet wakker maak. Ik ga de trap af op mijn poep, tree per tree. Ik open de deur op een kier en zie een gele gloed. Er zit een kuikentje op de vloer naast het tapijt. Ik kruip er stilletjes naar toe en probeer het te aaien, maar het springt van me weg. Ik probeer er langs te komen

om naar de keuken te gaan en neem een stoel om in de kast een koek te kunnen nemen. Ik ga terug naar de living en verkruimel het koekje in mijn hand. Het kuikentje komt op me af gehuppeld en pikt zachtjes de kruimeltjes op. Ik vraag me af waar het kuikentje vandaan komt en kijk de kamer rond. Ik zie niks abnormaals en leg me op mijn rug om met het kuikentje te kunnen spelen. Ik zie een gat in het plafond. Het heeft geeloranje veertjes aan de rand.

Eva, 16 jaar.

Een piepklein vogeltje zat onder mijn bed zat verstopt, en ik durfde maar niet te kijken of het zo was, ik hoorde geluiden langs alle kanten maar kon ze niet plaatsen. Na lang wachten heel stil, zonder te bewegen, probeerde ik me in te beelden dat ik buiten aan het voetballen was om de geluiden te vermijden maar het lukte niet, ze kwamen steeds dicht en dicht... Ik bleef zeker nog een kwartier in mijn bed zitten onder mijn laken. Opeens schoot het door mijn hoofd dat het geen vogel kon zijn, want hoe kon die binnen in mijn kamer, het raam was dicht en was de hele dag ook dicht geweest. Maar wat was het dan wel? Ik besloot zo moedig als ik was toch eens te kijken, met mijn hoofd ver genoeg van het bed, keek ik er onder en zag niets alsof er nooit iets had gelopen, stil geen enkel geluid te bespeuren. Toen ik eenmaal gerustgesteld was en in mijn bed lag, hoorde ik het opnieuw. Deze keer klonk het anders, anders dan de eerste keer. Ik liep zo vlug als ik kon naar de badkamer, Het geluid achtervolgde mij, toen ik in de spiegel keek zag ik mezelf en wat me achtervolgde. Het leek op de groene dinosaurus, zo eentje van vroeger op tv. Zo lief en schattig. Dus ik keek er naar en kon het maar niet geloven, die bleef me aanstaren alsof die iets wou hebben van me. Het was nog zo een baby dinosaurusje. Ik dacht, het is net een knuffel dus ik nam die zijn handje/pootje en nam die mee naar mij kamer en legde die naast me in bed. Die nacht was het net of ik was beschermd tegen alle nachtmerries. En sindsdien heb ik geen nachtmerries meer. Toen werd ik wakker.

Silke, 17 jaar.

Iedereen op school gedroeg zich heel raar tegen mij en in de plaats van normaal naast mij te staan stonden ze liever 2 meter verder. Langs de schoolmuur was er opeens een doorgang. Ik ging naar boven want ondertussen was de schoolmuur veranderd in een hoge berg. Ik had opeens iemand zijn stem gehoord. Ik draaide me om en het was een zeer lieve, grote, één meter lange en een halve meter brede vlieg. Na een paar dagen trouwden we. En in de winkel als we ijsjes kochten waren de vrouwen die de ijsjes verkochten flauwgevallen.

François, 9 jaar.

Ik sta op, loop langs de trap. Stop! Daar staat hij, hij beweegt griezelig met zijn poten. Ik beef van top tot teen, maar toch stap ik door. Help! Het krioelt hier van de spinnen, overal, op de grond... Nee, ik moet naar de woonkamer, ik stap door. Voor mij staan drie vliegen, mijn mama, mijn papa en mijn broer. Ik ben doodsbang.

Rozemarijn, 4e leefgroep.

Ik ging naar school. Ik pakte mijn pixarkaarten om te ruilen, maar de kaarten zijn anders geworden, er zijn figuren van andere films op de kaarten gekomen!! Het is speeltijd, wat zie ik nu, op het voetbalveld is er een zwembad zonder water maar met zwarte kussens gekomen!! We spelen aapje in het zwembad.

Ella, 9 jaar.

Ik droomde over mijn papa in de woonkamer. En ik moest in de keuken een beker halen. Ik was in de keuken en ik zag mijn papa zijn tweelingbroer met een hond. Erg!!

Cansu, 11 jaar.

Papa en mijn broer Basile gingen iets eten in het Keizershof. Maar ik mocht niet mee en ik wist niet waarom. Opa moest komen oppassen op mij. Opa vond het ook niet eerlijk voor mij. Zeker omdat papa geen reden had. Daarom zei hij: wij gaan ook naar het Keizershof. Toen Basile en papa weg waren gingen wij een beetje later ook. Zij zaten op de eerste verdieping en wij gingen naar de tweede verdieping. Toen hebben we ons eten besteld en later opgegeten. We wilden juist weggaan en papa stond ook aan de kassa. Papa keek heel streng in mijn ogen en ik had voor 5 weken huisarrest.

Camille, 8 jaar.

Ik bevind me in een zwarte ruimte, met oneindigheid rondom me. In deze duisternis branden er vele zwevende kaarsen, en daar ben ik. Recht tegenover mij fladdert een prachtige kleine vlinder, wit als sneeuw met een schijn van hemels blauw. Ik reik mijn hand en probeer hem aan te raken. De vlinder komt ook naar mijn hand, met dezelfde pasjes, op hetzelfde tempo. Juist voor contact is gemaakt stop ik, en ga langzaam terug. De vlinder doet mij na, als de perfecte danspartner in de spiegel zou doen. Ik draai me om, en zie een opening in de muur van zwart. Verblindend wit licht vanuit de opening lokt mij aan. Ik stap dichterbij en raak het licht aan. De vlinder flinkt op in de vlam van de kaars, gedaan.

Gilles, 17 jaar.

Ik zat in een kastje. Ik kroop verder en ik kwam op een klein tapijt. Ik zag een doorgang die naar buiten leidde. Ik was in een bos. Ik zag muizen. Ik luisterde toen ze me zeiden dat ik hier niet uit kon. Ik kroop verder en verder en verder, tot ik niet meer verder kon. Opeens was ik bij de ingang. Ik kroop op het laddertje.

Lolo, 7 jaar.

Ik zat in het bos en ik rook iets. Het is vuur!!! Ik rende naar de plaats waar het vandaan kwam. Het is papa. Maar nu ruik ik weer iets. Nu zijn het bosbessen. Ik eet ze op. Toen zag ik een banaan en het is gedaan.

Artuur, 7 jaar.

In mijn droom stapte ik op vuur. Er was niemand, ik riep en riep heel hard. Ik was heel bang. Er waren uilen. Ze keken heel boos naar mij. Ik was in een put gevallen, mijn hoofd was aan het bloeden. Het was heel donker.

Kübilay, 10 jaar.

De hele dag was mijn beste vriendin Lolo erbij. Andere vriendinnen waren er jammer niet bij en we konden toveren allebei. Op een dag was er vuur in ons huis en zeiden mijn mama en papa: we hebben geen geld genoeg om te blussen. Dus we kopen een nieuw huis en gaan honderden soorten dieren kopen. Ik zei 'joepie' en ik toverde dat ik een brevet kreeg en dat ik de beste zwemster was.

Angela, 8 jaar.

Het is heel warm buiten. Ik zit in een klaslokaal en het zweet loopt van mijn gezicht. Het licht in het lokaal is fel waardoor ik niets of niemand kan zien. Ik zit dus zowat met mijn ogen toe. Opeens hoor ik een volwassen stem die mijn naam noemt. Heb jij wel door wat jij gedaan hebt, zegt ze. Raar, maar ik weet perfect wat zij bedoelt. Ik neem een besluit en loop naar buiten. Daar zie ik een huilend meisje op de grond zitten. Het decor verandert in een mooi groen landschap met een bergriviertje. Ik probeer naar het wenende meisje toe te stappen, maar dat gaat niet. Hoe snel ik ook stap, de grond onder mij beweegt in de tegenovergestelde richting.

Mingaleyev, 18 jaar.

Ik zit in een achtbaan met gaten in, en daaronder is er lava. En dus wanneer we aan het rijden zijn, vliegen we over de gaten, maar het laatste gat is 10 meter lang.

En we zijn in de lava gevallen.

Louka, 9 jaar.

Ik loop het huis uit, de tuin in, want ik word achternagezeten door een grote bruine beer. Op het tuinpad vlieg ik de lucht in, maar ik kom niet hoger, want mijn voeten blijven hangen aan de waslijn. Het lukt maar niet om los te geraken, en ik hoor de beer steeds dichterbij komen.

Myriam.

Ik stond in een videotheek en keek naar de dvd's in de rekken. Ik pakte de dvd: Poehs Lollyfantentfilm. Op slag veranderde ik in Winnie The Poeh. Er klonk zelf een muziekje van hem. Toen sprong er een reuze-robot-Tiggertje binnen. Ik raakte net de dvd aan van Tomb Raider en veranderde in Lara Croft. Ik pakte m'n twee revolvers en schoot op de robot.

Maarten, 4e leefgroep.

We zitten gezellig in de living, en opeens heb ik zo'n ongelooflijke zin in chocolade. Ik loop door de keuken via de badkamer naar de berging, waar de chocolaatjes al op me liggen te wachten. Van zodra ik ze zie, stijgt het heerlijke aroma en vult het mijn neus waardoor ik zelfs in m'n hoofd de chocolade ruik. "Heerlijk!" weerklinkt het in m'n hoofd. Net voor ik de chocolaatjes neem en ik "mmmmm" kan zeggen, hoor ik een raar geluid, iets wat lijkt op een mensenstem, maar dat is het niet. Als ik verder door de berging loop en de slaapkamerdeur van mijn ouders open, zie ik twee bruine, zeer harige monstertjes op me afkomen. Ze zien

er hongerig uit. Willen ze de chocolade, of mij? Ik weet het niet. Maar zo snel als ik kan draai ik me om en begin ik te lopen. Er gaat van alles door m'n hoofd, ik denk dat ik het niet haal en ben zo ongelooflijk bang dat ik ten prooi val van die monstertjes... Nog even, en ik kan m'n ouders zien, ik roep om hulp, maar niemand antwoordt. De afstand lijkt zo onhaalbaar ver. Nee, ik haal het niet, spookt het door m'n hoofd.

Silke, 15 jaar.

Ik was met mijn oom naar de schaatsbaan gegaan. En ik kreeg schaatsen. En ik ging op de schaatsbaan. Iedereen was verkleed in een leeuw. Opeens was mijn broer ook in een leeuw verkleed. Het was eng. En toen werd iedereen weer normaal.

Tarek, 3e leerjaar.

Ik was aan het slapen en mijn mama roept: jij moet naar school. Maar ik ben bang want ik denk dat het monster in mijn bedje mij zal opeten.

Bancho, 1e leerjaar.

Er waren van die kleine mannetjes met zwaarden! Ze kwamen andere wezens tegen. Ze begonnen er tegen te vechten maar werden weer vrienden. Ze werkten samen. Plots kwam er een monster. Een van die mannetjes had schrik, toen zag hij scherpe dingen. Hij zei: hallo, maar er kwam een eng konijn.

Romy, 7 jaar.

Ik droomde dat ik aan het wandelen ben en ik vond een mooi zwaard en ik hoorde een stem en die stem zei: blijf van dat zwaard! En ik nam dat zwaard en

er verscheen een monster met een knuppel en ik nam mijn zwaard en vocht, ik was gewond en toen kwam het leger en ze zeiden: wie ben jij? Ik ben Stijn. Ze zeiden: heb jij een wapen? En ik zei ja. En hij zei: toon eens dat zwaard, het mooiste zwaard van Europa!

Stijn, 3e leerjaar.

Ik zat bij vava en bij moemoe. Moemoe zei tegen mij: Iben, je moet door dat bos en ik dacht: er zijn daar monsters, en ik zei neen! Ik durf niet, en toen zei vava tegen mij: je moet moedig zijn, Iben! Toen ging ik naar daar en ik zag niets. Toen ging ik nog dichterbij en er kwam een monster!

Iben, 3e leerjaar.

Ik sliep bij mijn mama in een stapelbed. En ik droomde dat ik bij mijn papa was. Maar opeens hoorde ik iets beneden. Ik dacht dat het een monster was. Maar ik durfde niet naar beneden gaan. Het was misschien een echt griezelmonster. Een paars met groene ogen en een blubberig vel. Ik moest wel gaan kijken. Maar het monster kwam naar boven, ik ging hem wel dood doen. Want ik had geen andere keuze. Ik wist niet hoe ik hem dood moest doen. Maar ik zag dat hij nog dichterbij kwam en toen stapte ik uit mijn bed maar bij mijn papa is het een gewoon bed en bij mijn mama is het een stapelbed, en ik ben bij mijn mama dus ik hing aan de leuning van mijn stapelbed.

Lennert, 3e leerjaar.

Ik was in mijn droom aan het spelen met sneeuw. Ik had een sneeuwman gemaakt. Toen kwam het monster naar mij. Dat wou mij opeten.

Kledis, 6 jaar.

Vanaf het moment dat mijn broer sliep, hoorde ik geluid, zo van: Bonke Bonke Toef. Het kwam altijd maar dichterbij. Ik hoorde het snuiven en zuigen. Het kwam de kamer in, het was vreselijk groot en zoog een paar kleren op. Een klerenmonster! Het klerenmonster dat alleen maar uit kleren bestaat. Het zoog al onze kleren op. Het kwam dichterbij de kleerkast, deed hem open en zoog weer alle kleren op. Toen riep ik: "Aahh."

Seppe, 4e leefgroep.

Ik was aan het spelen in de tuin. Ik zag een kuil, ik ging in die kuil. Ik zag Dinoland. Ik pakte een touw en zwierde daarmee door het water. Toen zag ik een vleeseter. Die ging achter mij aan. Ik liep weg. Ik pakte zo snel mogelijk een ander touw. Ik nam één van de vleeseters van de baby. Ik pakte een touw en sprong over de gevaarlijke bloem. Oef!!! Ik was er. Ik rende en rende en liep naar de kuil en sprong er door. Toen was ik er vanaf. Ik liep naar binnen. Toen zag ik door het raam dat de dino uit de kuil aan het komen was. Ik liep naar buiten, pakte een schop en maakte de kuil dicht.

Mathis, 6 jaar.

Er was eens een konijn. Een wit konijntje, Kootje. Op een dag was het weg. Leonie en ik waren heel verdrietig. We gingen zoeken. We sprongen over de muur van de burens, maar dat overleefden mijn broertjes jammer genoeg niet. We zochten verder... We keken op de Vrijdagmarkt, maar daar was het jammer genoeg niet. Mama en papa gaven het op. Leonie en ik zochten verder. Leonie zocht met de auto in de stad en ik te voet langs de spoorweg. We spraken af om 12u aan Gent-Dampoort om verslag uit te brengen. Leonie zocht. Leonie vond niets. Ik wel. Ik had langs de spoorweg een bord gezien en er stond op: WIT CHOCOLADEKONIJN MET ECHT KONIJN ERIN VOOR MENEER EN MEVROUW CAVIA. Leonie zei: "Dat moet het zijn! Dat is zeker Kootje!" Ik stapte

bij Leonie in de auto en we gingen op zoek. We vroegen aan elke persoon die we tegenkwamen: "Waar wonen meneer en mevrouw Cavia?" "Weet u waar meneer en mevrouw Cavia wonen?" Na een tijdje zoeken vonden we de grote luxevilla van meneer en mevrouw Cavia. We belden aan. Meneer Cavia kwam opendoen. Hij zei: "Wat moeten jullie van ons?" Ik zei: "Wij hebben gehoord dat jullie een wit chocoladekonijn met echt konijn erin zouden kopen." "Ja", vulde Leonie aan, "En we zouden dat van jullie kunnen 'overkopen'?" "Nee!", zei meneer Cavia en hij sloeg de deur dicht. "Ik heb een plan", zei Leonie, "We kunnen het stelen en dan wegrijden?!" "Goed", zei ik, en zo gebeurde het. Er was een probleem: ze hadden het gemerkt. Meneer en mevrouw Cavia waren achterin de koffer gekropen en hadden het witte konijn met echt konijn erin geruild voor een gewoon wit chocoladekonijn. Toen we thuiskwamen zagen we hoe mama het valse konijn in stukjes brak en er een spoor van maakte dat iedereen die daar zin in had mocht volgen. Leonie en ik volgden het. Opeens zei ik: "Kijk, Leonie!" en ik wees naar ergens in de tuin. Ik zag het. Het was Kootje! Kootje!!! Oh mijn lieve Kootje.

Zita, 10 jaar.

Er kwamen monsters in ons huis samen met dieven. De monsters stopten Marius en Emiel (mijn broertjes) in de wasmachine en de dieven stopten mama en papa in de gevangenis. En toen gingen ze naar Afrika en in Afrika was de politie en toen kwamen die dieven bij de zee en daar zaten de koning en de koningin en de prins en de prinses lekker te picknicken. De dieven smeten de koning en de koningin en de prins en de prinses in het water. Maar de koning en de koningin en de prins en de prinses werden zeemeerminnen en ze werden verliefd op elkaar.

Helena, 5 jaar.

Ik heb gedroomd. Over monsters. Monsters die de aarde optillen. Met hun grote handen. Ze verhuizen al de landen. Ze plakken de aarde aan de zon.

Nu is het heel warm. De mensen zijn bang. De monsters zetten de aarde weer op zijn plaats. Gelukkig is niemand dood.

Marius, 9 jaar.

Opeens, gewoon uit het niets, komt een grote, echt heel grote schim op mij af. Het is een groot monster! “Neen, ik wil niet, neen neen!” denk ik. Opeens... weg met mijn droom. Dan slaap ik rustig en niet bevreesd verder tot ik wakker word.

Simon, 4e leefgroep.

Ik droom over dingen. Ik droom over monsters met scherpe tanden en scherpe klauwen. Ze zitten achter mij aan! Ik ren en ren zo ver mogelijk. Die monsters zijn nog niet moe. Maar ik wel. Help! Help! Ze houden mij vast. Ze zitten mijn hatelijkste liedje te zingen. En dat is: Pokémon! Och, laat die droom stoppen!

Cheyenne, 10 jaar.

De vliegtuigen vallen de spoken aan. Het is aan het bliksemen. De twee spoken eten mensen. De spoken slapen in een bed met pinnetjes. Zij gaan niet dood.

Taha, 1e leerjaar.

In mijn kamer staat een groot bed. Ik slaap beneden, mijn zus slaapt boven. Ik droom van een spin en een vis en een spook.
Ik was bang. Ik ging naar mijn mama.

Metehan, 6 jaar.

Ik droomde over een geest en toen werd ik bang, zo bang, dat ik in mijn droom geplast had. En toen ging ik naar mama en papa maar de geest duwde mij terug in bed. En ik was aan het huilen, ik wou naar mama en papa. En mijn grote zus Ine hoorde dat. En ze legde mij bij mama en papa. Alleen papa was wakker. Maar toen viel papa terug in slaap. Toen werd ik zo bang dat de geest nog een keer zou komen. En plaste nog een keer in mijn broek.

Milan, 3e leerjaar.

Ik moet naar de wc, ga naar de badkamer. Opeens verandert de wc in een bubbelbad. Ik ga er in, maar al het water verandert in pipi. Ik moet van mama in de douche... Onder de douche schrik ik wakker.

Babette, 4e leefgroep.

Monsters en een spin. Ik was in huis met mama en wij waren bang. Wij blijven staan en de monsters gaan weg.

Yusuf, 6 jaar.

Ik ben aan het vechten met een draak. De draak spuwt vuur. De draak klauwt op uw buik. Ik steek met mijn zwaard in zijn keel.

Asan, 6 jaar.

Ik heb in mijn droom een spokenhuis gezien met handen en een mond en met ogen. Ik heb ook een vleermuis gezien. Het spook heeft mij doodgedaan. Ook Asan was bij mij. Er was een man, hij maakt een put en doet daar de dode mensen in want hij eet die op.

Denis, 1e leerjaar.

We waren ergens onder een brug. In het midden van de “brug” stond een muur. Aan de ene kant van de muur stond een 10-tal mensen van mijn scouts, en aan de andere kant stonden een paar mensen van een andere scouts. Aan die muur waren er allemaal kapstokken met verkleedkleden. Er was ook iets roze bij, een prinsessenkleedje, denk ik. Op een bepaald moment gingen we naar de andere scouts en die hadden allemaal die verkleedkleden aan. We stonden allemaal met hen te lachen want ze zagen er erg grappig uit. Iemand had een clownspak aan met een rode clownsnus. Iemand anders had een wit konijnenpak aan dat veel te klein was. Toen we terug gingen naar onze kant zagen we dat onze leiding eraan kwam. Samen deden we de grappigste en zotste kleden aan die er waren. Kleden die veel te klein of te groot waren, kleden met alle kleuren van de regenboog. We hadden echt veel plezier!

Elke, 15 jaar.

Een meisje heeft naar een ander kindje een broodje gegooid. Het viel op haar hoofd. Ze had het zo beloofd het niet te doen. Toch deed ze het. Ze plukte een appel, die viel in het gras, gelukkig niet in de plas waar de vogel was. Het meisje brengt de appel naar de koning en toen kwam ze terug naar huis. Ze opende de deur. Toen rook ze een babygeur.

Einde.

Ikrame, 6 jaar.

Ik, mama en Luna liepen door de stad. We zochten een restaurantje waar we konden eten. We kozen er een uit waar je zelf kon koken. De ober zei dat we mochten gaan zitten en hij gaf ons de menukaart. We konden leeuw klaarmaken, slang, tijger, olifant, sprinkhaan en kat. We mochten ook eens gaan kijken in de hokken waar de dieren zaten (we moesten de dieren zelf slachten). Juist toen we weg wilden lopen kwam de kok (ze sprak Italiaans). Kôm kôm, zei ze. Mama

gebaarde dat ze weg wou maar de kok trok ons mee. Kôm kôm, zei ze weer. Ik moest ook meekomen. Ik moest voorbij het hok passeren waar de leeuw in zat, dat was supereng want die brulde als een gek. De kok duwde mama een slang in haar handen en een mes. De kok knikte naar mama. Ik keek bezorgd terug. Mama, je gaat dat toch niet doen hé? vroeg ik. Mama gooide het mes weg en riep naar de kok: ben je gek! Mama en ik holden weg en namen Luna mee die juist een stuk slurf moest afsnijden van een olifant.

Aster, 11 jaar.

Een oermens was aan het eten. Ik vroeg: ‘Mag ik eens proeven, oermens?’ ‘Ja’ en hij gaf mij zo een stuk: En ik zei: ‘Neen, proeven’ ‘Wat is dat proeven?’ ‘Dat is een klein stukje eten.’ Ik kreeg een stukje. Maar voor ik het had opgegeten vroeg ik: ‘Wat is dit?’ ‘Euh, een mens’ Ik riep: ‘Aaaaaa!!!!!!’

Thibault, 10 jaar.

Die slang eet een kindje zijn hand. Dat kindje vindt dat niet leuk. En dat andere kindje lacht met het ene kindje. Het kindje vindt dat niet leuk.

Evin, 6 jaar.

Ik ging naar een restaurant en er liep een schattig muisje, maar toen schrok ik me dood! Er liep een grote aap voorbij! Hij was aan het krabben aan mijn boekentas. (einde)

Louis, 7 jaar.

De kleine jongen zit voor het huis, weggedoken voor de anderen. Hij houdt zich sterk, hoewel hij weet dat zijn vader nooit terug zal komen. Het is daar ook

waar de kunstenaar woont, in het bos maar niet te ver van de zee. Want daar ziet hij de geesten wanneer hij in het water plast.

Sontse.

Ik ben op school en we zitten in de les. De bel gaat en we willen veranderen van lokaal. We lopen door de gang als plots het licht uitgaat. We schrikken er niet echt van en gaan gewoon verder met praten. Plots begint de grond ook te bewegen, een soort van aardbeving. Iedereen slaat in paniek en loopt snel de trappen af. Ik wil ook weggrennen, maar val op de grond. Iedereen loopt door en ik kijk rond, maar ik vind niemand van de klas. Er vallen stukken plafond naar beneden. Ik wil rechtstaan, maar dat lukt niet zo goed. Er grijpt plots iemand naar me. Het is een mannenstem die zegt dat ik zijn hand moet nemen. Ik doe dat ook en hij trekt me recht. We lopen samen de trappen af. Ik kijk naar hem en hij naar mij, maar ik kan zijn gezicht niet goed zien. Alles is wazig. Ik probeer recht in zijn gezicht te kijken, maar weet nooit wie mij nu eigenlijk gered heeft.

Carmen, 5e middelbaar.

Ik word wakker in een maffe kamer ergens in een ziekenhuis in Gent, alleen weet ik niet welk ziekenhuis. Ik lig te staren naar de afschuwelijke beige kleur van de kamer en vraag me af hoe kom ik hier terecht ben gekomen... Tot opeens de deur opengaat. Een zestal bizarre menselijke figuren komt de kamer binnen gedanst. Ze zijn volledig in grijs geschminkt en gekleed in lange grijze wijde gewaden en ze hebben grote hoeden op. Ze doen me denken aan de figuren van Excess uit Gent of dansers uit een voorstelling van Cirque du Soleil. "Wij komen je wat opvrolijken, want seffens gaan ze je opereren, en je kunt best een beetje plezier gebruiken vooraleer je zo'n zware hartoperatie ondergaat," zegt een van de gasten. Ik weet niet wat ik hoor! De figuren beginnen rond mijn bed aan een wervelende dans. Door hun zwierende armen en lange gewaden tekent zich een droomspektakel van schaduwen af op de muren van de kamer. Een lief

figuurtje knijpt me in de arm... Na enkele rondjes uitbundige dans gaan ze de kamer uit, net zoals ze gekomen waren. Even later voel ik me verslappen en denk na over het lieve danseresje dat in mijn arm kneep. Een doffe zoemer maakt me opeens weer wakker. "Lunchpauze," hoor ik een stem roepen. Ik open mijn ogen en rond mij staat een hele bende dokters en verpleegsters die hun gereedschap netjes opruimen, enkel met het doel om straks verder te werken. "Wat is dat hier allemaal," roep ik hen nog na terwijl ze gezamenlijk de operatiekamer verlaten. Maar ze willen of kunnen mij niet horen. Ik kijk verbaasd rond mij en lig warempel op een operatietafel, volledig bedekt met groene lakens en steriele verbanden. Mijn borst bloot en helemaal in het rood geverfd lijk ik wel de allerlaatste indiaan op oorlogspad. "Mij gaan ze hier niet terugzien," denk ik en spring van de operatietafel. Gekleed in een groen chirurgisch pak loop ik via de verlaten wandelgangen naar buiten, de frisse lucht tegemoet, de brede straat op. Plots bevind ik me in een bushokje ergens op de hoek van de Van Rhyhovelaan en de Dahliastraat en zit diep na te denken. Achter mij op de hoek van In de straat is het café van mijn nonkel Octaaf en het lijkt er me plezierig aan toe te gaan, ik vind het leuk en kan een opkikker best gebruiken. Opeens gaat de deur van het café open en de bonte bende dokters en verpleegsters komt in rijen naar buiten. Hun lunchpauze zit er duidelijk op en ze keren terug naar de operatietafel waar ze me eerder achtergelaten hebben. Ik verstop me in het bushokje en houd me stil. De stoet van dokters en verpleegster passeren allemaal voorlangs het bushokje en niet één heeft me opgemerkt, oef! Tot die laatste smalle, lange dokter achterwaarts op zijn stappen terugkeert en met een scherpe spottende heksenstem zegt: "Daniël... Naar de operatiekamer... Tien minuten!" Ik spurt het bushokje uit en loop de hoek om, de Dahliastraat in. Daar woont mijn tante Pauline van 88 jaar en die zal me wel raad geven. Ik vertel haar het hele verhaal van de hartoperatie en de vervelende gevolgen daarvan. "Och jongen," zegt ze, "Waarom zou je dat nog laten doen? Je bent toch al over de houdbaarheidsdatum van 60 jaar en je kunt het beter zo laten, misschien is het allemaal nog niet zo erg als ze wel zeggen." Ik vind dit een wijze raad.

Daniel, volwassen.

In een laan, waar in het midden twee bomenrijen staan, en daartussen een fietspad, zit ik op het dak van een 2PK'tje, in kleermakerszit. Twee leerkrachten van wie ik vroeger nog les heb gekregen, fietsen vrolijk voorbij op een tandem. Ze zwaaien enthousiast naar mij. Ik reageer niet en blijf apathisch zitten, terwijl ik denk: "Tiens, die kennen mij?" Niet veel later komen nog een oud-leerkracht en een lector voorbij. Van beiden heb ik nog Engels gekregen. "Awel, why didn't you wave back?" zegt de ene. "Oei, ik ben in 't Engels bezig!" zegt de andere. Ik strek mijn benen en maak aanstalten om op de grond te springen, terwijl ik zenuwachtig een smoes probeer te verzinnen. Om het moment dat mijn voeten de besneeuwde grond raken ben ik even een kelner in een drukke bar die struikelt en een dienblad vol glazen door de lucht ziet vliegen, in slow motion. Twee tellen later ben ik aan het vallen in de laan van voorheen, en zie ik in mijn ooghoeken enkele vogels opgeschrikt wegvliegen uit de boom. De slow motion wordt stopgezet. Plots lig ik op de grond van een Harry Potterachtige bibliotheek, met boeken op en onder mij. Ik kijk omhoog en zie tussen de talloze boeken de titel 'Citaten van de Wereld' staan.

Jens, volwassen.

In mijn droom zie ik gekreukeld papier dat terug opgevouwen is. Ik bevind me in een donkere kamer met de deur open en licht dat, vanuit de gang, de kamer binnenvalt. Het papier lijkt wel de muur met de deuropening. Ik besef dat dit niet waar is, want de kamer is donker. Toch zie ik deze beelden samen, of flitsen deze beelden vliegensvlug achter elkaar door mijn hoofd. Er is ook een veer, waarmee je kan schrijven. Maar wat die erbij doet, weet ik al helemaal niet.

Marie, volwassen.

Het meisje liep in de serre rond. Hoe ze daar was terecht gekomen wist ze niet en dat deed er ook niet toe. Ze zag duizenden bloemen in alle kleuren van

de regenboog. Alles leek zo schoon, zo juist en zo volledig. Het meisje voelde zich erg licht en blij worden. Ze had zich nooit eerder zo gelukkig gevoeld. Ze wist dat ze hier het fraaiste boeket van de wereld kon maken. En met bonzend hart begon ze eraan... Ze plukte de bloemen, eerst langzaam, aarzelend, dan steeds sneller. Ze koos gele, witte en oranje bloemen en ook groene takken. Het boeket werd steeds mooier. Maar opeens ontdekte ze de allermooiste-blauwe-bloemen-ter-wereld. Die had ze nodig om haar boeket helemaal af te krijgen. Ze holde er naar toe en tegelijkertijd kwam er een prachtige blauwe vogel op haar afgewandeld. Zo'n fraaie vogel had ze nog nooit gezien. Ze voelde zich steeds blijer en opgewondener worden, haar hart klopte zo fel dat het bijna uit haar borst wou ontsnappen. Het meisje volgde de vogel die haar meelokte naar de bloemen. Hij had precies dezelfde hardblauwe kleur en stapte snel verder op lange, hoge poten. Toen strekte ze haar hand uit om de blauwe bloemen aan te raken... De pijn was onvoorstelbaar: de vogel pikte in haar benen en hij stak zijn lange snavel in haar voeten. Ze probeerde het opnieuw en weer pikte de vogel en opnieuw, en weer opnieuw. Het deed zo onvoorstelbaar veel pijn en ze wilde zo graag de bloemen plukken. Maar telkens ze een bloem wou nemen pikte de vogel haar. Steeds harder probeerde ze het en steeds dieper pikte de vogel. Het deed – het doet – zo'n pijn, zo ontzettend veel pijn. Door de pijnscheuten heen besefte ze plots dat de vogel met zijn lange poten niet kon vliegen. Toen sprong ze omhoog op de bakken, bovenop de bloemen. Ze kwetste de bloemen, ze maakte dingen stuk. Snikkend rukte ze verder aan de stelen. Ze plukte minutenlang, wild en heftig, en ze weende jarenlang, wild en heftig. Eindelijk had ze de allermooiste-blauwe-bloemen-ter-wereld geplukt: haar boeket was compleet. Het meisje omhelsde de bloementuil in haar armen, ze voelde zich eindeloos... Nu kon ze wegvliegen.

Yvonne, 57 jaar.

Dit is een droom die ik droomde begin oktober 1975 en die ik nooit ben vergeten. Overigens is hij, in afwijkende versies, later nog verschillende keer teruggekomen.

Mijn droom speelt zich af, zoals ongeveer 75 procent van mijn dromen (nu nog steeds), op mijn ouderlijk adres, Theet 77 te Hamme, in het huis en op het erf die binnenkort onder de sloophamer vallen (heb ik gehoord; de eigendom werd door mijn vader verkocht in 1992 aan een handelaar in bouwmaterialen, die het huis verhuurde aan onder andere een bende zigeunerachtige types, die het helemaal uitwoonden.)

De droom gaat als volgt: mijn ouders, mijn broer en mijn zus zitten gevangen in een groot blok ijs in de keuken van ons huis. Ik staar ernaar in paniek, ze bevinden zich onbeweeglijk in het ijs en ik vrees dat ze dood zijn. Ik steek een krant in brand om met de vlammende krant het ijsblok te doen smelten. Het vuur van de brandende krant springt over naar mij en ik sta zelf in de fik. Gillend loop ik naar buiten, om het vuur te blussen door mij in de sneeuw te wentelen. Op dat moment komen tientallen zwarte kraaien uit de donkere lucht en ze beginnen op mij in te pikken. Op den duur wordt mijn verhakkelde en nog brandende lichaam door de kraaien, die zelf geen last van het vuur hebben, in hun snavels genomen en ik word opgetild en naar de hoogte gevoerd. Brandend, bloedend en zwevend verlaat ik de wereld. Toen schoot ik, helemaal overstuur, wakker.

Een detail, of misschien in het kader van de droom toch redelijk belangrijk, is dat ik diezelfde dag voor het eerst naar de grote stad Gent moest reizen, om daar mijn studie Germaanse Filologie aan te vatten. Ik veronderstel dat deze droom, zoals de meeste van mijn dromen, uiting geeft aan verlatingsangst, iets waar ik al mijn hele leven last van heb.

Herman Brusselmans.

Ik droomde dat de school in brand stond, eerst had Fanny hete boter laten vallen op de hoek van de tafel. Toen kwam er plots een vlam op de tafel. De juf

zei dat iedereen aan de kant moest. De schoonmaakster had water op de vlam gegooid. En ik moest buiten om drinken te halen. En toen vloog de school in brand! Ineens stond mijn broertje naast mij. Hij moest ook om drinken. Ik zei tegen hem: ga jij maar al weg! Toen pakte ik de kippen en ging naar de Aldi om hulp. Ik vond op straat een kartonnen doos. Daar stopte ik de kippen in. Toen zat ik bij de kassa waar mijn broertje bij stond. Die mevrouw bij de kassa zei: wacht ik bel je mama. Mijn mama kwam mijn broertje en mij halen. Lief, 3e leerjaar. Ik was aan het dromen dat de bliksem mijn hand pijn doet. Zoveel brand. Er is gele bliksem. Dan slaap ik en doe ik: “grrr, grrrr, zzzz, zzzz...”. Zoals mijn papa.

Plamen, 6 jaar.

Omvergeworpen stoelen, gekantelde tafels, gebroken porselein en afgerukte muurdecoraties. Ik doop de kwast in de zwarte inkt en borstel driftig op de lange muur een levensgrote slang gevolgd door de letter T, daarna een cirkel, tweemaal na elkaar de letter M en nog een E. Ik doop terug de kwast in de inkt en schilder gedreven een grote K, een cirkel en nog een E. De glazen wand van het reusachtig aquarium breekt open en een vloedgolf zet het vernielde interieur onder water. De waterstroom neemt de kleurrijke kois mee en doet hen tussen het puin aanspoelen. “Kijk”, zei ik wijzend op een spartelende vis die tot aan de ingang van het restaurant was beland: “Zo voelde ik me toen je me verliet.”

Rik.

Ik en Julieta waren in Amerika. We hadden een huurauto. Toen we van de luchthaven kwamen, kregen we honger. We besloten naar een drive-in te rijden van McDonalds. 's Avonds gingen we op stap, maar Julieta deed heel onbeleefd. Toen ik zei dat we hier waren om plezier te maken probeerde ze me te slaan... Toen werd ik wakker.

Yonca, 17 jaar.

Ik heb gedroomd dat Zoë, Hannah en ik naar de bus aan het stappen waren en dat Zoë en ik moesten oversteken. We waren aan het babbelen terwijl we overstaken en we hadden niet gekeken naar de auto's. Eén auto reed veel te snel en ik had dat juist gezien. Ik duwde Zoë weg waardoor ze haar arm brak en ik werd overreden. Toen de ambulance me kwam halen begon ik te panikeren dat ik eigenlijk niet mocht doodgaan omdat ik het einde nog niet weet van het verhaal (ik was toen het laatste boek aan het lezen van Twilight). Ze hebben mij moeten kalmeren en de verplegers hebben toen gevraagd aan Zoë en Hannah of ze wisten wat ik aan het vertellen was. Hannah wist waarover ik het had en vertelde dat aan de verpleger. Doordat ik toen in een coma was geraakt, stelde de verpleger aan Hannah voor het boek aan mij voor te lezen. Ze heeft dat dan ook gedaan. Maar toen ik het einde wist, ben ik gestorven. Hannah voelde zich toen megaschuldig, want ze dacht dat het haar schuld was dat ik was gestorven...

Kyana, 17 jaar.

Ik zat gezellig in de auto met mijn ouders en mijn zussen toen ik opeens achter het stuur zat. Dat vond ik heel leuk en ik leefde mij echt uit. Het was net alsof ik in een attractie zat. Ik weet nog dat mijn moeder er tegen was dat ik achter het stuur zat, maar mijn vader die lachte haar uit. En ze stapte uit de wagen en opeens zat mijn nonkel ook in de auto... Mijn vader moedigde mij aan om sneller te rijden en dat deed ik ook. De auto sprong van de ene drempel naar de andere: zo hard reed ik. Ik bleef dus maar rijden. Maar het was zo glad op het wegdek dat ik op een gegeven moment geen controle over de wagen meer had. En ook doordat ik te hard reed. Scherpe bochten nemen en tegen alles aanrijden: zie het als een scène in een film.

Bilal, 17 jaar.

Ik zit met mijn vriendin Hannelore in een vliegtuig. We vliegen over de

autosnelweg. Hannelore wil absoluut sturen. Opeens storten we neer op een rond punt. We zijn gelukkig niet dood. We gaan zitten op een bankje en ik vertel Hannelore dat ik droom en dat we nu moeten denken aan wakker worden.

Laura, 4e leefgroep.

Ik ben in een land maar ik weet niet welk land en we zitten in een auto. Ik moet aan het stuur zitten en mijn papa is heel hard achter de auto aan het lopen. We rijden naar het station. Aan het station begint alles in te storten behalve het balkon. En op de treinsporen komt opeens de trein. Papa en Marius zijn in de trein. Ik wou net instappen en de trein reed weg. Ik wist niet wat ik moest doen. En ik was superbang en heel hard aan het wenen.

Naïma, 10 jaar.

Ik ben veertien en ik ken de stad nog niet zo goed, hoewel ik al heel mijn leven in Gent woon. Ik loop doelloos rond in de straten, de grote winkelstraten die ik altijd neem, met telkens dezelfde winkels. Plots merk ik een Pakistaan of een Indiër op die een smal straatje binnenstapt en ik besluit, verveeld als ik ben, hem te volgen. De eerste straatjes die hij aandoet, herken ik nog, maar naar verloop van tijd weet ik nog maar vaag waar ik ben. Maar ik besluit om hem te blijven volgen. Ondertussen kijk ik naar de uitstalramen van winkels die ik nog nooit gezien heb en denk bij mezelf: hier moet ik nog komen. Onderweg kom ik ook mensen van mijn school tegen, maar ik wijs naar mijn horloge en zeg: "Ik heb geen tijd. Ik moet deze man volgen, ik vertel je morgen alles op school." Dan begint de man een lied te zingen dat ik nog nooit op MTV gehoord heb, maar niettemin de moeite waard. Ik blijf de man blindelings volgen, tot in de megasupermarkt waar hij binnenstapt. Daar kijk ik met grote ogen naar wat hij allemaal in zijn winkelkar legt en kijk goedkeurend mee, vooral wanneer hij er chips in gooit. "Mmm, chips," denk ik, maar ik blijf gewoon de man volgen en laat de

chips onaangeroerd liggen in het rek. Wanneer we buitenkomen merk ik op dat het donker is. Het is al negen uur 's avonds. Na een tijdje stopt de man met zijn winkelkar en gaat zitten naast een andere Pakistaan of Indiër, en begint met hem te babbelen. Ik neem plaats op het bankje achter de heren en probeer mee te luisteren.

Na een ferme tijd neemt onze man afscheid van zijn kameraad en vervoegt zijn weg, tot we plots op een plaats komen die slechts twee straten verwijderd is van mijn middelbare school. Ik blijf even stilstaan en zie de man binnenlopen in een nachtwinkel, maar ik ga niet direct mee binnen en denk aan de plaatsen waar ik geweest was die dag, en hoe ik in godsnaam hier terechtgekomen ben. Nu ja, ik heb nog steeds zin in chips. En er is een nachtwinkel waar ik die kan kopen. Dus besluit ik de winkel van onze man binnen te stappen en dan merk ik pas zijn enorme snor op en zijn vriendelijke lach (het was een van de weinige keren die dag dat ik zijn gezicht goed zag). Achter hem hangt een kleine Pakistaanse vlag, en een poster van Nusrat Fateh Ali Khan (dat weet ik nu pas, jaren later). Ik vraag een zakje ketchupchips en merk op dat er een film speelt op een kleine televisie. En ook al begrijp ik de taal niet, het fascineert me en ik begin met de man over de film te praten. Ik begin niet over het feit dat ik hem al de hele dag gevolgd heb.

Eens buiten vraag ik me af hij niks opgemerkt heeft, en indien wel, of hij het überhaupt erg vond.

Barry, 27 jaar.

De winkel was vrij duister. Wat er te koop was, weet ik niet precies. Alleen het felgele schildje met negerkopje hoog aan de muur trok mijn aandacht. Het leek op die koloniale afbeeldingen die op blikken cacao dozen staan. Of ik het kon meenemen, vroeg ik aan de verkoper. Neen, zei hij, het is niet te koop. Hij nam het van de muur en legde het plat bovenop een kast. De winkeltoog was meterslang. Aan het einde ervan stond een Japans meisje met een grote takkenbos onder de linkerarm. Toen ik dichterbij kwam, zag ik dat het geen takken waren, maar lange holle stengels, groenig en lichtbehaard, zoals de stengels van

de berenklaauw. Ze had stengels van verschillende grootte en dikte bij zich, sommige wat gekromd. Toen zag ik dat ze aan de kassa stond. Aan de achterzijde van de toog stak een viertal metalen buizen van verschillende dikte horizontaal uit het tooglichaam. Elke buis stond voor een bepaald bedrag, hoe dikker de buis hoe hoger het bedrag. Het meisje schoof nu telkens een stengel met de gepaste dikte over een buis, tot ze het juiste bedrag had. Na enkele ogenblikken begonnen de stengels te vervormen, ze smolten zowat rond de buizen en gaven een witachtig vocht af. Daarna schoof het meisje ze er een voor een af. De slappe hulzen vouwde ze eerst zorgvuldig dubbel in de lengte en daarna nog een paar keer tot ze klein genoeg waren. Toen stopte ze ze netjes in haar kleine portemonneetje.

Jeannine, 54 jaar.

Samen met een andere persoon (wie, dat weet ik niet), stond ik boven op het hoogste torengebouw dat er bestond. Nog hoger dan de Twin Towers. Ook de gebouwen rondom waren erg hoog, zodat het leek of er daartussen een diepe spleet gaapte. We kregen te horen dat als ons vertrouwen groot genoeg was, er ons niets kon gebeuren als we ons in de diepte zouden storten. De andere persoon moest eerst springen. Het was van moeten, het was een test. Als ons vertrouwen groot genoeg was, zouden we vleugels krijgen. Ik zag de andere persoon springen en vallen en vallen en... Geen vleugels te zien. Ik stond uit alle macht te denken: heb vertrouwen, heb vertrouwen, je hebt vleugels, je kunt vliegen. Toen sprong ik, met al mijn gedachten bij die andere persoon. Toen hij al heel diep gevallen was, zag ik kleine pluimpjes verschijnen en dat werden vleugels. Juichend zweefde ik omlaag. Het was een ongelooflijk goed gevoel. Ik was in de hoogste hemel dat hij het had gehaald. Hij of zij, ik weet het eigenlijk niet. Ik weet zelfs niet of ik eigenlijk wel vleugels nodig had. Zo vol vertrouwen was ik dat ik veilig beneden zou komen. De landing zelf kan ik me niet herinneren.

Francine, volwassen.

Een kilometers hoog appartementencomplex, beton en vensters blikkend in het felle zonlicht. Overal rondom bijna rimpelloos water, zover je kijken kunt. Er wordt mij verteld dat dit Antwerpen is, een sociale woonwijk. "Dan hebben ze wel een heel mooi uitzicht", zeg ik. Er fietsen bruingebrande jongens voorbij met gele T-shirts en donkere baarden. Ik bedenk dat dat Erasmusstudenten moeten zijn.

Bieke, 23 jaar.

Overal zie ik mijn lievelingskleuren, lichte, strakke kleuren. Ik ben in een prachtige kamer met leuke designs en wanneer ik mijn hoofd draai zie ik naast me mijn geliefde liggen. Ik duw de lakens weg. Nadat ik mijn felkleurige kamerjas in zachte badstof heb aangetrokken, strompel ik slaapdrongen naar het schuifraam en haal de hendel zo stil mogelijk naar beneden. Als het raam openschuift, met het karakteristieke geluid van dubbel glas in een zware houten kader, merk ik dat er een pakje 'Gauloises van zes' in de zak van mijn badjas zit. Ik waag de stap over de drempel en voor mij zie ik een prachtige ochtendlijke skyline met in de verte een appelsientjesoranje zon. Plots hoor ik een onbekend geluid dat geproduceerd wordt door een klein elektronisch toestel dat zich op mijn glazen tafeltje bevindt en dat gezellig – BAF – in mijn salon gegooid wordt.

'Kom je terug hier liggen, liefje?'

Ruben, 18 jaar.

Een fijne draad hangt opgespannen in een lege ruimte. Hij is dunner dan visdraad, maar de spanning erop is zo groot dat het onmogelijk visdraad kan zijn. Een klein meisje met witte kleren wandelt gracieus over dat smalle lijntje. De lichtheid van het tafereel heeft iets verrukkelijks, alsof haar lichaam niets meer weegt. Dan verschijnt er 'iets'. Ik kan niet zeggen wat. Maar het is bruut en

onvoorstelbaar krachtig. Het beukt het feeërieke tafereeltje in elkaar. Het is alsof mijn huid openscheurt.

Kjel, 21 jaar.

moeizaam zwemmend traag door tastbaar dikke lucht onder mij het geblokte patroon van de speelplaats en kinderen met uitgestrekt grijpende armen klauwend ze willen me verscheuren? angstig verder molenwieken vingertoppen! bijna daar: de veilige gootrand

Kelly, 31 jaar.

Kleuren. Het groen van geoxideerd koper, sulfergeel, indigoblauw. Een meute stond op wacht voor wat de toegang was geweest tot een kasteel. Je kon de spanning voelen, er stond iets belangrijks te gebeuren. Uit een dreef dook plots een paard op, een ruiter met bruine vacht. Op zijn brede rug zat een man, de gewezen kasteelheer misschien. Hij droeg een blauwe, wollen rolkraagtrui en voor hem zat een vrouw. In miniatuur. In een knalrood latex pak. De ruiter en zijn ruiters stevenden op de meute af, zelfverzekerd, woedend. Ik besepte dat ikzelf ook deel uitmaakte van het gepeupel bij de poort en vreesde gedood te worden. Ik rende de trap op die over het poortgebouw liep en vanuit die veilige positie kon ik een stoet zien. Een begrafenisstoet liep achter de kasteelpoort. Voorop liep, op zijn achterste poten, een hondje met een hoed, gevolgd door een bruine lederen valies. De inhoud kan ik me niet meer herinneren maar ze lag op een houten plank waaronder wielen waren bevestigd. En toen de kist. Gedragen door vier circusartiesten met hoge hoed en in jassen met slip. Ik bevond me ondertussen onder aan de trap en voelde me opgelucht. De meute dreef uiteen. Ik haastte me naar een café, met aan de prachtig groen gekleurde muren een onwaarschijnlijk groot uurwerk. Ik moest haast maken, zoveel was duidelijk. Mijn echtgenoot en mijn zus zaten er aan een tafeltje. Ik rende de straat door naar

mijn huis, waar ik mijn kind en twee van zijn vriendjes op de verdieping veilig had achtergelaten. De metalen trap beveiligd door een dito ketting. Samen in een reuzengroot bed sliepen we een lange witte slaap. We ontwaakten op de oevers van de Leie. Surrealistisch slingerde de blinkende waterloop door het landschap met bloeiende perenbomen. Ik herkende de moeders van Xander en Eve. Zij waren eeneiige tweelingzussen en begroetten ons lachend. Hoewel ze beiden recent waren gescheiden leken ze heel sereen.

Kat, 48 jaar.

Ik ben in een omgeving waar ik nog nooit geweest ben: een weide of een braakliggend perceel. In de verte zie ik hoge bomen, ik hoor een angstig geluid en wat gestommel. Ik verberg mij achter een struik en wacht af. Wanneer ik de takken wegduw, zie ik een hoofd van een zwart paard. Ik ben nieuwsgierig en ik kom achter de struik vandaan. Plots komt het paard in galop op mij af. Angst-aanjagend! Een gitzwart, verwaarloosd paard stopt voor mijn voeten. Het paard draait zijn hoofd en zijn triestige ogen doorgronden mij. Het lijkt alsof het paard mij iets wil vertellen, mij iets wil duidelijk maken. Ik loop weg maar het paard volgt mij. Wanneer ik stil sta, blijft het paard rond mij stappen. Het gehinnik doorboort mijn lichaam. Ik probeer opnieuw te vluchten maar het paard haalt mij in. Ik blijf staan en het paard begint traag te stappen. Het lijkt alsof ik het paard moet volgen. Ik stap naast het paard. Het dier is mager, zijn huid zit onder de modder. Het paard stopt bij het moeras en ik zie een witte merrie die vecht voor haar leven. De merrie kan geen kant uit en voor mij lijkt het of het paard zweeft van de angst en de pijn. Ik voel me machteloos, ik raak in paniek en het zwarte paard likt mijn gezicht. Ik bedaar en naast mij op de grond, ligt een touw. Ik maak met het touw een lasso en begin te draaien. Na lang proberen vliegt het touw rond de hals net voor het paard ondergaat. Ik krijg een ongelofelijke kracht en trek het paard op het droge.

Cara, 18 jaar.

We wandelden langs de hoge bomen, klaar om erin te klauteren. We zaten op de hoogste tak van de laagste boom. We aten snoepjes, zoals poepjes, tot onze buikjes aan de alarmbel trokken. We sprongen uit de boom op onze Gevleugelde Boot, op naar het verre Finland. Het land met de hoge bomen. We speelden als gekken in het verdwaalde bos. Lang leve de vreugde, maar daar bleef het niet bij. We liepen en sprongen, liepen en sprongen, Tot we uitgeteld op een bladerdek stortten. Mijn gedachten lagen op mijn maag. De fantasieën tussen mijn oren. Door onze honderden gedachten heen vonden we toch nog de tijd om uitvoerig weg te romen in elkaars ogen. Donkergroen waren ze, misschien verkleurd door naar de bomen te kijken. Toen we genoeg hadden van al die donkere tinten, zagen we onder ogen dat onze Gevleugelde Boot zijn vleugels had gestreken. De vogel was gevlogen. Ver naar het zuiden misschien, Want van bomen klimmen hield hij niet zo. Onze tranen rolden. Onze hoofden zaten vol, onze gedachten waren verlopen. Gedempt liepen we verder.

Margaux, volwassen.

Het is een warme zomerdag. Ik fiets in een soort Hollands landschap, heel vlak en groen. Ik fiets op een grote rechte baan, met witte strepen tot aan de horizon. Ik voel me licht en vrolijk. Na een tijdje wordt het weer onrustig, de blauwe lucht begint te grijsen, er komen wolken en wind. Ook de groene weiden veranderen van kleur, naar grijs en wit... En ze bewegen... Ze worden golven. Ik ben omringd door water, water van de Noordzee. Ik kijk voor me uit en zie dat de lange rechte baan geen weg is, maar het dek van een duikboot, dat langzaam overspoeld wordt door de golven.

Deze droom heb ik vaak gehad, maar ik ben nooit verdronken!

Karin, 51 jaar.

Ik zwom in zee. Er kwam een grote zeepbel voor mijn neus. Ik sprong er vanzelf in en kwam terecht in het Gravensteen, maar dan in een Gravensteen van bubbels. Romane, die in het kasteel was, probeerde een fles cola te openen, maar het lukte niet. Ik ging naar binnen en deed de fles open. Romane stelde voor om televisie te kijken. Ook ik wou dat. Toen we tv keken sprong ik in het scherm. Ik was in Plopsaland, Hannah Montana stond naast mij en zei: “Wil je een handtekening?”. Ik zei: “Nee dank u. Ik weet zelfs niet hoe ik hier gekomen ben.” Er stond ook een grote paardenmolen voor mij. Margot zat op één van de paarden en Joris, verkleed als cowboy, ging haar achterna op een ander paard.

Isabeau, 10 jaar.

Ik bevind mij in een mooi natuurgebied wanneer er twee prachtige ooievaars komen aanvliegen. De ene ooievaar strijkt neer op een veldje achter een vijver, terwijl de andere een looping begint te maken. Ik bekijk het met ingehouden adem en ben bijna zeker dat wat hij wil doen onmogelijk is: hij zal te pletter storten. Terwijl de ooievaar steeds hoger vliegt en ruggelings een cirkel probeert te maken, worden zijn vleugels steeds groter en minder stabiel. De pluimen aan zijn vleugels staan niet meer strak op een rij maar fladderen losjes alle richtingen uit. Hij vliegt ook steeds trager. Op het hoogste punt gekomen, met de rug naar de grond, lijkt hij even stil te hangen, als een treintje op een achtbaan van de kermis. Hij glijdt terug en voltooit de looping. Hij landt op het meertje en blijft daar verweesd liggen, zijn enorme vleugels slap uitgestrekt op het water. Ik heb het gebeuren vol spanning gevolgd, maar nu voel ik euforie – een gevoel van opluchting en bewondering. De ooievaar ziet er niet uit en ligt hulpeloos met onbruikbare vleugels op het water, maar hij heeft het toch maar mooi gehaald.

Klaus, 43 jaar.

In mijn droom loop ik door een reusachtig woud, met voeten van klei. Het pad slingert heen en weer tussen donkere, kale boomstammen, oneindig hoog. Ik weet niet waar ik heen ga, maar ik voel dat ik geen tijd te verliezen heb. Met al mijn kracht vervolg ik mijn weg. Het pad onder mijn voeten verandert in een opeenvolging van lades – houten lades zoals die van een dressoirkast. Door hun diepte wordt het nog moeilijker om telkens mijn voeten los te trekken uit de aarde. Bovendien gaat het nu bergop... Help!

Steven, 41 jaar.

Ik maak een wandeling langs het water, maar opeens val ik erin. Ik probeer naar boven te zwemmen, maar word steeds dieper in het water getrokken. Ik zie dat het water zwarter wordt, en ik ga dieper en dieper. Het water is nu pikzwart, ik ben bang.

Inge, 50 jaar.

Mijn zussen en ik wilden graag zwemmen. We belden mijn vier nichten, en vertrokken naar het zwembad. In het water stond een groot springkasteel. Als je daar op sprong viel er uit de lucht zomaar een diertje, recht in je armen. Er was een grote rij wachtende kinderen. Een grote, dikke jongen was nu aan de beurt. Hij sprong, en opeens hoorden we een keiluide knal, het werd helemaal warm, en dit veroorzaakte een chaos tot en met. Alles stond in brand, het springkasteel en ook heel het zwembad. Mijn nichten, zussen en ik liepen naar de douches, pakte elk een emmer water, die daar toevallig stonden. We vulden ze en liepen naar het brandende springkasteel. Ik goot de emmer water over het vuur en ging terug naar de douches. Mijn nichten en zussen zagen mij en liepen paniekerig naar mij toe, omhelsden me en zeiden dat ik me razendsnel moest omkleden en aan de auto moest wachten. Onderweg botste er een jongen tegen me aan, hij keek me vanuit de hoogte aan en zei “Jij vuile trut” en hij liep verder.

Ik stond aan de grond genageld van verbazing, schudde mijn hoofd en liep naar de auto. Ik stapte in de auto, waar mijn zussen al in zaten. Twee minuten later zat iedereen in de auto en vertrokken we naar huis. Toen we net op de autosnelweg waren zoefde er een auto ons voorbij, de auto had geen nummerplaat en schoot een kogel in ons achterwiel. Mijn nicht zette de auto aan de kant. Toen reed Barack Obama langs in een zeer chique limousine. Hij stopte aan de kant zei "Hello".

Hannelore, 4e leefgroep.

Een donkere nacht. Ik ben bevestigd met een koord achteraan een roei-bootje. Het bootje wordt met een stok voortgeduwd door een man die lijkt op een Hollandse vriend van me, iemand met wie ik een intense band heb. Ik drijf rustig mee, de hele tijd naast een veilige oever – steeds rechtdoor. Rechts van me bevindt zich de ruwe stroom, de golven van de rivier. De aanblik bezorgt me een opstoot van Angst. Resoluut stuurt de man/vriend de boot die wilde kant op. Geen veilige oever meer om te volgen. Alleen nog donker, diep, woest water. Maar merkwaardig genoeg voel ik geen angst. Ik voel vooral de zachtheid van het water, het aangename dobberen achter het roeibootje aan, op een rustig ritme, op en neer. Uiteindelijk bereiken we de uitdagende stad: Amsterdam.

Katrien, 43 jaar.

Ik kan zwemmen met lieve haaien, opgroeien met schildpadden, vastzitten in een met vuur afgebakende ravijn en achtervolgd worden door wolven. Soms willen mijn dromen me iets vertellen. Ooit (slaap)wandelde ik voorbij mijn huis en zag ik rook uit de ramen van mijn appartement komen. Ik snelde naar binnen om mijn katjes te redden. Weer in de frisse lucht, dacht ik aan de stokoude vrouw van het bovenste verdiep. Ook zij ging ik uit de vlammen halen. Maar de weg via de trap was versperd. Ik hoorde bovenop de sirenes van de brandweerwagens nog een ander schel geluid. Het was het alarm van Maria, die vastzat in de lift. Toen

ik de dag erna naar mijn les wou vertrekken, hoorde ik opnieuw zo'n alarm. Ik raakte in paniek omdat ik dacht dat het een brandalarm was maar het was Maria... die vastzat in de lift.

Lieke, 20 jaar.

Ik zat naar TV te kijken, toen plots... een storm opstak! De blaadjes vlogen van de bomen. De boven gingen van links naar rechts. De lucht was grijs en de wind gierde. Ik pakte mijn jas en deed gauw mijn schoenen aan. Ik deed de deur voorzichtig open en er vielen 2 poesjes naar beneden. Toen ging ik terug naar binnen toen plots... Kailey, je moet slapen, hoorde ik. Vlug verstopte ik mijn 2 poesjes en ging naar bed. Ik zei nog vlug slaapwel mama en papa. Ik deed de deur toe, ik bedacht 2 namen: 1 voor het oranje poesje en 1 voor het zwarte met witte poesje. Uiteindelijk was ik eruit, ik noemde de zwart met witte poesje Poe en het oranje poesje Bibi.

Ze hebben mijn mama met wol vastgebonden, daarna mijn kamer overhoop gehaald. En bij mijn burens gespeeld. Ze moesten weg.

Kailey, 3e leerjaar.

Ik was op een dag mijn mama en papa kwijt. Ik was maar acht jaar. Ik zocht en zocht maar ik vond ze niet. Treurig liep ik verder. Opeens kwam ik voorbij een struik. Ik bukte me want er kwam geritsel uit de struik. O, een puppy! En wat is dat? Nog een puppy! Ik geef jullie meteen een naam! Sparkels en Lily. Kom, we gaan een boomhut bouwen want we zijn toch in een bos. Een paar uur later... De boomhut is klaar, we wonen er samen in. Mijn mama en papa doen een boswandeling (toevallig in hetzelfde bos waar ik woon). Ik had een foto van hen, ik riep: mama, papa! Ze keken naar boven, mama riep: Mathisse, ben jij dat? Ja mama en papa. Papa kreeg tranen in zijn ogen.

Mathisse, 3e leerjaar.

Ik sta met een hoop bekend volk (collega's, vrienden) aan een soort ingangspoort in de grond. Die moet leiden naar een vreemd pretparkachtig iets. Om erin te mogen moet je een soort raadsel oplossen, iets tot een goed einde brengen. Dan opent de grond zich waardoor je op een fenomenale glijbaan belandt, waar geen einde aan lijkt te komen. Men kan in dat pretpark twee dagen verblijven en er zijn slaapplekken voorzien, in een soort gigantische boom, met een trap in de dikke stam. De takken zijn platforms waarop grote bedden staan. We moeten de kamers verdelen. Ik vraag of het niet mogelijk is om laag te blijven, om daar te mogen slapen met mijn lief. Zo is er een wc dicht in de buurt.

Dennis, 31 jaar.

Er was een hevige oorlog. Enorme tenten om mij heen. Er lagen mensen op de grond, vermoord. De wolken waren grijs en overal was er mist. Er vlogen kogels heen en weer. Ik zag mensen in een kaki outfit, legeroverall, helm en schoenen. Ik moest dringend naar het toilet. Mijn nicht ging met mij mee. Plots kwamen we aan onze school De Sterre-Spits. Ik toonde de weg naar de toiletten.

Floor, 4e leefgroep.

Ik moest plassen en rondom mij was het zwart. Ik zag de deur van het toilet, het witte toilet straalde uit in het oneindige zwart! Ik kon niet zo makkelijk naar het toilet gaan, ik moest eerst een parcours afleggen, er zweefden grote stenen richting het toilet! Ik zette voorzichtig mijn voet op één steen en mijn andere voet op een andere. Enzovoort! Ik kon mij niet meer inhouden en viel van de stenen naar beneden in een zwart gat.

Joris, 4e leefgroep.

Vannacht, ik was er helemaal niet op voorbereid, kreeg ik bezoek. Plots, zonder verwittiging, stonden ze daar voor de deur van mijn dromen. Zij: mijn vader en grootvader. Zomaar terug uit de doden. Fris geschoren, vers zweet op het blozend gezicht. Of ze even mochten binnenkomen, ze hadden honger. Ik raakte in paniek, want mijn dromen herbergen geen koelkast, geen proviand, alleen een paar flessen rode wijn. En zij, het zijn bierdrinkers. Ze hadden honger van het danig bewegen, zeiden ze. Het verraste me niet dat doden graag bewegen. Grootvader was met de fiets gekomen, vader met de slee. Een lege slee had hij heel die lange weg achter zich aan gezeuld. Geen elegante slee op hoge poten, maar een laag zelfgemaakt vehikel, bijeen getimmerd van oude planken van de zolderse tabakbakken. Wie of wat wil je voorttrekken vader? vroeg ik. Niemand, zei hij. Ik wou je de slee terugbrengen en aan jouw kinderen geven, want morgen zal er verse sneeuw liggen. Ik deed alsof ik het gebrekkig cadeau in dank aanvaardde. Weten de doden wanneer het sneeuwen gaat? vroeg ik. Hij keek me meewarig aan en zei: de doden weten niets. Ik keek naar grootvader en die knikte bescheiden. We stonden daar te midden van een grote stilte. Ik voelde me schuldig, want ik besepte dat doden niet van stilte houden. Maar mijn stem weigerde muziek en woorden te maken, mijn armen molenwiekten, maar ook dat gaf geen geluid. Ik verloor mijn evenwicht en viel. En er was geen grond, geen net, niets dat je houvast kan noemen. Ik viel in een ijle, ruime koker en toch verwijderde ik me niet van mijn bezoekers. Ik zag duidelijk hoe ze glimlachten en naar hun fiets en slee grepen om hun weg te vervolgen.

Roel Richelieu van Londersele.

Ik heb eens gedroomd dat ik samen met mijn gezin doodging tijdens een auto-ongeval.

Sarah, 10 jaar.

Het was een autorace en die ene meneer zei tegen die andere dat er één zou crashen en die andere meneer zei van niet en ze gingen naar buiten en ze horen BOEM er was een auto ontploft en ze stonden nog buiten en een wiel van die auto ging in de lucht en dat wiel was op een meisje haar hoofd gevallen en haar hoofd was er af en dat was allemaal roze slijm!

Matisse, 3e leerjaar.

Ik droomde dat mijn overleden zus, Inge, weer bij mij was. Maar terwijl ik aan het dromen was, dacht ik: ja, gezellig maar... ik droom dit, want mijn zus is er niet meer.

Toch vond ik het heel fijn om haar terug te zien, ik voelde me zo gelukkig terwijl ik besepte dat ik aan het dromen was.

Een dag later ging ik bij mij mama en wie was daar? Inge. Ik vertelde haar dat ze in mijn droom bij mij op bezoek was geweest en dat ik haar hier nu in levende lijve kon voelen en zien. Ze zei me dat ze vijf jaar lang een verborgen leven had geleid. Dat ze zich heel goed had gevoeld maar dat ze nu wel heel blij was dat ze de cirkel, die sinds haar verdwijnen verbroken was, weer rond kon maken. We konden ons geluk niet op, ik begreep er niets van, maar ik voelde het verdriet, dat ons allemaal zo in zijn greep had gehad, wegvloeien in een brede rivier. Het was zaaaaaaaaaalig. Ik kon maar niet stoppen met zeggen aan mijn zusje dat ik daarnet van haar gedroomd had en dat ze nu terug was.

Veerle, 51 jaar.

Ik ben op een familiefeest en zit aan tafel, aan de rand van het feest. Mijn grootmoeder, mijn mama, die mijn jongste dochter op haar arm draagt, en mijn oudste dochter zijn herkenbare tafelenoten. Mijn oudste meisje zegt plots: "Papa is weg". Waarop de jongste, nog een baby, antwoordt: "Niet waar, hij zit

in zijn huisje". Op dat moment springt de koekoek aan de muur uit de klok. Ik word gierend van het lachen, en diepdroef, wakker.

An, 36 jaar.

"Josephine, je broertje zal een tijdje in het ziekenhuis liggen", zei mijn mama op een verslagen toon. Ik zag dat ze verdriet had, maar ze wou zich sterk houden voor ons, haar 3 andere kinderen. Het laatste nieuws van mijn jongere broertje, Simon, tekende diepe groeven in haar gezicht. Naast zijn al ernstige nierontsteking was er ook salmonella vastgesteld. Aan tafel werd niet veel gesproken, en ja, al werd er iets gezegd ik begreep er geen woord van: kritiek, operatie, baxters, medici, pediatrie... Het zei me als 6-jarig kindje niets, maar de gezichten van mijn ouders vertelden genoeg, glinsterende ogen van tranen, een gedwongen glimlach om ons gerust te stellen... De nachten waren erger, geen woord kon me gerust stellen, en dan die steeds terugkerende droom. Vaak werd ik snikkend wakker, bekomend van de schok.

Een nachtzoen met die koude lippen die te veel wisten maar het niet konden zeggen, na 2, 3 uur begon het... ik hoorde een wagen oprijden, mijn benen leidden mij naar het raam. En nu scheidde enkel dat zware zwarte gordijn mij van dat verschrikkelijke beeld. Ik wist wat er zou komen maar mijn handen wilden niet luisteren naar mijn hoofd dat die verschrikkelijke pijn niet meer wou voelen, en ze tilden het gordijn langzaam op, alsof ze het nog pijnlijker wilden maken, nog ondraaglijker. En daar stond ze, exact op dezelfde plaats als al de vorige keren, mijn mama met Simon troostend in haar armen. Ik voelde de pijn komen, zij drong zich op, precies zoals Simon zich opdrong als hij wou spelen. Mama hief haar hoofd op, haar uitgelopen mascara en roodomrande ogen toonden pijn, mijn benen werden zwak maar ik hield stand. "Josephientje," snikte mijn mama, "je moet mij vergeten." Ik voelde warme tranen over mijn gezicht stromen. "Simon en ik gaan naar het ziekenhuis, we komen nooit meer terug, vergeet ons, alsjeblieft." Langzaam reed de zwarte oldtimer de straat uit, toen stortte ik in, elke keer weer...

Josephine, 14 jaar.

Ik droomde dat mijn mama er weer was en alles was weer doodnormaal, ze had haar typische rode gilet die ze bijna altijd aan had vroeger. Toch klopte er iets niet. Aan tafel in de keuken zat mijn oudste broer rechts van me en mijn tweede oudste links van me. Nu was dit omgekeerd. Waarom weet ik niet.

Laurent, 17 jaar.

Mijn grootste droom is mijn mama terug te zien. Al was het maar één uur, één minuut, eventjes maar. Ik zou op haar schoot kruipen. Ik zou haar een megaknuffel geven en haar echt willen voelen. Ik zou zoveel willen doen met haar: met de dobbelstenen spelen, dat ze me verhalen vertelt, samen naar het pret-park, samen in een supersnelle achtbaan, samen gillen en samen een feestje bouwen. Ik zou haar glimlach willen zien. Op 10 april komt de mama van mijn mama. Zij zal me verhalen vertellen over mama.

Lucca, 9 jaar.

In mijn droom is mijn moeder net gestorven. Ik zit met mijn vader en zus in het ouderlijke huis, in de living. Opeens komt mijn moeder binnen. Ik kijk mijn vader en zuster aan, in het besef dat ze toch net gestorven is?! Mijn moeder komt er bij zitten, op haar vaste plaats: de relaxzetel naast de muur. Ik besef dat zij niet doorheeft dat ze dood is. Niemand van ons durft haar dat te zeggen... Ze begint te praten. Wij zijn verstomd van het verschieten en ik denk: maar moeke, weet je niet dat je dood bent?

Typisch mijn moeder.

Nicassia, 45 jaar.

Het is een rustige, bewolkte lentedag. Ik zit aan de keukentafel, die vol met witte pluimpjes ligt. Mijn overleden moeder staat achter me. Ze kijkt me

aan. We zeggen niets. Ze gaat de tuin in. Mijn vader merkt nu ook op dat er iets gaande is. Vanachter het keukenraam slaan we haar gade. Ze raapt bontgekleurde en zeer verscheiden vogelveren op uit het gras. Die zijn onzichtbaar als ze nog tussen het groen liggen, maar door de aanraking van haar hand lichten hun fraaie vormen en kleuren op. We kijken vol verwondering toe. Glimlachend komt ze terug de keuken binnen. Ze veegt haar voeten en reikt me vervolgens een handvol van die veren aan. Een ogenblik later verdwijnt ze ter plekke. Ik blijf opgetogen achter, met kleuren in mijn hand.

Katrijn, 28 jaar.

Ik loop alleen in een huis met veel licht. Het heeft een warme uitstraling want er is veel hout gebruikt. Het lijkt een beetje op een Oostenrijks chalet. De leefruimte is immens en heeft een balkon. Ik zie mijn moeder, helemaal in het zwart gekleed, op dat balkon. Ze heeft geen gezicht, maar ik voel dat zij het is. Ze kijkt vol liefde en vertrouwen op mij neer. Naast haar staat nog een andere vrouw. Heel klein, verschrompeld en ook haar gezicht is onduidelijk: het is mijn grootmoeder – de moeder van mijn moeder. Ik roep: “Mammie.” Zo noemde ik mijn moeder als kind. Ik wil tot bij haar komen maar het lukt niet. Mijn bewegingen zijn heel traag – als in een slow motion film. Ik kan niet bij de trap die naar het balkon leidt komen. Ik voel verdriet en kwaadheid. Ze stelt me gerust en zegt: “Meid, het is goed, het gaat goed met mij.” Ze klinkt vredig, maar o zo ver.

Chantal.

Mijn broer en ik liggen kop-voet-gewijs in het veel te smalle bijzetbedje van het ziekenhuis. We waken in de kamer bij onze stervende papa. Opeens staat hij recht op de rand van zijn bed en komt met een perfecte salto bij ons terecht. Daar ligt hij, een gelukzalige glimlach om zijn lippen. “Ik doe dat zo graag,” zegt hij. “Weet ik,” zeg ik, “het is ook mijn lievelingssprong.”

Ingrid.

Op een dag lopen mijn ouders en ik rond in de stad. We gaan ergens binnen – wat voor gebouw precies, dat weet ik niet meer. We zijn iets aan het drinken, als opeens het hele gebouw zonder aanleiding instort. Mijn papa en ik weten te ontkomen, maar mijn mama blijft vastzitten onder de brokstukken. We doen alles om mijn mama vanonder het puin te bevrijden, maar haar rug is hoogstwaarschijnlijk gebroken. En het is voor ons onmogelijk om de zware brokstukken te verplaatsen. Doordat het gebouw verder instort, zijn we verplicht om haar achter te laten. Al wenend lopen we het gebouw uit.

Sophie, 17 jaar.

Plots kwam mama binnen met een stralende glimlach. Ze trok me uit bed en zei: “Het is ongelofelijk.” Voor ik kon vragen wat er zo ongelofelijk was, zag ik hem. Mijn allerliefste nonkel zat in de gang op me te wachten; ik kon het niet geloven. Ik kon mijn tranen niet tegenhouden en kon ze ook niet stoppen. Mijn nonkel zat voor me, ik kon het niet geloven, hoe kon dit? Toen vroeg ik het hem zelf: “Ief, wat doe je hier? Hoe kan dit?”

Hij zei: “Maar mijn lieve Amy, ik kom je redden, ik weet dat het niet goed met je gaat, maar je moet blijven leven en genieten van elke dag. Ik ben er voor je en ik ga nooit weg!”

Zonder dat ik het besepte, viel er een enorme last van mijn schouders, mijn nonkel was terug, nu wist ik het zeker: alles komt goed. Plots werd ik wakker en het enige wat overbleef waren de tranen.

Amy, 18 jaar.

Ik sliep en mijn papa was naar de winkel en mijn mama was een beetje aan het luijakken. Papa was terug na een uur en hij had een tijger mee en papa zei tegen mama iets en mama zei heel hard: OK. Mama werd opgegeten omdat ze snel weg liep.

Inani, 7 jaar.

Oma Lea overleed en nog diezelfde avond komt er een verdwaalde hond op bezoek. De hond blijft, het wordt onze hond. Verder geen verhaal – veel pluizig haar en een bezoek aan de dierenarts nadat oma begraven werd. Een tijd later komt oma Lea op bezoek: eens kijken hoe het hier gaat zo zonder en met haar. Ze leek het goed te vinden, zo met die hond. Verder geen commentaar – wel blinkende ogen, bruingroen. Weer een tijd later heb ik een inval. Ik herinner me dat ook oma in haar ouderlijk huis een Stratier had rondlopen. Nu pas begrijp ik waarom ze zo vaak vertelde dat die hond rond de keukentafel liep en wat ze er zo leuk aan vond. Oma Lea, je leeft.

Caroline, volwassen.

Daar stonden ze. Mijn opa's. Ik liep zo snel ik kon naar hen toe en knuffelde ze zo lang tot ze er bij neervielen. Toen toonde ik ze alles wat er was gebeurd na hun dood. Ze waren erg onder de indruk. Toen zeiden ze: Marie, we hebben ook iets mee voor jou. Ze gaven me een groot pak dat bedekt was met goudpapier. Ik maakte het voorzichtig open. Toen ik zag wat erin zat straalden mijn ogen van blijdschap. Er zat een hondje in. Ik riep voor iedereen: JOEPIE! Zo blij was ik. Mijn opa's zeiden toen: nu is het tijd om te gaan. Ik gaf ze een kus en riep: dag lieve opa's, tot nog eens. En zwaaide ze na.

Marie, 9 jaar.

Na de begrafenis van mijn grootvader ging ik naar mijn bed Ik sliep nog maar net of mijn slaperkamerdeur ging open Mijn grootvader kwam binnen Ik rilde van de angst keek naar de vloer Was allesbehalve stoer Grootvader kwam bij mij En dit is wat hij tegen mij zei Maak je maar geen zorgen Alles is in orde met mij En weg was hij liet een spoor van aarde na Plots werd ik wakker, kroop uit mijn bed Voelde aan vloer, maar geen aarde Toch voelde ik me goed Ik ging terug slapen met een blij gemoed

Ruben.

Het is nacht, ik ben thuis en wil binnengaan in de kamer waar mijn oma ligt te slapen. Haar bed staat in het midden van de kamer, het licht uit de gang schijnt er recht op. Een grote vampier staat naast haar bed. Ik ben bang en ren weg. Ik droomde dit toen ik 9 jaar was. Sindsdien ben ik altijd bang geweest dat mijn oma zou sterven.

Imke.

We waren in een oud herenhuis, heel mooi, maar niet van ons. We waren aan het brunchen met de hele familie denk ik. Na het eten wandelde ik rond en bewonderde het prachtige huis. Bij het raam stond ik stil en staarde naar een vliegtuig dat in onze richting vloog. Het kwam dicht en dicht tot ik het boven het huis hoorde, en toen rende ik naar de andere kant van het huis om daar verder te kijken door een raam dat open stond. Ik was verwonderd omdat het plots veel lager vloog. Het leek problemen te hebben, het stortte neer. Ik zag hoe een puin-cirkel zich verspreidde, groter werd. Puin kwam richting ons herenhuis. Op het moment dat het binnen zou raken, sloot ik het raam – net op tijd? Ik zag niks meer, het was iets zwarts, ik voelde dat handen me ergens heen droegen, maar ik wist niet naar waar. Na een tijd voelde ik de handen niet meer en voelde ik me zweven. Plots zag ik het gezicht van mijn oma – die nog niet zo lang geleden overleden is. Ze leek iets te zeggen. Maar ik kon niks horen. Dat wou ik zeggen, maar praten lukte ook niet. Ze nam me vast.

Ilham, 18 jaar.

Eric is aan het werken op het dak, hij is pas in de 30. Hij draagt zoals gewoonlijk zijn groene legertrui met een oude werkbroek. Ik zie hem samen met zijn vader klussen op het dak. Ik kom in de slaapkamer, er ligt een groot doek op het bed, om het stof van het vuile werk tegen te houden. Zoals gewoonlijk heeft hij aan alles gedacht. In een hoekje van het bed vind ik een klein opgerold briefje.

Het is een rekening van de winkel, op de achterkant staat in zijn handschrift geschreven: “Dank voor alles wat je voor me deed”. Ik word wakker in mijn groot bed. Opnieuw moet ik afscheid nemen, alweer een verdriet... Maar het weerzien in mijn droom en zijn lieve woorden op dat briefje, geven me even weer wat nieuwe moed.

Marie, 52 jaar.

Hoge bomen, een lange dreef. Waar ben ik? En waar is hij gebleven, mijn liefste, mijn kleine prins? Ik zoek hem overal. Langs trappen omhoog, de nevels tegemoet. Op zoek naar hem, naar klaarte, naar de dageraad. Maar de dageraad is er niet. Er klinkt een lied met vreemde stemmen. Ik zie zijn lachende gezicht en voel zijn diepe kracht. Maar de droom doet mij weer verdwalen en ik zweef onrustig rond. Hij roept dat ik moet komen. Aan alle bomen vraag ik: toon mij de uitweg en zeg hem hoezeer ik hem mis. Help mij uit dit mistige woud. Morgen, beloven zij, ga nu heen. Maar morgen is de schim verdwenen.

Godelieve, volwassen.

Een lege witte zolderkamer. Slecht een kleine witte koffer en een velux met zicht op de sterren. Plots ben je daar! Compleet ontredderd vlieg ik je om de hals. “Waarom heb je zo lang gewacht om me te bezoeken? Ik ben zoooooo blij je te zien. Wat is er toch gebeurd? Waarom ben je niet naar de garagist gegaan voor de herstelling? Had je...?” Hij onderbreekt me en wringt zich los. “Je mag één vraag stellen, ik heb weinig tijd.” Radeloos ga ik tekeer: “Maar ik heb zoveel vragen! Wou je echt verhuizen? Wou je het leven loslaten of had je gewoon tandpijn? Wou je werkelijk pas met kerst naar je vader? Wat zit er in die witte koffer? Kijk naar me!” Toen werd ik wakker. Niet één vraag beantwoord. Een bodemloze teleurstelling.

Marieke.

Een donker bos. Jonge meisjes wandelen niet alleen in het bos, zeker niet in het donker. En al helemaal niet alleen. Mijn mama zei het altijd, voor ze in het bos verdween. Het is al vaak gebeurd. Moeders, meisjes, niet echt jonge vrouwen, iedere om liefde vragende persoon die het bos in liep, verdween. Ze zeiden dat een boze wolf ze opat. Ze zeiden dat ze verdwaald waren en stierven van de honger. Maar ik kende de waarheid. Ik wist dat ze niet verdwaald waren en ook niet opgegeten. Er waren niet eens wolven in ons bos. Ik wist waarom ze in het bos bleven: ze vonden daar hun verlangen, ze vonden daar liefde. Liefde waar elk meisje van droomde, liefde waar verhalen over geschreven werden. En daar stond ik voor het mysterieuze bos. Klaar voor mijn tocht. Met mijn mooiste kleren aan. Ik begon te stappen. Ik stapte zonder angst naar mijn liefde toe. Het was donker, en eng. Ik had dorst. Ik werd vuil, maar ik volgde mijn pad. Tot ik ineens licht zag. Ik liep naar het licht toe, zo snel als ik kon. En toen zag ik onbeschrijflijke schoonheid, een paradijs. Ik begreep direct waar mijn liefde was.

Liz, 19 jaar.

Ik sta op ons terras. De klimplanten staan alweer in bloei. Het is prachtig weer, er hangt een zomerse sfeer. Jij staat daar, en staart naar mij met je ogen die de dood niet kunnen verbergen. Ik ben zo blij je terug te zien na al die jaren van gemis. Mijn hart klopt snel, vlug kom ik naar je toe. Ik besef dat ik dit een droom is en weet goed wat ik doe. Vlug wil ik jou omhelzen, eens voelen heel dichtbij. Wenend vraag ik je: "Waarom heb je ons verlaten?". Jij antwoordt: "Ik heb je niet verlaten, ik ben altijd bij jou". In tranen word ik wakker.

Marie-José, 52 jaar.

Jeff (Buckley) en ik zitten onder water, in een diepe rivier. De seconde dat ik dit besef, begin ik te panikeren. Ik grijp zijn hand en probeer naar boven te zwemmen. Ik voel hoe de lucht uit mijn longen wordt gezogen, en het licht dat

ik door het troebele water zie, blijft veraf. Ik zet door, maar plots laat Jeff mijn hand los. Verschrikt draai ik me om, maar hij zakt al verder weg in het water. In zijn ogen zie ik een immens verdriet. Wanneer ik net aan het wateroppervlak kom, schrik ik wakker. Ik adem zwaar en de tranen lopen over mijn wangen.

Ine, 20 jaar.

Ik ben gevluht. Weet niet voor wat, voor wie, waarom. Voel me vreemd genoeg rustig. En thuis. Waar ik ook ben. De haard brandt. Hij zit aan tafel. Kijkt me aan en vraagt of ik honger heb. Hij giet een blik soep in een pan en zet hem op het vuur. Dit klopt niet. "Michiel, op televisie heb ik je toch al goed zien koken? Wat doe je nu? Wie ben jij?" Ik voel een lichte paniek. Hij gaat naast me zitten, haalt zijn handen door zijn haar en zucht. "Heroriëntatie, Marieke. Heroriëntatie. Gedaan met fotograferen, gedaan met koken. Ik heb wel nog geraspte kaas om de soep wat smaak te geven." Hij haalt allemaal zalfjes, kruiden, vreemde mengsels boven. De tafel staat vol. "Wil je dat ik je snor bijwerk? Een vrouw met een snor, dat past toch niet? Ik ben goed met snorren. Het is mijn specialiteit." Ik kijk naar buiten en zie zijn motor staan. De paniek ebt weg.

Marieke, 31 jaar.

De nacht voor de proclamatie van mijn voorlaatste jaar aan de Hogeschool droomde ik over mijn moeder. Zij was toen al gestorven, haar as verspreid over de strooiweide van het crematorium in Lochristi. Het was de eerste keer dat ze me kwam opzoeken in een van mijn dromen en tot op heden is het nog steeds de enige keer. De droom had een vaag begin. Ik herinner me een dokter, misschien zelfs niet in een ziekenhuis, en zo'n typisch gesprek dat je hebt met de behandelende arts waaruit blijkt dat de patiënt het goed stelt en dergelijke meer. Ik was heel tevreden met dit nieuws. In de gang kwam ik de rest van mijn familie tegen. Was ik haar? Mijn moeder? De essentie van de droom is wanneer we met

z'n allen in de auto zitten: mama komt terug naar huis. Mijn vader zit aan het stuur, met zijn eigen nerveuze maniertjes bedient hij de wagen. Op de achterbank zitten mijn twee broers en ik, ik bevind me zoals altijd aan de linkerkant. Mijn moeder ziet eruit zoals er ze eruit zag voor haar eindeloze chemo's. Ze zit op de schoot van een oude, grijze man: haar vader die ik nog nooit heb gezien. Ze maakt zich druk tegen mijn vader – haar echtgenoot die in de eerste treurige maanden van haar grote afwezigheid het huishouden helemaal had verwaarloosd. Ze maakt zich kwaad zoals ze dat altijd doet: met haar retorische vragen waar je maar beter geen antwoord op geeft, de schuldgevoelens die ze je aanpraat en de koppigheid in haar ogen. Mijn vader probeert er zich een weg uit te mompelen, maar mijn moeder keert zich naar ons en zegt dat alles wel zal beteren voor haar jongens, nu zij er weer is om voor ons te zorgen.

Ik krijgste als een dier toen ik wakker werd en heb de hele ochtend niks anders gedaan dan huilen, zoals een weerloos kind dat doet.

Jefke, 20 jaar.

Midden in de nacht word ik wakker uit een droom. Slaapdrongen sta ik op en schrijf iets op papier. Ik ga terug slapen. Als ik de volgende morgen wakker word, herinner ik me de droom niet meer. Ik herinner me alleen een beeld: mijn lief en ik zweven boven het water, voet tegen voet. Het voelt zalig, compleet, vredig... In de badkamer vind ik de tekst die ik 's nachts heb opgeschreven – in het Spaans, wat niet mijn moedertaal is maar wel de taal die ik drie jaar heb gesproken in Mexico, nu zo'n zestien jaar geleden.

Ooit hebben we gezweefd
 jij en ik boven het water
 voet tegen voet
 zonder spijt zonder zwaartekracht
 alleen die ene keer
 Ik laat dit achter omdat denkend aan jou

verkies ik leven boven dood
 dood is er geen leven (met jou)
 Indien een dag dit land me aanvaardt aanvaard ik terug te keren gevangene
 van de zwaartekracht om te leven met jou
 mijn lief.
 En jij? Zul jij mijn zwaartekracht aanvaarden?
 Je geliefde

Carine, 44 jaar.

Jouw rechterwang tegen mijn linkerwang.
 Gedeelde verbazing. Blijheid: hé, jij bent het! Jij BENT hier!!
 Een glimlach, en in één ogenblik alle tederheid, dankbaarheid.
 Wakker worden, toch niet helemaal alleen.

Marie Bénédicte, 48 jaar.

Ik was al lang op haar verliefd. S. kwam tijdens mijn licentiejaren als een stralend licht tussen mijn thesis en mijn vrienden. Ze was zo mooi, zo vrolijk. We gingen samen naar de kermis en genoten van smoutebollen. Lichtjes omkransten haar als een goedkope Madonna uit het Lourdes van de jaren 50. Zo eenvoudig, zo aantrekkelijk. Bij prof. M. zaten we achter in de klas en gniffelden in afwachting van de avond en de nacht. Zalig warm met beide armen en alle vingers verstrengeld. 's Ochtends besloten we de trein te nemen naar zee. In de wind worstelden we met het zand en met elkaar. Zij zocht schelpen en zilverschuim op de kering van de golven. Terug in Gent legde ze de schelpjes op mijn radiator en haar trui op de zetel. Mijn studentenkamer kwam tot leven, in de pastelkleuren bij valavond. Daarna moest ze weg. Ze had nog werk aan een thesis. De volgende ochtend zocht ik wenend en tevergeefs haar trui en de schelpen. Ze zat niet naast mij bij Prof M.

Geraard, 45 jaar.

Ik ging 's avonds slapen en droomde over playmobil. Ik was even groot als een playmobilmannetje. Ik leerde een meisje kennen en ze heette Fee. Ik beleefde veel met haar: zij werd verliefd en ik ook.

Toen we net een kusje gingen geven, werd ik wakker gemaakt en moest ik naar school.

Margot, 9 jaar.

Ik droomde van H.

Het was een afscheid, dat er niet is kunnen zijn. We sliepen naast elkaar, wat we nooit hebben gedaan. Ze kwam heel dicht tegen me aan liggen, in lepeltjes-houding, en omhelsde me. De omhelzing werd steeds strakker en benauwender, de schrik besloep me dat ik niet meer zou kunnen ademen. Toen verslapte haar greep en voelde ik een immense warmte, geconcentreerd op mijn onderrug. Die gloed gaf rust en deed deugd. Eigenlijk moest ik vroeg opstaan om te gaan werken, maar ik dacht: straks is ze er niet meer. Nooit meer. Ik zette dus de wekker af en koesterde de nabijheid van H. Ik bleef wakker, terwijl zij sliep. Toen ze ontwaakte, keek ze me slaperig aan, en kustte me zacht op de lippen. "Om te zien waarom ik op vrouwen viel", glimlachte ze.

An, 28 jaar.

Ik droom dat ik een prinses ben.

Hacer, 6 jaar.

Ik droom dat ik prinses ben. En een prins komt mij kussen.

Melisa, 6 jaar.

Ik kwam terecht in een grote ruimte waar ik alle stemmen hoorde van iedereen die ik kende. De stem die ik het meest kon verstaan kende ik niet, maar in deze droom zou ik haar leren kennen (inmiddels heb ik het meisje uit mijn droom leren kennen in het echt, dus de meeste dromen zijn geen bedrog). Ze kwam naar mij en lachte, ze raapte me op want ik was net in mijn droom door mijn eigen ogen naar beneden gevallen. Ik kwam in een heel nieuwe wereld terecht: er was geen gras maar alleen zand er waren geen bloemen alleen zwarte rozen maar toen zij naar me toe kwam groeide er gras en werden de rozen bloed-rood. Ik ben uiteindelijk met haar getrouwd en kreeg kinderen, ik was dus heel gelukkig.

Bryan, 17 jaar.

Heb na zijn dood nog veel over hem gedroomd. Soms fijn, soms niet. Deze droom koester ik. Hij staat aan de draaitafel. Met zijn ene hand aan de koptelefoon en zijn andere hoog in de lucht. Hij ziet er gelukkig uit. Al zijn vrienden zijn er. We juichen, lachen, dansen. Bovenop de wolken. Ik roep 'Geert is a dj!'. Draai in het rond. Kan niet meer stoppen. Voel me heerlijk.

Toen ik wakker werd, heb ik de droom in een doos gestopt. En af en toe gaat die open.

Marieke, 31 jaar.

we bevinden ons in mijn ouderlijk huis, in de living aan het raam. het grote deurraam geeft uit op het terras met daarachter de glooiing van de tuin. alleen staan er nu heel veel bomen, het begin van een dicht bos. ik zie mijn grote liefde aan de rand van dat bos. hij staat op het punt erin te verdwijnen. de schemering geeft het een bedreigend karakter. ik sta aan het deurraam en wil naar buiten. ik heb een romantische gebloemde jurk aan, mijn haren los. het enige wat ontbreekt zijn mijn rode laarzen. naast mij staat mijn moeder en tussen ons in een grote

metalen mand, zoals je in goedkope winkels ziet, volledig gevuld met laarzen. rode en zwarte; ik grijp naar de rode laarzen maar als ik ze vast heb blijken het zwarte te zijn. ik leg ze terug en grijp opnieuw naar rode laarzen, maar weer heb ik zwarte vast. dat gaat zo maar door en door. ik word onrustig want ik zie dat mijn geliefde steeds verder in het bos verdwijnt en wil hem achterna, voor het helemaal te laat is. ondertussen word het ook steeds maar donkerder en donkerder. steeds haastiger grijp ik in die mand, maar hoezeer ik ook probeer rode laarzen eruit te halen, het blijken altijd weer zwarte; mijn moeder kijkt toe en vertikt het mij te helpen. straks is het helemaal te laat, schreeuw ik, verdomme toch.

Lisbeth Imbo.

Het was zo'n speciale nacht, of vroege ochtend, tijdens de Gentse Feesten. Aan de Korenmarkt stapte ik op de laatste tram. De tram was vol joelende jongens en meisjes, er speelde muziek en de pret bleef duren. Naast mij stond hij – groot, zwart haar, een rode jas en ondeugende, donkere ogen. Ik kon mijn ogen niet van hem afhouden. Ineens kreeg de tram een helse snelheid. Het leek of de bestuurder last had met de remmen. De wielen van de tram krasten steeds luider. De meisjes begonnen te gillen. Iedereen zocht houvast. De knappe jongen raakte onbewust even mijn hand aan en verontschuldigde zich daarvoor lief. Voor mij hoefde deze rit nooit te stoppen.

De letters boven ons hoofd kondigden de volgende halte aan: 'Sint-Pietersstation'. Ik besepte dat de remmen wel degelijk stuk waren, toen de bestuurder aan een noodrem trok en de tram met oorverdovend lawaai en schokkend tot stilstand kwam. De chaos en de kreten waren enorm, al bleek iedereen er ook plezier aan te beleven, net als in een roetsjbaan. Maar de pret hield op, toen bleek dat de tramdeuren niet meer open gingen. Niemand kon eruit. Onze chauffeur slaagde er echter in alle passagiers te kalmeren en toonde ons de oplossing. Lenig klom hij op een zitplaats, opende een dakvenster en verdween

in een flits door het dak van de tram. De jongens en meisjes aarzelden niet en gingen hem achterna. Ik werd letterlijk opgetild en toen ik klaar stond op het dak om te springen, was hij het, de jongen met de mooie ogen, die zijn armen naar mij reikte. Ik aarzelde geen seconde en liet mij in zijn armen vallen. Hij keek lachend in mijn ogen en zonder na te denken kusten wij elkaar vlug even op de mond, vooraleer los te laten. Toen keek hij naar zijn uurwerk: hij moest zich haasten om zijn trein nog te halen. Hij liep richting station, draaide zich om en riep mij toe: 'Tot binnenkort!' en verdween.

Katelijne, 56 jaar.

Er was een zwemwedstrijd in het zwembad waar ik als kind met school naartoe ging om de veertien dagen. Ik kon in vier slagen aan de overkant geraken, wat megazot was, want het was een Olympisch bad van 25 meter. Zo goed dat ik kon zwemmen, fenomenaal. Krachtig als een vis. Plots werd ik uit het water geplukt voor een modeshow. Iemand zei: "Ja, ik denk dat gij daar wel aan kunt meedoen". Dus ik zeg: "Maar jong, echt niet, hé". Maar soit, ik zat toch in een bus, samen met een ander meisje, op weg naar die stomme modeshow. Toen zei de persoon die naast de chauffeur zat: "Euh, wat doet die in godsnaam hier?". Waarop ik zeg: "Ja, euh, eigenlijk weet ik het ook niet goed". Plots werden we gedropt in een grote feestzaal. Of parochiezaal. Iets heel Vlaams alleszins. Dat meisje en ik zitten naast elkaar, zo'n man komt tussen ons staan. Hij zegt: "Wie heeft de zachtste lippen?". Hij buigt zich voorover, wij zitten vier cm van elkaar, en hij geeft mij de tederste kus aller tijden, het duurt maar één seconde of zo, maar hij is wel superteder en zacht, een stomme kus op de lippen. Daarna word ik wakker.

Eva, 22 jaar.

Ik verlaat een knusse, huiselijke kamer, waarin een vrouw en haar dochter pratend en lachend achterblijven. Uit de kamer straalt een gouden licht. Ik daal een paar treden af en beland in een lange (ik zie het einde niet), bruine, ondergrondse gang. Er is een gelig flauw licht dat de gang enigszins verlicht. Ik begin aarzelend te stappen; ik voel geen angst, wel onzekerheid. Plots stapt een man naast mij. (Ik herinner me wel geen details meer van die man; ik herinner me niet hoe hij er uitziet.) De man geeft me een aangenaam gevoel. Ik voel absoluut geen angst voor hem. Hij heeft een zalige glimlach. Hij begeleidt mij. Plots staat hij even stil en vraagt me wat ik graag drink. Ik weet niet zo goed wat te antwoorden. Ik ben verrast. Ik mompel iets. “En wat drinkt je dochter graag?” vraagt hij nog. En omdat er van mijn kant weinig duidelijk uit mijn mond komt, beslist hij zelf: champagne! “Ik ga champagne halen voor jou en voor je dochter!” Ik heb ondertussen een paar keer achterom gekeken naar de hoger geleden, nog steeds zichtbare, warme, gouden kamer met de twee vrouwen die zich van mijn aanwezigheid blijkbaar niet bewust zijn. De man gaat weg van mijn zijde nadat hij me gezegd heeft: “Ga rustig verder, je bent veilig, maar vergeet niet om af en toe op een lichtschaakelaar te duwen zodat het licht niet uitgaat en je niet in totale donkerte moet verder gaan.” En hij is weg. Ik ga verder en kijk naar de muur waar de ene schakelaar na de andere op de wanden staat. Ik bedenk dat het er wel heel veel zijn. (Er is nog geen tien cm tussen de verschillende schakelaars.) Ik voel me veilig maar ook wel opgewonden en het wordt bijna een spel: hoe ver kan ik gaan terwijl ik het uitstel om op een vierkante platte schakelaar te duwen. Tot ik bemerk dat, terwijl ik verder loop, de schakelaars steeds hoger staan en uiteindelijk veel te hoog voor mij, zelfs als ik op mijn tenen ga staan en me volledig strek. Ik bedenk dat ik beter doe wat de man me gezegd heeft: geen spelletjes spelen en gewoon weer regelmatig duwen op één van de schakelaars. Meteen als ik dit bedenk zitten de schakelaars weer op mijn hoogte. Het volgende wat ik me herinner is dat ik de spelonk uitkom, het daglicht in. Voor mij is een pleintje. Daarachter een straat. Tussen plein en straat en dikke boom. Links is een speelplein. Links op het speelplein is het vol joelende kinderen. Het speelplein is

afgeschermd met hoge prikkeldraad (zoals je soms ziet in Amerikaanse steden). Ik kom aan de boom en sla mijn armen rond de stam. Plots doemt de man van daarnet terug op naast me. Hij kijkt intens liefdevol naar mij en ik laat de boom los. Hij neemt me in zijn armen (ik heb geen enkele herinnering van hoe hij eruit ziet; wel van zijn aanwezigheid). Hij omhelst me en geeft me een zachte, innige en erotische tongkus. Dit is liefde en zinnelijkheid versmolten in één kus. Ik word wakker en voel verbazing, verwondering en verrukking.

Anita, 61 jaar.

Ik loop door de binnenplaats van onze boerderij, haast mij naar de velden die achter de hangar liggen. Ik moet opnieuw een kind van een jaar of acht zijn; ik voel hoe mijn handen de ijzeren staven van de omheining niet meer volledig kunnen omklemmen, en hoe mijn korte benen moeite hebben om mijn haast bij te houden. Eenmaal over de omheining kom ik in de modder terecht – dit is waar de jonge koeien de stal in- en uitlopen, de natte grond is er als pap waar mijn kleine groene laarzen zich in vastzuigen. Misschien val ik, eerst mijn handen en daarna mijn knieën zullen de schok opvangen, wanneer ik mij haastig terug opricht zullen de grootste stukken modder opnieuw van mij afglijden. Kleinere stukjes zullen zich als korsten op mijn huid en kleren vastzetten. Ik weet het niet, misschien val ik ook niet. Ik bevind mij al verder in de wei, waar er gras staat en de ondergrond al wat vaster is. Er zijn geen koeien, geen vogels, en alhoewel het bloed nu als waanzinnig door mijn lichaam stroomt, is zelfs mijn gehijg niet te horen. Ik rol onder de prikkeldraad door en kom zo in het maïsveld terecht. Ik wring mij tussen de maïsranken tot de derde of vierde rij. De maïs staat hoog en zijn dreigende stengels gaan zonder overgang over in de donderwolken die boven in de lucht hangen. Ik durf nu eindelijk achter me te kijken. Ik zie de betonplaten van de hangar, de melkstal en daartussen de omheining waar ik overheen ben geklommen. Ik hou mij heel laag tegen de grond gedrukt, ik voel hoe iets of iemand mij nog steeds zoekt, daar op die boerderij, mijn ouderlijke huis. Ik moet

opletten, heel goed opletten, maar als ik hier stil blijf liggen en niemand mij ziet, ben ik veilig.

Nico, 29 jaar.

Ik sta voor een witte, hoge toren. Mijn vriend staat naast me, en samen kijken we naar boven. Er is geen lucht, er zijn geen wolken, er is geen maan, er zijn geen sterren maar de lucht is ook niet wit of zwart: ze is gewoon leeg. Ik moet naar binnen gaan, het lijkt of ik door iemand achter me gedwongen word. Ik volg mijn vriend door de deur naar binnen, terwijl ik word verblind door een fel licht. Als ik me omdraai zie ik mijn vriend door de muur naar buiten lopen, hoewel hij voor mij naar binnen was gegaan. Het licht verblindt me zo erg, dat ik ook blind word. Op de tast vind ik de trede van een grote lange wenteltrap. Ik schuifel er langzaam op en probeer de volgende treden ook te voelen. Ik vind een manier om naar boven te klauteren en word er sneller en sneller in. Maar uiteindelijk ga ik te snel en voel niet goed meer voor me. Het is een ritme dat ik blijf aanhouden zonder te weten wat er komt. Plots val ik met mijn hoofd voorover naar beneden, en ik voel mijn lichaam beven van de schrik. Het angstgevoel kruipt over heel mijn lichaam. Ik voel druppels op mijn gezicht, maar weet niet of het regendruppels of tranen zijn. Ik voel twee armen die me vastpakken en weet dat ik veilig ben. Met een smak word ik ergens neergezet. Ik merk dat ik een blinddoek op heb, hoewel ik me niet kan herinneren er ooit een opgezet te hebben, en doe hem af. Ik sta bovenaan de witte toren en de wind waait door mijn haren. Ik loop naar voren, de leegte van de lucht in en voel dat ik erin verdwijn tot een hand me langzaam terugtrekt.

Inge, 19 jaar.

Ik lig in de langzame kamer met de deur maar half toe. Dichte schaduwen kruipen over het plafond boven mijn bed. Alles is zwart, zoals het hoort, maar

toch kan ik een toren onderscheiden. En er is een reden waarom ik die toren op moet, waarom ik die hoge ronde toren op moet, die naar boven toe gestaag breder wordt en diameter voor diameter vermenigvuldigt. Ik val niet. De toren wil mij niet kwijt. En ik heb bovennatuurlijke krachten. Toch sta ik doodsangsten uit bij elke meter die ik klim. Ik weet dat er iets moet eindigen, dat ik er af ga vallen, dat ik samen met de schaduwen, de bedden en het hele huis in een diep zwart gat ga vallen, diep in de grond, verdwenen. Maar ik val niet, ik klim. Dit proces heb ik meermaals doorstaan. Af en toe, eens per jaar zowat, zat ik weer op die breder wordende toren, bang om er af te vallen.

Lieven, 27 jaar.

Ik droomde dat ik verhuisd was naar een landelijke gemeente. Niet ver daarvandaan was er een kasteel. Zo'n mooi sprookjesachtig kasteel met veel torentjes. Er zouden een witte prins en een zwarte tovenaer wonen. Op een gegeven moment ging ik met angst kijken in de buurt van het kasteel. En plots verscheen een figuur met een zwarte mantel. Hij trok me mee en plots begon hij te vliegen en we vlogen samen boven al die torens van het kasteel. Ik was bang, maar plots verscheen een witte mooie prins (zoals in de sprookjes) en die redde me 'uit de klauwen' van de zwarte figuur. Ik vloog samen met hem terug naar de begane grond, en het gaf me zo'n heel rustig gevoel. Vol vertrouwen gaf ik me over aan de prins. Toen ik wakker werd was ik zeker dat het in mijn leven goed zou komen.

Ingrid, 50 jaar.

Ik droomde dat ik rondfietste met een bakfiets. Op de Korenmarkt komen er uitbaters van winkels en snackbars met dozen aangelopen met daarin verse voedingswaren. Ze plaatsen die in mijn bakfiets. We rijden naar een samenscholing van daklozen aan het Fratersplein. Daar beginnen we de dozen te openen

en uit te delen aan de grijpgrage handen. Plots, bij het openen van een kartonnen doos, horen we het gekir van een baby. Op de een of andere manier is er een vertederend vondelingetje tussen de slaatjes en belegde broodjes geraakt. Of meegegeven.

Daniël, 53 jaar.

Ik zit alleen in de auto, op de E40 of de ring rond Brussel. Alles lijkt normaal en realistisch, ik leg die weg namelijk dagelijks af. Er wordt geremd voor mij, en dan blijkt dat ik niet aan de pedalen kan, ik zit namelijk op de achterbank. Het stuur heb ik vast met beide armen langsij de bestuurderszetel. Ik laat het stuur niet los en laveer tussen de remmende auto's door, zonder brokken te maken maar de adrenaline stijgt. Hoe lang kan dit duren? Tot ik beseft dat dit niet kan, dit is een droom, dus kan ik best stoppen met dromen.

De laatste keer dat ik dit droomde, dit jaar, was er een kleine wijziging in het scenario.

Ik bevind me op de stadsring rond Gent, Charles de Kerckhovelaan en verder richting Ekkergerem, in de avondspits. Maar nu zit ik niet achteraan maar op de passagierszetel, in feite even vervelend, zelfs het sturen is nu moeilijker. Maar ik doe niet de moeite om naar de bestuurderszetel te kruipen, ik wring mij in elk mogelijk gaatje, en geraak zonder schrammen door elke verkeerslicht. Ik beseft dat mijn geluk niet kan blijven duren. Dit is niet echt, dit moet een droom zijn. En met dat beseft houdt die droom op.

Petra, 41 jaar.

Ik zit weer op een terras en kijk naar de overkant, naar het gemeenschapshuis. Er komt een vliegtuigje belachelijk laag overgevlogen. Op dakhooft dropt het een smetteloos witte parachute met zes manshoge beelden. Beelden van boeren, gekleed in blauwe kielen met een rode zakdoek om de hals, bestemd

voor de kerststal van de kerk. Plus nog wat grote peper- en zoutvaten, voor het gemeenschapshuis.

Het volgende droombeeld is onontkoombaar. Het dakterras van een wolkenkrabber. Ik ben uitgenodigd op een op zich leuke party, geloof ik, hoewel ik er niemand ken. Ze hebben speciaal voor mij een kleine attractie laten bouwen. Een schommel op de rand van dat dakterras. Daar moet ik gaan op zitten. En schommelen. Eerst met mijn gezicht naar voren, zodat ik elke keer over de dakrand schommel en in een peilloze diepte kijk. Vervolgens andersom, met mijn rug naar de afgrond. Alsof dat minder vreselijk is.

Frans, volwassen.

Ik sta voor een opengeklapte kopieermachine en leg een lint in de lengte over het glas. De kopie van het lint, een zwarte streep op een wit blad, leg ik omgekeerd terug in de laadbak en leg het lint overlans op het glas. Er rolt nu een kopie met een zwart kruis uit het apparaat. Ik kopieer die fotokopie. Vervolgens kopieer ik die kopie. En daarna die kopie... De geproduceerde bladen worden al maar donkerder. Uiteindelijk rolt er volledig roetzwart papier uit de machine.

Michaël, 31 jaar.

We moesten allemaal naar de tandarts Ardennen Moesten wachten in 't bos Uren en uren, wachten Gingen elk afzonderlijk Vonden elkaar niet meer Een huis Ga naar binnen In de kamer, in 't midden één grote put Rondom 'k Moest me vasthouden Men legde een grote plank boven die put Maar... mocht er niet op lopen Een klein manneke kwam binnen Nog twee kleine kabouterijtjes zo klein We gingen wandelen Wou niet meer wachten We moesten elkander terug vinden bij de tandarts Terug bos 'k Was haar niet vergeten en was te laat Donker Verloren gelopen Wakker.

Ilse, volwassen.

Lang geleden, toen het Atomium nog niet gebouwd was, toen er nog niet veel auto's waren en de wegen er rustig bijlagen, brachten we onze vakantie door aan zee. Ik moet nog heel klein geweest zijn, want ik luisterde geboeid naar de verhalen van mijn moeder die al dikwijls naar de Belgische kust was geweest voor de Tweede Wereldoorlog. Ze beschreef ons het witte zand dat zich kilometers uitstreckte en zoveel ruimer was dan onze zandbak thuis. Ze vertelde over het water dat soms heel veraf was en in enkele uren tijd zo nabij kwam. Ze sprak over garnalen, krabben, mossels en zeesterren. Met een schepnet zouden we ze vangen en onmiddellijk uitkieperen in onze emmertjes met zeewater. Van de vieze kwallen moesten we afblijven, maar we zouden allerlei schelpen verzamelen. Met onze schoppen zouden we papa helpen bij het bouwen van een zandkasteel. Hij zou er geulen en dammen rondom heen trekken ter verstevinging...

En toen soesde ik weg. Ik was al aan zee. Ik hielp met een kleine schop de ruwe zandklompen tot muren plat strijken. Mijn zus liep met haar emmertje heen en weer om water aan te brengen om het mulle zand te verstevenen. Mijn broers haalden stokjes bij om deuren en ramen te vormen en met hun knickers brachten ze nog versieringen aan. Met zijn lange armen slaagde papa er in een tunnel te graven zodat een pingpongballetje van de ene kant naar de andere kant kon rollen. Als kers op de taart kon papa modderig zand uit zijn half toegeknepen hand op de muren laten druipen als rotskantelen. Mama had zelfs een vlagje gemaakt om de top te versieren. Ziedaar ons Gravensteen! Bijna ongemerkt kwam het water heel dichtbij. Het klotste zachtjes tegen de omwalling. Weldra werd het schuimig en sloeg bressen in de dammen. De geulen liepen over, de tunnel slibde vol, de knickers rolden één voor één naar beneden. Iedereen liep naar het vakantiehuis op de dijk maar ik bleef als een lijfwacht op post. Het water steeg en steeg. Ik voelde het spatten rond mijn voeten en benen. Ik rilde van angst want zwemmen kon ik niet. Opeens gebeurde het. De top begaf het en ik viel in die woeste zee. Schuimgolven tilden me op en neer. Ik rolde verder op hun tempo tot ze me te pletter gooiden tegen een zwartglimmende golfbreker. Nog even hapte ik naar adem en ik wou nog roepen om hulp.

Marie-Jeanne, 73 jaar.

Ik droom vele keren per week dat ik bibliothecaresse ben van een kleine bibliotheek in het zuiden van Engeland. Als ik door de ramen naar buiten kijk, zie ik groene velden, weiden, mijlver. En maar genieten van de natuurlijke rust.

Liesbeth, 25 jaar.

Het was nog vroeg in de ochtend toen de telefoon ging. Of ik kon helpen als onthaalmoeder? Een aantal kindjes zou zonder oppas zitten. Ik antwoordde positief en repte me erheen. Daar gekomen, zag ik dat alles in het honderd liep. Ik was er helemaal alleen om – in één oogopslag te zien – op zo'n 10 à 15 kinderen te passen. Het was een groot huis en overal lagen, zaten en liepen er kinderen. Zelfs buiten en op straat. Dat laatste leek me wel erg gevaarlijk! Dus eerst en vooral nam ik deze kleintjes mee naar binnen. Het weinig eten dat ik vond, verdeelde ik onder de oudsten. Ik warmde wat melk voor de jongste en maakte een vanillepudding voor de anderen. Ik wist echt niet wat eerst gedaan! Enkelen waren dringend aan een middagslaapje toe. Genoeg bedjes vinden bleek ook al niet zo evident. Ze moesten met twee in een klein bed en de oudsten zelfs in een groot bed. Daar voelde ik me allemaal toch niet zo goed bij! Toen op het eind van de dag de ouders één voor één hun kindje kwamen ophalen, wist ik niet wie bij wie hoorde. Ik kende geen enkele naam van de kleintjes, laat staan van de ouders. Eén moeder werd zelfs heel kwaad toen ze niet onmiddellijk haar dochtertje vond. Ik verdedigde me... Dat ik hiervoor niet verantwoordelijk was, dat ik alleen maar gekomen was om te helpen... Gelukkig waren er ook ouders die begrip toonden voor de ongewone situatie.

Jacqueline, 63 jaar.

We zouden gasten hebben, mijn man en ik. Een hele hoop, voornamelijk mensen uit de buurt. Maar waarom we ze precies uitnodigden, herinner ik me niet meer. Er hing een bevreemdende sfeer. Iedereen was druk in de weer, want

aan het eind van de avond zou er een toneelstuk opgevoerd worden. Ook ik had daarin een rol, maar welk personage ik vertolkte, was me ook al niet duidelijk. Bovendien kon er ontzettend veel volk in onze living, waarvan de zijkant blijkbaar uitmondde in een strook strand dat naar de zee leidde. Stilaan geraakte ik steeds meer in paniek: hoe zou ik die massa volk eten moeten geven? Had ik wel voldoende in huis, waar zou iedereen plaatsnemen? Toen ik mijn bezorgdheid uitte aan mijn man, wuifde hij die weg en verdween hij in de menigte. Ik drukte hem op het hart zeker naar het winkeltje aan het station te gaan waarvan ik wist dat het op zondag open was. Hij zou extra voedsel moeten kopen, want met zoveel volk... Maar hij viel nergens meer te bespeuren. Ik voelde me erg alleen en in de steek gelaten.

Bovendien bezorgde niemand me de tekst die ik moest instuderen voor de repetitie. Ik geraakte helemaal over mijn toeren, en niemand scheen zich iets van mijn bezorgdheid aan te trekken. Ik was bang af te gaan als een gieter. En plots – zonder een voorafgaand teken – nam iedereen plaats in zetels, op stoelen, op de grond. Waaruit ik begreep dat de vertoning zou beginnen. Nog nooit had mijn hart zo te keer gegaan. Blijkbaar mochten we onze tekst zeggen op onze plaats en hoefden we niet echt een podium op. Toen ik aanvoelde dat het mijn beurt was, stroomden de woorden uit mijn mond. Ongelooflijk. Het sterkte mijn vertrouwen. Mijn man gaf me het gevoel – hij zei nochtans niets, noch bevond hij zich in mijn onmiddellijke buurt – dat hij wel voorspeld had dat het me zou lukken, en dat ik me weer nodeloos druk had gemaakt. Maar nog was ik niet helemaal gerust: na de voorstelling zouden de mensen zich op het eten storten, en ik had net zo weinig in huis. Nergens vond ik mijn man. En ik wist gewoon dat hij niet naar het winkeltje was geweest! Net vóór ik wakker werd – zwetend – zag ik nog een paar schotels op de tafels staan, waarvan iedereen zich rijkelijk bediende. Geen van de schotels raakte leeg, en toch leek iedereen voldaan. Mijn laatste gedachte vóór ik wakker schrok, was die aan de parabel van de vissen. Maar ik, ik had geen hap door mijn keel gekregen.

Annick, volwassen.

Ik ging met mijn broer, Dries, naar de TMF Awards in Gent tijdens de Gentse Feesten. Het podium stond buiten aan het Gravensteen, we stonden helemaal vooraan en we waren aan het wachten op een groep die niemand kende maar ze waren wel super bekend. We hadden genoeg van het wachten en Dries en ik vertrokken. We liepen langs een torenhoog hekken en terwijl ik dacht: “Hopelijk komt Lady Gaga niet naar de TMF-awards” gaat het hek open en komt Lady Gaga met een hele zwerm bodyguards aan de andere kant van het hek staan. Ze was tegen een of ander bekakt meneertje aan het praten en toen Dries en ik voorbij liepen hoorde ik dat Lady Gaga een rondleiding door Gent wou. Daarop zei ik dat ik dat wel zag zitten maar eigenlijk dacht ik zo van, neeeee. Dus daar gingen we en opeens komt mijn vriendin Céline bij ons lopen net toen we voorbij een Mannekepiswinkel liepen. Uiteindelijk komen we uit aan de grens met Oostenrijk, we lopen op straat en recht voor ons zien we bergen met sneeuwtoppen en grasgroene grasvelden met Edelweiss bloemen. Daar nemen we afscheid van Lady Gaga. Ik merk dat ze eigenlijk heel lief en gewoon is, ondanks haar kleren. Wanneer ze weg is word ik wakker. Eigenlijk was het best een toffe droom, ook al heb ik het niet zo voor haar :)

Marthe, 13 jaar.

Ik heb gedroomd dat ik naar Azië ben geweest. Ik kwam aan met een vliegtuig en net voor het trapje om uit te stappen stond een olifant en ik pakte een ladder en ik ging op zijn rug zitten. Ik zei vooruit en hij liep tot in New York en ging in de lift van mijn hotel maar hij viel van de trappen en toen zei ik: ik heb nog 1000 euro in mijn zak, ik ga een panter kopen. Want mijn mama koopt dat voor papa om sneller naar zijn werk te gaan. En daarna heeft mijn broer mij gezien. Mijn broer is Michael Jackson en mijn mama Lady Gaga en mijn papa Justin Timberlake en ik Justin Bieber en mijn nieuwste liedje is Olé Pistolé.

Thomas, 3e leerjaar.

Ik had eens gedroomd dat ik paarden had en ik was prinses. En ik ging elke dag paardrijden en ik had 17 paarden en ze heetten Topmodel en Lady Gaga, Boy... en zo voort. Dus we waren zeker rijk maar dat was niet zo leuk. Ze lachten me uit. Rijkekop zeiden ze tot 3 keer. Elk mens die ik tegenkwam op straat.

Jeanne, 9 jaar.

Twee vrienden en ik gaan rond om snoepjes te verkopen. We komen aan bij een superchic huis. Het is supergroot en je ziet dat het heel goed verzorgd is. We bellen aan en horen gestommel van op de trap. Dan doet er iemand open. We zien onmiddellijk wie het is. Hij heeft zwart haar, heeft een hele witte huid en kan de moonwalk. Ja, je raadt het goed!!! “Michael Jackson!”, roepen we in koor. Hij lacht en zegt: “Kom maar binnen en vertel maar waarom jullie hier zijn.” Het is een prachtig huis. Er is een hele mooie, grote wenteltrap in hout. Er is ook een prachtige vaas die op een speciaal, houten tafeltje staat. Overal waar je kijkt zijn er kleine en grote diamantjes. “Vertel nu waarom jullie hier zijn”, zegt Michael. “Wij zijn hier om snoepjes te verkopen”, antwoord ik zenuwachtig. “In plaats van snoepjes te kopen willen jullie misschien een bootritje?” vraagt Michael. “Zeker!” Daar zitten we dan. Op Michaels boot. We zoeven over de zee. Het is heerlijk. De wind ruist door onze haren. We passeren verschillende stranden. Michael zegt: “De bootrit is bijna gedaan dus geniet nog maar van het laatste stukje.” Natuurlijk zal ik er nog van genieten. Ik geniet van elk stukje. Michael doet iets heel gevaarlijks. Hij gaat langs de kade, met zijn boot. Het is de bedoeling dat hij met zijn boot over een andere boot springt. Maar hij vliegt er tegenaan. Alles schiet in brand.

Helena, 4e leefgroep.

Ik ben op scène, op een podium, geknield. Er hangt een groot zwart doek, een zwart gat, maar dat zie ik niet. Tot wanneer ik, eerst naakt, met mijn hoofd

weggedoken onder mijn bloes om mijn BH dicht te knopen, mijn eigen theater-outfit heb aangetrokken. De bloes is heel wijd en ziet eruit als een poncho. Ondertussen is het theater al begonnen, met muziek en zang. Iedereen heeft al een script en het publiek heeft een programmaboekje. Alleen ik blijf er geen te hebben. Ik moet de tekst speciaal aangereikt krijgen. Door wie is niet duidelijk. Ik doe mijn best om te zingen, maar het klinkt vals. Een collega, een jongedame, doet het uitstekend. Ze is echt teatraal. Ze krijgt uitbundig applaus. De tekst van het theaterstuk is heel oud en komt uit een versleten boekje. Aan een vriend vraag ik waarom dat boekje gescheurd is. Hij antwoordt dat hij de tekst uit het boekje vroeger al meermaals heeft gebruikt. Op dat moment word ik wakker, met hoofdpijn en het gevoel van weinig slaap.

Carine, 53 jaar.

Ik deed mee aan Junior Eurosong voor Kids samen met een paar vriendinnen: Sanne, Justine en Kailey. We hadden allemaal een eigen liedje gemaakt. Ik moest samen met Sanne op de blokken staan. Toen verkleurden de blokken: de mijne werd groen en die van Sanne rood! O, wat was ik blij! Maar toen moesten Justine en Kailey, dat was erg spannend. Die van Justine werd uiteindelijk groen en die van Kailey rood. Natuurlijk was Justine ook blij maar er kon er maar één winnen. Justine en ik stapten op de blokken. En die van Justine werd rood en die van mij groen. Toen moest ik tegen andere landen. En uiteindelijk werd ik tweede! Ik was superblij, de beste score die België ooit gehad heeft! Ik werd superveel gesteund.

Moosha, 3e leerjaar.

Ik mocht meedoen in Junior Eurosong. Ik was superzenuwachtig en sprong op het podium. Mijn liedje begon, ik was mijn tekst vergeten. Ik begon te dansen zodat het niet opviel. Ik danste en danste tot ik mijn tekst weer wist. Daarna

moest ik naar de jury: "Ja, zeer mooi en spectaculair dat je mooi danst in het begin!" Yes, dacht ik in mijn eigen! Na nog een paar rondes was er de uitslag! Ik had gewonnen! Uit de lucht kwam allemaal confetti, daar stond ik op het podium bedolven onder al die papiersnippers. Een tijdje later stond ik op het grote Junior Eurosongfestival! Ik danste zoals de vorige keer, toen ik mijn tekst vergeten was. Alles was goed gelukt, maar er waren veel goede deelnemers uit vele landen. Toen kwam de uitslag...

Eva, 4e leefgroep.

Het is donker in de coulissen. Nog een paar minuten en ik moet op. De zanger vraagt of mijn gitaar gestemd is. Ik kijk en zie dat er een snaar ontbreekt. Mijn koffer zit in de auto. Ik wil naar buiten rennen. Er is een feest met heel veel mensen. Iemand klampt me aan en begint tegen me te praten. Ik ben vergeten wat ik moest doen. Het optreden begint en ik sta niet op het podium. Het is de concertzaal van Vooruit en ik sta helemaal achteraan in het publiek. Er staat een andere gitarist op het podium met heel veel haar.

Ik word wakker.

Francis, 46 jaar.

Nog enkele minuten en ik moet het podium op. De zenuwen gieren door mijn lijf, de angst giert mee. Ik ijsbeer in de kleine wachtruimte. Plots herinner ik me mijn tekst niet meer. Naar huis lopen om hem nog eens te lezen kan niet. De helverlichte zaal zit stampvol. Grote stilte. Ik adem diep en vind ter plekke een schitterende, lange monoloog uit. Het applaus is oorverdovend. Ik ben blij en vederlicht. "Ik kan het," herhaal ik in mezelf, "en ze hebben niets gemerkt!"

Hilde, 66 jaar.

Ik stond voor mijn school en er was een feest. Alle mensen die ik ken waren er ook. Ook mensen die er totaal niets mee te maken hadden. En mijn peter stond te dansen in het midden terwijl alle andere mensen gewoon aan het staan waren. Hij vroeg of ik meedeed maar ik kon niet dansen. Ik struikelde de hele tijd. Maar ik bleef doorgaan. En plots merkte ik dat de zaal leeg was. De lichten waren uit. En ik stopte met dansen. Ik ging naar de lichtknop maar die was weg. Maar ik bleef drukken op de muur. En toen stond ik plots buiten en pakte ik mijn fiets en fietste in de straat tot ik viel...

Klara, 11 jaar.

Ik zie een grote theaterzaal. Zelf zit ik niet in de zaal. Maar ik zie alles vanuit een soort vogelperspectief, van bovenaf.

Ik zie het podium en zie ook dat de zaal vol zit: veel volk.

Ik voel angst en na dat eerste gevoel verschijnt 'de kwade koe'. Een rode koeienkop – zoals dat logo van die smeerkaas, maar dan één die kwaad kijkt en angst aanjaagt.

De angst is zo groot dat ik wakker word...

Hedwig, 52 jaar.

Ik was een actrice en zangeres en ik stond op een podium. Iedereen vond het te gek. Ze schreeuwden en lachten erg veel. Iedereen wou me aanraken en ze staken hun handen naar mij uit. Toen ik naar mijn kleedkamer ging, had mijn bodyguard een mep gekregen van de fans en viel hij flauw. Toen ging de deur open en viel ik flauw van de grote druk van de menigte.

Faduma, 10 jaar.

Ik droomde dat ik een zangeres was en ik zong voor het publiek in Punjabi. Toen het liedje stopte ging ik naar mijn kamer. Maar er was een VAMPIER in mijn kamer. De vampier heeft mij gebeten.

Gurman, 8 jaar.

Ik zit in de make-upstoel, word opgemaakt en zit terwijl mijn tekst te herhalen. Geen autocue vandaag, alles live. Ik kijk hier al naar uit van toen ik de eerste muziek liveshow zag. Het enthousiasme van het publiek, artiesten en presentatoren. Vandaag zal ik eindelijk kunnen ervaren wat het is. Een van de outfits die ik vanavond zal aantrekken wordt mij aangegeven. Al die glitter en glamour, ik waan me een jaren 50-filmster in Hollywood. Alleen het Nederlandse gekwetter brengt me terug met beide voeten op de grond, ik zit nog steeds in België anno 2015. De make-up wordt nog snel even bijgewerkt. Ik ben bang mijn voeten in het prachtige paar Louboutins te wringen, bang om er zweetvoeten in te hebben. Je zou hetzelfde gevoel hebben als je wist dat je moeder hiervoor een hele maand moest werken. "Samira, je moet on stage." Ik rep me naar het plateau dat me op het podium zal brengen. "Welkom om de TMF-awards 2015! België laat jullie horen!" Het publiek gilt uitzinnig. "We beginnen deze avond met een internationale artiest, dames en heren hier is Lady Gaga..."

Samira, 15 jaar.

Ik was de hoofdrolspeler, de zaal zat helemaal vol. We begonnen, iedereen was muisstil. Soms was het grappig, toen lachten ze allemaal. Er waren ook triestige momenten, toen voelden ze allemaal mee. Op het einde van het stuk applaudisseerde iedereen heel luid. Toen ging iedereen naar buiten die meedeed met het stuk en er liepen honderden fans op ons af. Iedereen wou een handtekening. Die volgende dag had ik nog pijn aan mijn pols. Je moet weten dat het toneelstuk was begonnen om 14 uur 30 en we zaten daar tot 20 uur 50 en het stuk eindigde al om 16 uur.

Emma, 10 jaar.

In mijn droom ben ik vastgebonden in een stoel en ben omringd door bekende gezichten in hoge stoelen. Een paar scoutsleiders, mijn ouders, enkele leerkrachten en mijn favoriete basketbalspeler Kobe Bryant. Allen kijken ze heel erg boos naar me en wijzen zonder iets te zeggen. Uiteindelijk krijg ik het gevoel dat de kettingen die me aan de stoel vast houden losser worden. Ik ruk me los en als ik me recht zet, gaan alle lichten uit. Het zaaltje is pikdonker en ik kan enkel nog mezelf zien. Dit is alles wat ik me herinner.

Jonathan, 17 jaar.

Ik droomde over een circusfamilie. Twee meisjes, een Siamese tweeling en een vader clown Dobus en een moeder die gaat goochelen. Samen maakten ze een circus. Spectaculair! Ja, de Siamese tweeling gaan van 15m hoog aan een trapeze om aan de overkant te geraken en die is 17m verder weg! En het wordt nog moeilijker. Ze worden geblinddoekt. 3, 2, 1, ga! Oei oei oei, de Siamese tweeling valt! De tent stort in! Ja, het circusleven is voorbij. De Siamese tweeling wordt weg gestuurd door hun vader en moeder. Dus de Siamese tweeling pakte wat eten en reed de hele wereld rond! Ze vonden ook een hondje, die ging de hele reis mee. En op een dag zagen ze hun moeder en vader terug en wat gebeurde er toen?

Sanne, 3e leerjaar.

Na twee weken voorbereiden op een thuiswedstrijd is het zover. De dag breekt aan en de adrenaline stroomt door mijn aderen. Ik ben zenuwachtig omdat ik voor eigen volk moet rijden, maar mijn vriendin stelt mij gerust. Ze heeft het volste vertrouwen in mij. We vertrekken naar de wedstrijd. Aan de start sta ik te trillen op mijn benen. Ik maak een kruisteken en een zeg een schietgebedje en daar weerklinkt het startschot. En weg zijn we, met meer dan 100 renners. Ik houd me schuil in de buik van het peloton, tot er opeens een grote valpartij is die ik gelukkig nog juist kan ontwijken. De aankomst komt dichterbij en dichterbij.

De laatste 500 meter: ik zit in vierde positie. Nog 350m. Ik zit al in derde positie. Nog 100m en ik ga er als een speer vandoor, niet achteromkijkend naar wie er nog nadert. Gewoon gaan en gaan. De meet, ja, eindelijk de meet. Ik kom er als eerste over. Voor eigen volk. Mijn armen in de lucht, roepend van blijdschap. Ik zie mijn trouwe supporters glunderen. Mijn vriendin en familie lachen, ze zijn blij. Ik stop en iedereen omhelst mij, ik krijg van iedereen felicitaties. De pers stormt op mij af. Ik wist niet wat er gebeurde. Tot ik opeens hoor: HIJ is Belgisch kampioen. Ik geloof mijn eigen ogen niet. Ik heb het Belgisch kampioenschap gewonnen! Ik mag op het podium en krijg mijn mooie trui en een grote beker. Het volkslied weerklinkt...

Brecht, 16 jaar.

Ik was in het stadion van Barcelona. Ik zag Ibrahimovic en hij kende Nederlands dus ik sprak tegen hem en zei: "Scoor een goal voor mij". En hij zei: "Ik ga proberen!" Toen zag ik L. Messie en C. Ronaldo en zij kenden ook Nederlands. Dus ik sprak ook tegen hen, maar toen moest ik kijken hoe laat het was: 11.30, en ze beginnen om 12 uur. Dus ik ging naar het stadion. Toen begon het. In de dertigste minuut scoort C. Ronaldo; toen was het 0-1 voor Real Madrid. In de 35ste was het vrije trap voor Barcelona. Messie scoorde. In de tweede helft had de trainer van Barcelona gezegd dat ik mocht spelen met Z. Ibrahimovic en L. Messie tegen Kakà en C. Ronaldo. Het was de 75ste minuut, en Barcelona had een vrije trap. Ik deed hem naar Ibrahimovic. Maar het was buitenspel. Spijtig van het buitenspel. En in de 80ste minuut was er een vrije trap voor mij. De Final van Champions Cup, en ik deed mee! Ik moet scoren want anders verliezen we. Ik schiet, de bal draait langs de keeper. Het was 1-1 en C. Ronaldo liep en viel op de grond. Het was een overtreding, dus kreeg C. Ronaldo een penalty. Maar V. Valdes (de keeper van Barcelona) pakte de bal en schoot naar voor. Ik had de bal en dribbelde ermee. Ze konden mijn bal niet afpakken! Het was de laatste minuut, toen paste ik naar Ibrahimovic, en hij paste in de lucht terug (voorzet)

naar mij. Ik maakte een salto en scoorde!!! De trainer was zo blij, en alle mensen waren ook blij.

Arlind, 10 jaar.

Ik had eens een droom, een leuke droom. Ik droomde over voetbal natuurlijk en over geld. Ik voetbalde in Brazilië en mijn fan Ronaldhinio ook. Hij is omgekocht door de trainer van A.C. Milaan en ik moet in zijn plaats spelen tegen Chelsea en ze noemen me 'YOUSRI-RONALDHINIO'. Uiteindelijk is de ploeg van Yousri - Ronaldhinio gewonnen!!!

Yousri, 12 jaar.

Ik lag in mijn bed en droomde over Romeinen. Ik was een Romein, ik versloeg iedereen. Maar toen ik won, smeten ze druiven en aardbeien op mij! Ik werd boos en toen ben ik naar mijn paard gegaan. En reed weg, maar iedereen vond me slecht en wou met mij vechten. Ik weet zeker dat iedereen zou verliezen. Zelfs de beste Romein Guust zou verliezen. Hoe dan ook, ik zie wel zaterdag. Nog één dag wachten en dan zal ik winnen, het is avond, nu ga ik slapen. Vandaag moet ik tegen Guust vechten en ik heb gewonnen en nu ben ik gerust en nu heb ik rust en nu ben ik moe.

Ibenek, 3e leerjaar.

Ik heb vandaag gedroomd dat ik samen met vier vrienden op missie ging. Met Tim, Kasper, Adriaan en Lennert zijn wij de coole brothers. Pas op! Er slaapt een dief in die kar! Stilletjes zijn, gelukkig heeft hij ons niet gehoord. We lopen over straat. We lopen in een weide. Pas op!!! De boef! Verstop je in de struiken! Yes, hij heeft ons niet gezien. Kom, we gaan terug naar de weg. Pas op de boef! Pas op de boef! Er zijn miljoenen boeven! Vechten!!!!!!!!!!

Lennert, 8 jaar.

Ik had gedroomd dat Mozart alleen aan het dansen was en ik was erbij. Dus het ging zo. Mozart danste zo lelijk dat ik op zijn rug ging zitten en toen danste Mozart nog lelijker en ben ik op zijn hoofd gaan staan met mijn voet en toen kwam er een alien en dat was de broer van Mozart.

Hasti, 9 jaar.

Ik heb gedroomd dat mijn neef gaat trouwen. Ik was ook groot en ik had ook een lief. Mijn mama en papa hebben gedanst. Mijn zus was toen 18 jaar en zij is ook getrouwd. Mijn neef en nicht hebben ook gedanst.

Ilknur, 1e leerjaar.

Als ik slaap droom ik dat mijn voeten bewegen.

Rasoul, 6 jaar.

Het was een zonnige woensdag en ik moest dansles geven aan kindjes in de Passage aan de Watersportbaan. Er zijn twee grote spiegels in de zaal. Normaal is het de bedoeling dat we altijd naar de ene spiegel toe dansen, maar nu dansten we naar de andere spiegel. Nog iets raars: er was ook veel licht in de zaal, terwijl het daar meestal redelijk donker is en enkel de spots branden. Ook was er een paar vriendinnen van mij aan het meedansen. Plotseling gaf ik geen les meer maar wel iemand anders... Wie, dat weet ik niet meer. Toen de les gedaan was, had ik grote dorst. Er stond een soort van stelling in de zaal en daarin lagen er shampoo en flessen water. Iedereen stormde naar de stelling en pakte een fles shampoo en een fles water.

Jolien, 17 jaar.

In het balletlokaal liggen tomaten en matrassen op de grond, ik en alle andere kinderen beginnen op de matrassen te springen en met de tomaten te

gooien. Plots komt de balletjuf binnen. Als ze de rommel ziet, wordt ze woedend. Plots verschijnt Jules, een JONGEN van mijn school. Die moet meekomen met mijn balletjuf. Dan zijn mijn vriendin, Babette, en ik aan de beurt. We worden naar een kamer gebracht waarin een lange, dunne snaar tussen twee poten gespannen is. De juf zegt dat ik hiermee muziek moet maken. Op de stoelen zitten er twee vrouwen te zingen. De juffrouw steekt haar hoofd door het deurgat en vraagt Babette om te komen. Nu is het mijn beurt om mee te gaan. Ik zie Babette juist nog een plastiek van over haar hoofd trekken. Ik moet nu ook het plastiek aandoen. Ik word geblinddoekt en ik moet iets proeven. Ik heb mijn mond vol. Ik proef paprikapoeder.

Imme, 4e leefgroep.

Ik en een vriendin waren in de fitness. Maar die was helemaal anders dan gewoonlijk: er waren minder toestellen en andere mensen. We begonnen op de loopband. Die deed raar, want stopte de hele tijd zonder het te vragen. We besloten om buiten een luchtje te scheppen en daar was er een klein kindje, dat steeds achter ons aan bleef rennen. Plots liep het ons voorbij, het bos in. We zijn dat kindje gevolgd.

Tessa, 17 jaar.

Ik werd door een collega uitgenodigd voor een balletvoorstelling in mijn eigen huis. Maar toen bleek dat er te veel meubels waren die bovendien in de weg stonden en dat de voorstelling zou doorgaan bij twee tantes. Daar was er ook veel chocoladetaart. Mijn mama zou ook meegaan (mijn mama is overleden). Ook mijn broer ging mee en eigenlijk bevond ik mij op dat moment een stuk in mijn verleden. Ik weet wel niet meer hoe het verder is gelopen, want ik heb geen ballet gezien.

Marleen, 60 jaar.

Ik gaf een feestje voor vrienden en familie. Tijdens dat feest daagde ik de zwaartekracht uit... En ik begon te zweven door de living, tot tegen het plafond! Ik was zo fier als een gieter op mijn trucje. Iedereen zat aan zijn stoel genageld, hun monden vielen open. Anderen probeerden het ook. Maar alleen ik kon zweven tot tegen het plafond.

Jef, 87 jaar.

Op een dag ging ik samen met mijn vriendin naar de stad om een kleedje te kopen. Na een uurtje shoppen had ik een mooi kleedje. Ook ben ik schoenen gaan kopen die mooi pasten. Alles leek perfect in orde. Tot op de avond van het bal zelf... Ik maakte me klaar voor de avond: douchen, haar opmaken, schminken en kleren aandoen. Na een lange tijd in de badkamer was ik klaar en wachtte ik op mijn vriendinnen. Toen stond ik op het punt te vertrekken naar het bal en plots bleek er een scheur in mijn kleedje te zijn! Ik riep door heel het huis: nee! Op dat moment wist ik niet wat ik moest doen. Ik stond met tranen in de ogen, toen mijn vriendinnen aankwamen om samen te vertrekken. Ik vroeg aan hen wat ik moest doen, omdat dit kleedje het enige was wat ik had. Ze gingen allemaal vlug terug naar huis om te kijken of ze geen kleedjes in reserve hadden. Ondertussen zat ik vol ongeduld thuis te wachten, maar tevergeefs. Ze kwamen allemaal terug zonder kleedje. Gelukkig was het nog vroeg en kon mijn oma nog komen om het te naaien. Ik was zo blij dat ik toch naar het bal kon gaan! Toen werd ik wakker met een heel raar gevoel in mijn buik. Ik ben die dag nog gaan shoppen en heb ik er zeker op gelet dat er geen scheur in mijn kleedjes zat.

Eline, 15 jaar.

Ik zie meisjes die zich opmaken voor het schoolbal, maar ik zie mezelf niet. Boven mij is er een blinkend zwarte, hoge ruimte waarin donkere en felle kleuren contrasteren. Zoals boven een podium. Ik zie lange benen, rijen ranke lichamen,

gekleurde lampen hangend in het glinsterend zwart. Hier wordt een feest voorbereid. Deze ruimte is helemaal niet bedreigend. De blinkende stofdeeltjes doen me denken aan sterrenstof in de ruimte. Het beeld doet me denken aan 'het begin van alles'. We are all stardust. Als ik wakker word, voel ik me blij en dankbaar. Opgelucht ook. Het is niet meer nodig om iemand te zijn. Ik was elk van die personages en kon kiezen, spelen, elk leven beleven. Blij om te delen.

Sabine, 33 jaar.

Het was 1939 en ik had nog nooit gevlogen. Ik droomde dat ik met het vliegtuig naar New York vloog. Na de landing stapte ik uit en daalde de trap af. Ik had een heel chique jurk aan met hoge lakschoenen. Iedereen keek naar mij en fluisterde: "Kijk, dat is die madame van de bank van Brussel". Er lag een rode loper. Ik voelde me net een filmster. Ik was enorm geflatteerd door al dat succes. Ik werd achtervolgd door nieuwsgierigen en door de pers. Ik had de mooiste jurk aan van heel New York!

Diane, 87 jaar.

Door een deur kwam ik plots een leslokaal binnen. Ik kende iedereen die er zat. Het waren medestudenten die samen met mij – in het echte leven – op dit moment repeteerden voor het studententoneel. Ze waren jonger dan in het echt, en op een of andere manier wist ik zeker dat zich hier iets van twee jaar geleden aan het afspeelen was. Ik beseftte dat ik in het verleden was gestapt, en dat deze mensen mij nog niet kenden. Ik was me ervan bewust dat het iets tijdelijks was – of het een illusie of een droom was, daar dacht ik niet over na – en dus redeneerde ik: ik zal snel aan iedereen vertellen hoe de vork aan de steel zit, vooraleer dit ophoudt. Ik stapte op mijn toekomstige vrienden af en zei: "Binnen twee jaar speel ik samen met jullie toneel!". Waarop iedereen verbaasd naar me toekwam. Ik moest ze overtuigen van het feit dat ik er zeker van was, maar ze

Ik word wakker op mijn kot, mijn kotgenootje is al vertrokken naar haar les. Ik besluit ook op te staan en me te douchen, maar eenmaal aan mijn badkamer aangekomen staat er twee meisjes voor. "Je moet wachten tot het jouw beurt is," zegt één van de meisjes. Ik open de voordeur en kijk naar buiten. De gang van mijn appartementsgebouw is veranderd en lijkt nu op een gang in een hotel, overal lopen mensen in hun pyjama rond. Ik bel mijn moeder en vertel haar dat er mensen in mijn kot lopen en er een rij is voor mijn badkamer te mogen gebruiken. Ik vraag naar mijn vader, ze antwoordt dat hij naast me staat, ik kijk verbaasd naast me waar mijn vader staat en leg de telefoon toe. Hij vertelt me dat hij van beneden komt, hij heeft met de conciërge gesproken en er was ergens een misvatting gebeurd in de boekingen van het hotel waardoor mijn kot nu een hotelkamer is geworden. Hij stelt voor dat we terug naar de inkomhal gaan, maar dat ik deze keer meega en dat ik moet huilen. Dat blijkt geen probleem te zijn: ik begin keihard te huilen. Ik word aan mijn arm meegetrokken door mijn vader naar het onthaal van het hotel. De conciërge blijkt medelijden te hebben en regelt het dat de kamer weer van mij alleen is. Wanneer we boven komen, lopen alle mensen uit mijn kot weg. Mijn vader wijst naar de deur: "Kijk, het is veranderd". Maar ik zie geen veranderingen aan de deur. Eenmaal binnen is mijn moeder er ook. We lopen samen naar de badkamer, daar zitten twee wildvreemde oude mensen in hun badjas, op hun knieën mijn badkamer te kuisen. De badkamer is bedekt met een laag vuil.

Daphne, 20 jaar.

"Dit is het enige gebouw waarin je met de lift zo ver onder de grond kan," zeiden mijn oude kennissen. Hij drukte op -24 en een fractie van een seconde later kreeg ik een kriebel in mijn buik. Wat gingen we snel naar beneden. Heel snel. Gelukkig sprongen mijn kennissen niet op en neer in de krappe lift, want ik heb namelijk een panische angst om te blokkeren met zo'n ding. Het licht knipperde en we waren nog maar aan de helft: -12. Ik werd bang en zweeg stil.

-24, precies alle jaren van mijn leven. Zo lang geleden dat ik nog in de baarmoeder lag.

- PING -

De lift stopte op -24! De zware, metalen deuren schoven open en iedereen stapte uit. We zaten verborgen in een hoge vochtige grot, net een ondergrondse penthouse. Een ideaal verstopplekje, of schuilkelder wanneer je moet wegvlugten voor een wervelwind. Met die klimaatsveranderingen weet je immers niet meer wat je in België kunt verwachten. Een grote vochtige leegstaande grot, nou. In de lift had ik nog een beklemmend gevoel, maar hier was het ook griezelig. Niet omdat ik bang was van vieze beesten, maar wel omdat het hier veel te warm was. Er druppelden constant damptranen langs de muren. Alsof ze huilden.

Boven stond een bed en op de begane grond waren er twee grote putten. Daglicht was er niet, er hingen enkel wat verouderde buislampen. Praten deden we niet, omdat alles weergalmd en we niet wisten of we veilig waren. Ik weet niet wat ik hier doe, maar alles begon langzaam te dagen. In werkelijkheid lag ik in mijn slaap te woelen. Ik was al bezig met het analyseren van mijn droom, tijdens de droom zelf.

Hanne, 24 jaar.

Het huis van onze ex-buren stond er nog steeds vervallen bij. De hevige storm zou het dit keer misschien wel wegblazen. Ik trachtte de heuvel op te lopen, maar moest me heel hard inspannen. De warme wind raasde om me heen, mijn haren plakten in mijn gezicht, maar ik stapte door. Ik wou snel veilig thuis zijn en wat muziek beluisteren. Oude krakerige platen opleggen doe ik al jaren als het buiten stormt. De lucht was opvallend helder, te helder om op een geloofwaardige nacht te lijken. Ik keek opnieuw naar het huis van de burens en bedacht dat ik erg bang was om er langs te gaan. Hoe meer ik probeerde naar mijn eigen voordeur te lopen, hoe trager ik vooruit kwam. Mijn ma kwam uit het beboste weg-

getje gelopen dat onze doodlopende straat met de grote weg verbindt. Ze leek me te negeren en wandelde schijnbaar automatisch naar de straatlantaarn voor het vervallen huis. Ik wou schreeuwen, ik wou dat mijn moeder oppaste voor die straatverlichting, maar mijn woorden werden weggeblazen. In onze familie zijn het allemaal nachtraven. Mijn ma had sinds mijn geboorte slaapproblemen gekregen en stapte bijna iedere nacht uit bed om een wandeling te maken door het straatje, 'een blokje om' zoals ze het noemde. Ik heb me daar vroeger hard voor geschaamd. Ongehoord toch om in een kamerjas en nachtkleed rond te gaan dwalen. Ik ben een ander type nachtvlinder. De soort die in een kamer films bekijkt en aan voordelig tarief naar haar nachtvriendinnen belt. Mijn pa is dan weer een slaapwandelaar. Onze geesten rusten nooit, 's nachts moeten we iets doen en slapen is niet de juiste bewoording. "Mama, kom van bij die paal vandaan!" Mijn moeder stond net op dezelfde plek waar Jana, het kindje van de burenen jaren geleden was omgekomen. Haar vader was trucker, een koning van de weg. Na een lange werkweek reed hij de oprit met zijn vrachtwagen op, maar hij zag zijn dochtertje niet spelen. Het trieste verhaal mondde uit in een schande voor het dorp toen bleek dat Jana haar vader ladderzat was die bewuste middag. Zijn vrouw werd hysterisch en joeg zich een kogel door het hoofd. Vader en zoon probeerden aan die pijnlijke herinnering te ontsnappen, sprongen de volgende dag bij het ochtendgloren in de auto en verdwenen spoorloos. Wat deed mijn moeder bij die paal? Ze begon gevaarlijk heen en weer te wiegen, want deze storm werd steeds erger. Ik wou haar daar weg, maar elke stap ik dichterbij kwam, raakte de paal steeds verder uit de grond. Een hevige windstoot blies me opnieuw meters achteruit en ik viel op de harde weg. Op datzelfde moment kraakte de betonnen paal op de straat, maar mijn moeder bleef gelukkig ongedeerd. Daar stond ze, nog steeds in haar witte, waaierende kamerjas en haar haren helemaal in de war. Ik was te ver weg om te roepen of ze oké was, maar ik stond op en dit keer liep ik door de wind heen. Mijn laatste energie had ik gespaard voor de nood sprint. Nu dus. Ik hield me vast aan de omgewaaide paal en zag hoe mijn moeder bewoog naar de ondergrondse garage van het vervallen buurhuis. Volgens de dorps-

legende zou zich daar, sinds het burendrama, een mysterieus oud vrouwtje schuilhouden. Ik kon dichterbij mijn moeder komen en zag de glazige blik in haar ogen. Was zij ook aan het slaapwandelen of wist ze heel goed wat ze deed? Ik kroop over het wegeltje dat de grote weg aan onze straat koppelt en merkte dat de struiken wel heel groot waren geworden. Ik had hier al in geen jaren meer gewandeld. Ik gluurde door de gaten in de bladeren en zag hoe mijn moeder de oude, rotte deur van de garage probeerde te openen. Haar nagels waren broos en haar huid wit. Misschien had ze al weer lang last van slapeloosheid en nam ze weer teveel zware medicatie, om toch een beetje rust te krijgen. Ik stopte met gissen naar wat mijn moeder bezielde en keek aandachtig naar het slot van de deur. De klink werd van de andere kant naar beneden gedruwd en een vreemde paarse stok kwam horizontaal naar buiten. Ik wou meer zien, ik wou weten waarom mijn moeder begon te glimlachen... De deur moet wellicht enorm zwaar zijn geweest door de tegenwind, maar toch werd de houten lat zichtbaarder. Oude handen gleden langs mijn ma haar schouder en een gelaat werd zichtbaar. Een gemaskerd gelaat. Een vrouw met een kromme rug en een paars masker met lange neus kwam steeds dichterbij mijn moeder en omhelsde haar. Ik wou weggrennen. De legendarische oude vrouw, de 'heks' die vroeger op school werd beschreven, kende mijn moeder. Ze omhelsde de vrouw die me op de wereld zette, maar waarom? Heksen zijn toch slecht en knuffelen geen mensen? Ik hield me vast aan de takken van de struiken om langs het donkere wegeltje naar mijn ouderlijk huis te vluchten, maar ik voelde hoe spinnenwebben op mijn gelaat kleefden. Ik kon geen kant uit, ik was gevangen in angst. Mijn verzinsels en angsten uit het verleden waren helemaal geen illusie, ze waren echt! De vreemde vrouw woonde écht in de ondergrondse garage. Ik woonde naast een mysterie. Ik rende terug naar het begin van het wegeltje en zag mijn moeder nog steeds de kromme vrouw omarmen. Even leek het alsof het beeld van daarnet bevroren was en ik werd ijzig koud toen de gemaskerde figuur plots strak mijn richting uitkeek. Haar zwarte ogen boorden door me en ik schreeuwde het uit. Al was er geen geluid te horen. De heks grijnsde en keek vervolgens weer naar mijn

moeder. Het enige wat ik merkte was dat de donkere steeg plots zwak verlicht werd. Wist de donkere heks dat ik bang was en gaf ze me licht? Ik was het noorden kwijt en ik wou toch nog naar huis proberen lopen. Het paadje bleef verlicht en ik wandelde er een tweede keer door. De spinnenwebben waren weg, maar net toen ik in de bocht mijn huis bijna kon zien, kwam er geen licht meer. Ik voelde een beklemmende sfeer en in een flits viel er een donzig ding op me neer. Ik was verlamd, panikeerde en als een halve gare greep ik naar dat pluizige ding. Ik voelde twee oren en een snoet. De wind was eindelijk niet langer zo hevig als een paar minuten geleden. Was het einde van de storm nabij? Ik bleef voelen en een vaag maanlicht scheen door de struiken. Ik had een sneeuwwitte, volwassen kat in mijn handen met een zwarte vlek op de neus. Dit was geen onbekende kat. Op mijn dertiende was ik mijn lievelingsdiertje kwijt, een witte, dove kat. Nu was ze hier, Vladimir. Volgroeid in mijn armen. Ik hoorde een auto passeren in de verte en keek gelijk in de grote ogen van Vladimir om het poesbeest erna te omhelzen. Ik voelde me veilig en kon naar huis wandelen zonder spinnenwebben en met een beetje licht. Mijn ouderlijke huis zag er verlaten uit, alle rolluiken dicht, maar de voordeur toch op een kier. Ik was verward en wou op de drempel gaan zetten tot mijn moeder terugkwam. Ik aaide mijn dove kat en leunde voorover. Ik wist dat ik niet meer wou terugkomen naar mijn dorp. Waarom dan wel vandaag? Wat was er zo speciaal aan vandaag, die zware storm kon ik toch makkelijk vermeden hebben? Ik stelde alles in vraag tot ik plots beweging zag. Mijn moeder sleepte met haar voeten over het bemoste weggetje een weg naar haar bed. Ze liep traag en staarde naar de grond. Ik stond recht, pakte Vladimir op en rende met kloppend hart naar mijn oude kamer. Ik draaide de sleutel net om in het slot toen ik mijn ma hoorde roepen dat mijn vader de tv nog moest uitzetten. Hij was weeral in slaap gevallen in de living. Nog steeds had mijn ma geen belang geschonken aan zijn zwakke rug en moest hij als een hond in een te kleine mand liggen slapen. Buiten adem en met een dikke kat in mijn armen stond ik nog steeds met mijn voorhoofd tegen de slaapkamerdeur gebogen. Ik draaide me langzaam om en wou me gewoon op mijn stoffige bed gooien en alles wegdromen.

Maar net toen ik mijn deken van het bed trok om er in te springen, liet ik de kat geschrokken vallen.

Hanne, 24 jaar.

Er stonden 2 wolven aan de deur van mijn slaapkamer, een heks aan mijn bed en een geest aan de kast die me meenamen naar een enge wereld vol sprookjesfiguren. Toen werd ik wakker.

Marthe, 10 jaar.

Ik was in de auto want ik ging op vakantie. Ik ging in de villa en ze hadden gezegd dat er hier ergens een heks rondspookte. En toen gingen we slapen. Mijn mama en papa waren er niet, dus ik ging slapen. En plotseling was er een heks en die heks beet me en toen liep ik weg...

Leonie, 7 jaar.

De droom begint met een onweer boven Oostakker, de plek waar ik middelbare school liep. Ik herken de straat waar ik doorheen ploeter. Nat tot op het vel, striemende regen die mijn blikveld drastisch inperkt. Ik zie het schoolgebouw in de verte. Opeens word ik opgejaagd door een auto. De muziek staat loeihard. De auto raast me op een haar na voorbij. Voor ik het beseft, ben ik beland in een kat- en muisspel. Ik zet het op een lopen en de auto zet de achtervolging in. De angst slaat me op het hart en mijn blik zoekt naar een schuilplaats. Zonder te beseffen waar ik heen ga, loop ik een lange oprit op die me naar een villa leidt. Het gebouw heeft zijn beste tijd gehad. De auto stopt de achtervolging, maar het onweer blijft in alle heftigheid woeden. Ik voel aan de voordeur, ze zit los. Ik loop binnen, nog steeds bonst mijn hart in mijn keel. Ik voel nog steeds angst, maar de nieuwsgierigheid neemt de bovenhand. In de inkomhal bevindt zich een

prachtige trap, zwaar beladen met houtsnijwerk. Ik laat de trap voor wat deze is en dring binnen in het ontvangtsalon. Mijn ontdekkingstocht wordt onderbroken door een lichte vrouwenstem. Een oudere vrouw vraagt of ik het niet te koud heb. Ze vraagt me mijn kleren uit te doen, ze zal deze laten drogen aan het haardvuur in de eetkamer. Ik ben alleen en naakt. Maar de naaktheid kan me niet deren. In het huis is er geen licht, enkel een zwakke gloed waarin ik me toch geborgen voel. Ik loop naar de spiegel, waarin ik de trap zie. Opeens hoor ik een krakende deur. Me van geen kwaad bewust, denk ik dat het de vrouw is. Ik blijf in de spiegel staren. Tot mijn verbazing is het een man die aanstaart in de spiegel. Niet jong, ik schat midden in de dertig. Zijn haren zijn lang, zijn ogen steels en trots. Ik kan amper mijn schaamte verbergen. Ik stuntel de kamer uit, op zoek naar mijn kleren. Ergens op mijn weg kom ik de vrouw tegen, met mijn kleren. Ik trek de klamme trui en broek aan, en haast me uit het huis. En dan ben ik plots op reis. Ik herken mijn klasgenoten, we zijn ergens in een museum. Maar waar? Ik weet het niet. Bijna alles bestaat uit glas. De muren, vloer, trap... Mijn aandacht dwaalt af, ik kijk om me heen. Plots vallen mijn ogen op de man die ik in het huis zag. Ik maak me los uit de groep en storm de trappen af. Maar ondertussen is hij uit mijn gezichtsveld verdwenen. Ik loop het museum uit, maar ik zal hem niet meer terug zien. Dagen gaan voorbij. Ik ben ergens in een haven. Er heerst een drukte van jewelste. Ik ben alleen deze keer. Geen schoolgroep, niemand die me vergezelt. Ik dwaal af van het pad, loop een kade op. Moe van de zoektocht ga ik zitten. Ben ik in de haven van Mumbai? Een kruidige geur stijgt op. Ik voel de houten planken van de kade tegen elkaar tikken. Er komt iemand op me af. Een gevoel van rust overvalt me, ik hoef niet te wantrouwen. Hij komt naast me zitten. En zo blijven we zitten. Het decor verandert plots. De onbekende haven verandert in het San Marcoplein van Venetië. We zitten op de rand aan het water. Zonder een woord. Maar ergens baant het verlangen zich een weg naar boven. De zon begint de afdaling en laat een gloed achter op onze huid. Dezelfde gloed als diegene in het huis. Onze vingers verstrengelen, en ik laat mijn hoofd op zijn schouder rusten. Langzaam wordt de zon roder, intens donkeroranje. Hij laat

mijn hand los. Ik besef het niet. Ik ben verdoofd door het intense verlangen. Er lopen rillingen vol genot doorheen mijn lichaam. Ik besef te laat dat hij me verlaten heeft. Ik sta op en werp me in de krioelende massa op het San Marcoplein. Maar mijn zoektocht is tevergeefs. De tranen wellen op, maar ergens diep vanbinnen zegt me iets dit allemaal te laten rusten en te vergeten. Langzaam dringt de stad door mijn huid, en zet ik mijn tocht verder.

Jolien, 26 jaar.

Het is middag. De zon staat hoog aan de hemel. Het is heet. De lucht is stralend blauw en ik voel me wanhopig. Ik rij met mijn auto een heuvel omhoog. Ik zoek parkeerplaats. Ik zie een klein gaatje tussen twee grote auto's in. Ik weet dat ik er niet tussen pas, maar probeer het toch. Ik rij tegen de bumper voor mij. Ik rij tegen de bumper achter mij. Vooruit, achteruit tot ik eindelijk geparkeerd ben. Ik stap uit. De auto's voor en achter mij zijn samengedrukt (tekenfilmstijl, zoals een accordeon) Mijn autootje blinkt stralend wit, zonder één schrammetje. Ik denk dat ik iets verschrikkelijks gedaan heb. Ik verwacht woedende, verontwaardigde mensen, mensen die mij uitschelden en met schadeclaims zwaaien. Er gebeurt niets. Ik wil wenen, zeggen dat het mij spijt, dat ik het nooit meer zal doen, dat ik alle schade zal betalen. Niemand kijkt naar mij om. In de verte klinkt muziek. Ik steek de straat over naar een benzinstation. Ik toon de pompbediende wat ik gedaan heb. Hij haalt zijn schouders op. De muziek klinkt luider. Er komt een fanfare aan met daarachter een bende sirtaki dansende Grieken. Ik ren de heuvel omhoog. Ik wil in de afgrond springen. Onder mij zie ik troebel water. Ik wil niet dood in vuil water. Ik loop de heuvel naar beneden. Beneden ligt de zee. Op het strand zie ik mannen met honden. Ik ben bang van honden. Ik kan geen kant meer uit. Ik wil schreeuwen maar heb geen stem. Een man met een reusachtige hond komt op me af. Terwijl hij dichterbij komt, wordt de hond steeds kleiner. Ik sta met de man voor een uitgestrekt meer. Een zachte wind, tekent rimpeltjes in het water. De man zegt: "Jij denkt dat het leven zo is" en gooit een

steentje in het water. Het raakpunt van steentje en water vormt het middelpunt van een reeks zich concentrisch uitbreidende cirkels. “Maar,” zegt de man, “het leven is zo...” Hij neemt opnieuw een steentje en ketst het over het wateroppervlak. Ik zie een reeks van zich concentrisch uitbreidende cirkels op het wateroppervlak. “En het gaat verder,” zegt de man, “het gaat altijd verder.”

Ann, 45 jaar.

Ophaalbrug Met wagen erop Verkeerd omhoog Kon niet meer weg Wagen laten staan Weg, trappen op, kousen Wapen bleef hangen Kijken kijken kijken Wakker.

Ilse, volwassen.

Klein olifantje komt uit tv Op mijn schouder Zie Beestje is tam Een roze konijntje komt erbij Allebei op mijn schouder Oeps schrik van vogels Een papegaai komt op mijn hoofd zitten Ga buiten Neem een tram 'k Moet allen strelen, ze zijn bang Zweef naar boven Kan niet meer weg Beestjes bang Iedereen bang Wakker.

Ilse, volwassen.

Omhoog Aan een koordje Niet durven kijken Twee grote lollies aan koordje Boven Hoog in de lucht Verder Hoog, lange beeldjes Vierkant Allemaal op één rij Lollies gezichten vierkant, lollies Wakker.

Ilse, volwassen.

Grote kamers Bedden Allemaal ziek Weg Deuren Draaitrap met karretjes, waarin men moest gaan zitten Trappen, tollens raaien rapper vlugger vlugger

Efkens naar beneden Oeps, daar gaan we weer Draai draai omhoog omlaag Geen einde Er komt iemand bij Terug weg Daar gaan we weer Omhoog omlaag tollens Terug iemand erbij en we komen in een vreemde stad Waar zijn we? Tafeltjes lantaarnpalen met kaarsjes Lichtjes het ene naast het andere.

Ilse, volwassen.

Ik wou naar school fietsen. Plots zei mijn mama: “Ik breng je wel!” Ik was verbaasd, mijn mama bracht me nooit meer naar school. Ik stapte in de auto. Mama nam een andere weg, een weg die ik nog nooit gezien had. Plots stopte de auto voor een vreemd gebouw dat niet zo groot was. Een gele en een blauw-groene muur. Het vreemdste was dat er een hele grote spits op het dak stond. Mijn mama zei: “Dit is je nieuwe school.”

Ariane, 6 jaar.

Als ik in het restaurant aankom om mijn werk in de keuken te beginnen, blijkt iedereen erg ongerust te zijn. Ze zeggen: “Het is hier niet meer veilig. We zullen controle krijgen en zullen moeten sluiten of we zullen opgepakt worden. En voor jou is het zeker niet goed meer. Jij moet vluchten.” Ik ga ervandoor. Ik dwaal door velden en bossen. Het is warm. Als ik uiteindelijk op een open plek kom, zie ik Afrikaanse mensen, kleurig gekleed, gepakt met koffers en rugzakken en stapels dingen op hun hoofd. Er zijn ook ezels en paarden die een heel zware last dragen. Waar gaan al die mensen heen? Zijn zij ook op de vlucht? Ik voeg me bij hen en ga een heel eind met mee. Later zit ik in een klein kamertje. Het is opnieuw koud en er is daar geen verwarming. De vensters zijn beslagen en alles is grijs. Ik moet me nog verstoppen, want het is oorlog. Ik verblijf er een hele tijd. Opeens wordt er op de deur geklopt... Ik ben zo bang! Omdat ik niet opendoet, wordt de deur ingetrapt en daar staan twee SS'ers. Angstaanjagend! Ze nemen me mee.

Jacqueline, 64 jaar.

Nacht, niet enkel donker maar ook viezig. Niet het zwart overheerst, wel een soort aardekleur. Mijn kind is weg. Ik loop totaal radeloos, verwilderd, door de donkere straten, zoekend. Duistere figuren sluipen voorbij. Ik word gek. Kom aan een alleenstaand huis met een vierkantig stukje grasveld ervoor, omheind, geen bomen, wel tafeltjes, stoelen, mensen eten, zwiiggend. Ik ga aan een tafeltje zitten. Een oude vrouw met halflang wit haar probeert me te kalmeren, tenminste, dat maak ik op uit de toon van haar stem want ik hoor geen woorden. Ik denk: over deze angst kan niet gepraat worden, die IS er. Ik ga het huis binnen, herinner me enkel de smalle ongemakkelijke trap. Veel mensen lopen zwiiggend over en weer – verder niets. Ik ga naar buiten. Mijn geest bonkt in mijn hoofd: mijn kind, mijn kind, WAAR is mijn kind! Mijn hart voelt als een betonnen blok. Eenmaal buiten ben zie ik de mensen in paniek wegvlugten. Een glimp van een reusachtige groot “wezen” – donkere aardekleur – en rond zijn lijf hangt een soort schubbenpak van roestige plaatjes. Zijn handen en voeten zijn vervangen door puntige, snijdende voorwerpen. Hij (het) is groot en beweegt zich als een rechtopstaande beer. Ik vlucht naar binnen met steeds in mijn hoofd: mijn kind, hij heeft haar toch niets aangedaan? Waar is ze? Ik ben zot van angst, niet voor het wezen buiten, maar voor de leegte van haar afwezigheid waarmee ik geconfronteerd word. WAAR? Binnen ligt een baby, helemaal ingebonden met een witte doek, enkel het gezichtje is te zien. De baby is achtergelaten op de grond. Ik pak het kindje op en volg mijn intuïtie: ik verlaat het huis door langs het venster aan de zijkant van het huis te klimmen. Als ik buiten ben, komt op hetzelfde moment het wezen achter de hoek van het huis en blijft staan op een drietal meter van mij. Het is doodstil (iedereen zit binnen) en ik begrijp dat hij (het) precies wist wat ik zou doen, dat dit als het ware gepland was. Ik gooi de baby vlug terug door het venster naar binnen en stel me op voor het gevecht. De afschuwelijke gedachte dat dit monster mijn kind misschien iets heeft aangedaan, doet een woede in mij ontstaan die op hetzelfde moment mijn doodsangst en mijn onrust overstijgt. Ik storm op het wezen af – als een stormram. Vanaf dat moment is alles een verward net van pijn: messcherpe uiteinden snijden mij overal open.

Het wezen bewerkt me – het is een sadist, niet enkel een doder. Hij bewerkt mij zonder haast, alsof hij van tevoren al weet wat de afloop van het gevecht zal zijn, moet zijn. Ik voel alleen haat – huizenhoge haat. Ik moet wel pijn hebben want ik ben overal verscheurd, maar ik voel geen pijn, enkel haat en woede. Het laatste beeld: een van zijn messen gaat tussen mijn benen.

Anita, 61 jaar.

Ik was een slanke, statige man met halflang zilvergrijs haar, in een carré geknipt. Ik had een brede, rechte mond met dunne, harde lippen, hoge gepro-
nonceerde jukbeenderen en koele staalblauwe ogen. Ik droeg een lang purperen gewaad, dat met zilveren boorden was afgewerkt. Ergens in de middeleeuwen kwam ik terug van een lange veldtocht en reed als paarse veldheer op een praalwagen door de stad. Ik werd toegejuicht door duizenden mensen die zich aan de kant van de weg vergaapten aan de blinkende schatten die op de wagens lagen uitgestald. Opvallend was dat ik geen enkele andere emotie voelde bij die hele verering en verworven rijkdom, dan een soort verdriet en een grote leegte, alsof niks betekenis had. Tijdens de stoet droomde ik, tussen het vermoeide wuiven naar mensen door, ook enkele keren weg: ik zweefde telkens rond een kasteeltoren, waar een mooie, roodharige vrouw uitnodigend lachend naar mij zat te wuiven met een zakdoek. Zij was het enige waar ik vrolijk van werd. In diezelfde droom was ik ook een dwerg met kort zwart krulhaar en een baard. Ik bevond mij ergens net boven het volk in een dakgoot of hing uit een venster. Ik wachtte tot de stoet zou passeren om dan mijn slag te slaan. Toen de paarse man voorbijreed, sprong ik in zijn nek, nam ik mijn mes en stak hem in de rug. Op het moment van de messteek was ik in mijn droom plots terug de paarse man die geen pijn voelde maar enkel verlossing. Ik had ook al gezien dat een dwerg in mijn nek zou springen en deed niets om hem tegen te houden, omdat ik toch verlangde naar het einde. Wat er op het moment van de messteek met de dwerg gebeurde, weet ik niet meer.

Helmut Lotti.

Ik moet in Diest zijn. Ik denk dat ik vanuit Gent best de trein neem, maar ik weet niet welke. Ik ga naar de Inlichtingen van het Sint-Pietersstation. Achter de balie staat een jongen. Hij heeft blond krullend haar en blauwe ogen. Hij lijkt op een engel. Ik bedenk dat hij onmogelijk een engel kan zijn, want hij draagt een verschoten blauwe jeans en een lichtblauwe sweater. Hij heeft bovendien geen vleugels. Ik vraag hoe ik in Diest kan komen. Hij antwoordt dat ik naar de bussen moet gaan. “Dat kan niet”, zeg ik. “Vanuit Gent kunnen er geen bussen naar Diest rijden. Ik weet niet waar Diest ligt maar in elk geval ver, te ver voor een bus.” De jongen vraagt: “Waarom komt u de weg vragen als u hem toch al weet?” “Ik kom enkel informatie vragen over de snelste treinverbinding”, repliceer ik. “Ik zeg u precies dat er geen trein gaat naar Diest. U moet bij de bussen zijn. Als u me niet wilt geloven, kan ik u niet verder helpen.” Ik excuseer me en zeg dat het niet mijn bedoeling is om aan hem te twijfelen. “Het lijkt me gewoon bijzonder onlogisch dat er vanuit Gent een bus naar Diest rijdt.” “Alsof ik het kan helpen dat de wereld niet logisch in elkaar steekt”, mompelt de jongen. Ik verlaat het station en stap naar de bushaltes. Op het stationsplein is het druk. Ik wil de opschriften aan de haltes lezen. Ik zie letters, maar ze vormen geen woord. Ik vraag aan een mevrouw op rode naaldhakken of zij mij kan zeggen wat er op de bordjes staat. Ze zegt dat ze geen Russisch kan lezen en gaat verder. Alle mensen weten precies waar ze zijn en waar ze naartoe gaan. Niemand aarzelt. Ik heb het vreemde gevoel in een nachtmerrie beland te zijn. Ik denk: als ik droom dan moet ik wakker kunnen worden.

Dan komt er een bus aan met het opschrift ‘Deinze’. De wereld valt weer op zijn plaats. Ik kan de letters lezen en ik weet waar Deinze ligt. Misschien weet de buschauffeur waar de bus naar Diest stopt, denk ik. Ik vraag het hem. Hij antwoordt dat hij naar Deinze rijdt en dat Deinze niet Diest is. Als ik naar Diest wil, kan ik best de bus naar Diest nemen en niet die naar Deinze. Verloren sta ik op het plein voor het Sint-Pietersstation te wachten op een bus waarvan mijn verstand zegt dat hij niet kan bestaan. Dan komt er een man op me af. Hij lijkt als twee druppels water op de engelachtige jongen van de Inlichtingen, maar dan in

een oudere versie. Hij draagt een elegant donkerblauw maatpak en heeft een aktetas in zijn hand. Hij zegt: “Je moet aan de overkant zijn.” Aan de overkant zie ik een halte. Ik ga ernaartoe. Er staan een heleboel kinderen. Allen hebben ze een rugzak bij. Ik wacht. De kinderen lachen en praten. Het lijkt of ze niet merken hoeveel uren verstrijken. Ik vraag of ze zeker zijn dat er een bus komt. “Natuurlijk”, zeggen ze, “we zouden toch niet staan wachten op iets wat niet komt.” Ze glimlachen naar elkaar. Ik weet dat ze denken dat ik gek ben. Eindelijk komt er een bus aangereden. ‘ZWEMMEN’ staat er op het opschrift. Alle kinderen stappen op. De bus vertrekt. Plots is het muisstil. Ik ben helemaal alleen. Ik ga terug naar het station. Ook daar is het leeg en stil. Alleen de blonde jongen is er. Hij lijkt niet verbaasd me te zien. Hij zegt: “Kom, ik toon je de weg.” We gaan naar de bushalte waar de bus richting ‘zwemmen’ vertrok. Achter de halte ligt een groot huis. Boven de deur staat in kleine onopvallende letters ‘bussen’ geschreven. Als we de deur open doen, zie ik een lange smalle roltrap met in het midden een leuning. Aan de ene kant gaan mensen omhoog, aan de andere kant gaan mensen omlaag. De jongen zegt dat ik omhoog moet gaan, tot ik helemaal boven ben. De weg zal zichzelf uitwijzen. Ik mag in geen geval naar beneden gaan. Als ik naar beneden ga, is er geen weg terug. De deur valt achter me dicht. Ik ben nog niet op de roltrap gestapt, als de deur weer opengaat en er een hond binnenkomt. Het is een klein, zwart, breed, gerimpeld beest met korte poten en een platte, kwijlende smoel. Ik walg. Hij snuffelt aan mijn benen. In paniek laat ik mijn identiteitskaart vallen op de roltrap richting beneden. Ik wil erachter aan gaan, maar houd mij net op tijd in. Ik storm naar buiten. De blonde jongen is er nog steeds. Ik huil dat ik verloren ben, dat ik naar huis wil, maar dat ik zonder identiteit niemand ben en nergens woon. De jongen zegt dat ik de toestand niet moet dramatiseren. Ik moet gewoon naar de dienst bevolking gaan om nieuwe papieren aan te vragen. Hij neemt me mee de roltrap omhoog. Eenmaal boven ontvouwt zich een wirwar van smalle spelonkachtige gangen. Ik ben blij dat de jongen nog bij me is. Ik denk dat ik zonder hem de weg nooit zou vinden. We komen aan bij een restaurant. Op de deur hangt een bordje waarop staat: ‘Alleen

Chinezen toegelaten. Verboden voor honden'. Ik zeg dat we niet binnen mogen omdat we geen Chinezen zijn. De jongen zegt: "Maar we zijn ook geen honden." We stappen binnen. Bijna alle tafeltjes zijn bezet. Chinese obers lopen af en aan. Van de klanten is niemand Chinees. We krijgen een tafel voor drie personen toegewezen. De deur van het restaurant gaat open en de hond komt binnen. Hij heeft een slabbetje aan. Ik wil niet dat de hond bij ons komt zitten en verberg me achter de menukaart. De hond kijkt de zaak rond en ziet de vrije plaats aan onze tafel. Resoluut stapt hij op ons af. Ik zeg dat het restaurant verboden is voor honden. De hond antwoordt dat alleen chinezen toegelaten zijn en komt bij ons aan tafel zitten. Hij bestelt sla met mayonaise. Een ober brengt de hond een groot wit bord met een berg groene salade waarop een enorme klodder roomkleurige mayonaise waggelt. Ik zit in een kamertje met een raam. Rondom mij zitten honden waarvoor ik truitjes brei.

Ann, 45 jaar.

Ik ging met het vliegtuig naar Helsinki, met overstap aan de zuidkust van Australië. Er was tijd, dus ik ging naar het strand. Ik ging naar de luchthaven. Ik ging naar het strand. Ik was op het strand toen mensen begonnen te gillen – er was een ijsbeer aangespoeld. Ik zag niet goed wat er gebeurde, sommige mensen liepen naar de ijsbeer toe. De beer had een jong en ze keek niet naar de mensen om haar heen. Het jong was aan het sterven. Het stierf door steeds uiteen te vallen als poedersneeuw. De moederbeer raapte het jong bijeen met haar poten. Het jong viel uiteen. De moeder raapte het bijeen. De mensen wilden helpen, het jong voeren met zichzelf. De moeder wilde het jong voeren met de mensen. Het jong viel uiteen. De moeder raapte het bijeen. Ik hoorde snikken en keek naast mij. Er was een kindje aan het wenen. Toen merkte ik dat ik ook weende. Toen werd ik wakker en merkte ik dat ik ook weende.

Ilse, 26 jaar.

Tomas speelde in de zandbak. Hij maakte een diepe kuil. Plots viel hij door de grond. Hij kwam in een grot onder de grond en hij stapte door een lange gang tot hij op een grote plek kwam waar veel lava lag. Het was zoals een zee van lava. Tomas was een beetje verdrietig want hij was verdwaald. Daarom schopte hij tegen de muur van de grot en toen kwam er een gat in de muur. Tomas zag een schat liggen. De schat was het Lam Gods, het schilderij dat al heel lang verdwenen was. Tomas nam het Lam Gods mee naar buiten en toen zag de politie Tomas en het Lam Gods. Als beloning kreeg Tomas een toverstaf. En alle mensen waren blij dat het Lam Gods terug was.

Tomas, 10 jaar.

Ik loop te lachen met vrienden op een schooluitstapje. We moeten allemaal per twee lopen, het lijkt wel of ik jaren terug in de tijd ben. Plots loopt mijn klasje enkele meters voor me. Even later lijkt het wel of ze kilometers veraf zijn. Ik begin te rennen en te rennen maar raak zodanig uitgeput dat ik wel moet stoppen. Plots sta ik aan een hut gemaakt van stro die op de stoep staat. Ik ga even zitten. Een heksje met een groene neus en paarse hoed komt uit de hut en biedt me een glaasje water aan. Het is zo warm, ik moet wel drinken. De heks springt op mij en sluit me op in een grote vogelkooi, waarna ze me ophangt boven een pruttelende ketel. Uit het raampje van het hutje zie ik mijn klasje passeren. Elke dag opnieuw. Ik denk dat ik dood zal gaan, maar plots komt die leuke jongen uit mijn klas binnengerend, duwt de heks in de ketel en neemt me mee.

Nikki, 18 jaar.

Ik stapte ergens uit, leek uit het niets te komen en kwam terecht in een "half cirkelvormig overdak" van een gebouw. Naast mij liep een blijkbaar zeer belangrijk persoon, hij had nog het meest weg van Obama. Hij liep links van mij, en samen liepen we verder onder het "halfcirkelvormige overdak". Voor het

gebouw stond er een hele menigte mensen, ze riepen allemaal, wat of waarom ze riepen was niet duidelijk, ze riepen gewoon. Ik ging verder met Obama naar de ene deur in het gebouw. Er waren geen andere ramen of deuren aan het gebouw, alleen die ene gewone deur in het midden. We bleven verder stappen naar de deur, en de menigte bleef roepen. De hele tijd heb ik een beangstigend doodsgedoe, ik heb het gevoel dat ik elk moment vermoord zou kunnen worden door iemand uit de schreeuwende menigte. Toen ik, samen met Obama, eindelijk bij de deur kwam en die voor hem open deed, ging de menigte splitste in twee, en in het midden van die twee kanten zag ik een man staan. Ik ken die man in het echt ook, die zie ik geregeld als ik naar en van school kom, als hij naar of van de trein gaat. Een man met een redelijk lange jas en een valiesje, verder zo het uitzicht van een zakenman. Net toen ik de deur achter Obama en mij wou sluiten, zie ik dat die man, naast zijn valiesje, een pistool in zijn hand heeft. Toen was ik er van overtuigd dat ik ging sterven, maar nee, ik sloot de deur, hoorde een schot en zag hoe de kogel recht door de deur in het hoofd van Obama terecht kwam. Hij viel dood, maar zonder al te veel bloed, gewoon, zoals het is: kogel door zijn hoofd en hij valt dood. Bij heel dit stuk had een enorm beangstigend doodsgedoe. Heel even zit ik plots in de geschiedenisklas, maar dat is maar kort, gewoon een flits. Er wordt niets gezegd of speciaal gedaan in de geschiedenisklas. Na het korte stukje in de geschiedenisklas was ik terug waar alles gestopt was, in het redelijk donkere gebouw, waar Obama op de grond lag met een kogel in zijn hoofd. Ik voelde mij gelukkig en opgelucht. Zonder omkijken opende ik de deur en ging ik terug naar buiten, ik sloot de deur niet eens meer, ik ging gewoon terug weg. Ik zag de man staan, hij keek neutraal, alsof er niets gebeurd was. Ik liep dezelfde weg terug van waar ik vandaan kwam met Obama, terug in het niets. Op het zelfde moment als mij begon de man die Obama neerschoot ook weg te lopen. Ik liep terug in het niets.

Judith, 16 jaar.

Ik woonde in een mooie villa met een zwembad in Miami en had alles wat je je kunt voorstellen aan een huis. Toen ik in de stad rondreed, zag ik dat het verkeer niet zo MOEILIJK was, ik versnelde want ik wist dat ik anders in een file zou terecht komen. Maar ik zag geen enkele bewegende auto. Wanneer ik versnelde, zag ik dat ik werd achtervolgd door een auto DIE al een tijdje achter me aan reed, maar waar ik niets van wist.. Ik zag in de spiegel dat het een mooie dame was en ik dacht: ach wat kan er gebeuren. Ik reed naar huis en opeens liep DIE mooie dame achter me heen, en riep ZE me dat ik moest stoppen en dat ze me nodig had. Ik vroeg wat er was en ze zei dat ik moest meegaan met haar in de auto, ergens waar niemand ons kon horen. Onderweg stelde ze zich voor, ze heette Stefanie en was even oud als ik. Toen we daar waren vertelde ze dat er een virus was en dat alleen zij en ik levend waren. Ze vertelde dat de mensen WAREN veranderd in 'levende' doden, ZOMBIES! En toen ze dat zei kreeg ik kippenvel en rillingen. Ik had een raar gevoel tot ik achter me keek... Ik zag mensen die vol met bloed waren en dat ze naar ons toe liepen. Ik trok haar in de auto en zei dat ze moest rijden en niet achteruit mocht kijken. Ze werd bang en begon te beven. Ze riep dat ze niet meer kon rijden en dat ik aan de auto moest rijden want anders ging ze ergens tegen rijden. Ik zei dat ze eventjes moest doorrijden en aan een tankstation moest stoppen. Nadat ik het stuur overnam, reden we door tot in Los Angeles, we dachten dat het daar normaal zou zijn maar integendeel, het was erger. Het hele land was in de ban van het virus... We moesten uitgerust zijn, maar we konden nergens iets vinden waar we ons mee konden verdedigen tegen de hongerige, bloeddorstige zombies. 's Nachts moesten we rusten, maar ik wist dat het niet veilig was. We stopten ergens waar HET maanlicht prachtig scheen en waar je in de nacht nog WIST waar je liep en ZAG wat er aankwam... ik werd moe en ging naar de auto en zag dat een deur open stond en dat Stefanie verdwenen was! Ik riep haar, maar ik kreeg geen antwoord, ik zocht verder, maar kon haar nog altijd niet vinden. Het begon te schemeren en ik wou niet de hele dag blijven staan, wachtend, tot als ze terugkwam. Ik stapte op en reed daar zo snel mogelijk weg. Nadat ik een eindje had gereden zag ik dat

er mensen waren. Ik vroeg om hulp maar niemand antwoordde. Het was alsof ik niet leefde, ze zagen mij niet en... Ik hoorde een knal en zag dat mijn auto in de lucht was gevlogen dat de zombies mijn auto OPBLIEZEN , ik werd aangevallen door honderden zombies en TOEN ..... !

Metin, 17 jaar.

De lucht was helder en de sterren fonkelden. De wind fluisterde zachte woordjes naar me toe. Ik kon gezichten en dieren in de sterren vormen. Het was gewoon de perfecte avond. Ik liet me in het gras vallen en genoot van de wind op mijn gezicht. Ik kon alles horen in het bos; de vogels die zachtjes zongen, het beekje dat in de verte stroomde, ik kon zelfs de maan tegen de sterren horen praten. Mijn ogen gleden open en ik zag in de verte een silhouet. "Hallo?" riep ik maar niemand zei iets terug. Mijn hart begon sneller te slaan en ik rook het onheil gewoon. Ik ging rechtop staan en staarde naar de man die steeds dichterbij kwam. "Loop niet weg, Mila." Zei de man maar natuurlijk schoot ik er als een pijl vandoor. Ik rende zo snel als ik kon maar de voetstappen kwamen dichterbij. Zijn handen pakten me vast en smeten me tegen de grond. Het is voorbij, dacht ik in mezelf. Is dit het? Is het leven voorbij? Is dit ons lot? Leven om dood te gaan zonder echt geleefd te hebben? Al die wetten al die regels waar wij ons aan moeten houden. En nu is het allemaal gedaan. De man pakte mijn handen vast en hield ze boven mijn hoofd. "En nu niet beginnen roepen." Fluisterde hij in mijn oor. Hij boog zich voorover en beet in mijn nek. Het deed verschrikkelijk veel pijn maar ik voelde me blij vanbinnen in mijn hart. De man zoog en zoog tot het duister me omhulde en me meesleepte naar de hel.

Milena, 14 jaar.

Ik ben aan het lopen in een doolhof, bestaande uit hagen, het is nacht en ik ben doodsbang want ik voel dat iemand me achterna zit. Ik blijf lopen gelijk

een gek. Ik voel het zweet van mijn rug druipen. Wanneer ik eindelijk de uitgang van het doolhof heb gevonden bevind ik me in een smalle 1way doorgang naar een soort van vuurtoren. Ik haast me naar boven via de smalle ronde trappen. Ik hoor voetstappen dus ik loop hard. Als ik boven ben, begin ik te panikeren. Ik zie alleen een klein raam zonder uitgang. Als ik me omdraai zie ik een zwarte schaduw die op me afkomt.

Nils, 16 jaar.

Ik ging met mijn vrienden naar videoland en wij hebben een leuke film uitgekozen, en toen gingen we in de cinema naar dezelfde film die wij gekozen hadden. Dat was echt heel leuk en spannend en toen gingen we snoepjes gaan kopen en er was daar een arme meneer die geen eten en drinken en huis had. En die meneer was heel boos op ons, omdat we aan het kijken waren en hij liep achter ons en toen is hij gestopt, en in een keer was hij blij en in een keer was hij rijk en hij had voor ons een winkel gekocht met veel snoep, en toen waren wij ook rijk en we waren allemaal blij.

Tobias, 11 jaar.

Ik was alleen in een cowboystad. Er was echt niemand en opeens kwamen er allemaal puppies. Ik was ze aan het aaien. Plots werden het wolven! Ik liep en liep en liep en toen viel ik in een put. En toen ik bij kwam was ik ineens een kat en de honden waren mijn been aan het eten. Toen was ik een skelet.

Femke, 11 jaar.

Er was daar een bar en er was een feest. Ik en Lief waren met een jongen aan het praten, die jongen heette Ibenek. Wij vonden het niet leuk dus gingen we maar weg. We kwamen in een gang, er was daar een trap en we gingen naar

boven, daar waren allemaal jongens, niet één meisje. Die jongens keken naar ons, die zeiden: kom hier! Kom hier! Daar was een tekening van de duivel, heel rood. We moesten iemand doden: Matisse. Dus we gingen Matisse doden, ik was haar vriendin, ik ging bij haar. Ik had een mes, ik duwde dat tegen haar hart, ik ging weer bij de duivel en gaf het hart. Ik, Lief en Ibenek werden blij.

Anna, 8 jaar.

Heb ik ooit een moord gepleegd? De vraag is: is de vraag uit de droom of de droom uit de vraag ontstaan? In het eerste geval: waar komt de droom dan vandaan? In het tweede geval: waar de vraag? In beide gevallen: uit de wasems van onze sterfput?

In de droom bevindt zich op een vage locatie, maar wel in de stad A. en in een oud burgerhuis, een appartement. Ik huur het, maar ik kom er uiterst zelden en ik weet niet eens waarom ik het huur. Ik betaal het bij mijn weten ook nooit. Ik woon elders, op een bekend adres. Niemand weet van het appartement, alleen ik. De enkele keren dat ik er kom – al heb ik geen idee waarom ik dat doe – ligt er maanden post opgestapeld. Dat kan niet, toch is het zo. Het betreden van het appartement, enkele trappen op, is een buitengewoon beklemmende ervaring: ik heb er immers ooit, op een schimmige manier, een moord gepleegd. Ik kijk dan ook snel even rond, stel vast dat alles er is en verdwijnt weer. De post laat ik onaangeroerd. De buitendeur klemt. Er is nooit iemand op straat. De straat bestaat ook niet, al lijkt het van wel. Tot voor enkele jaren kwam die droom regelmatig terug, en bleef dagenlang hangen in mijn bezwaarde gemoed. Ik was bang, soms in paniek. Soms leek ik zelfs precies te kunnen zeggen waar het appartement zich bevond. In de fictieve straat, die ik evenwel kon aanduiden op een plattegrond. Hoezeer ik bij daglicht ook meen te weten dat ik geen clandestien appartement heb en ook nooit een moord heb gepleegd, zelfs het opschrijven, nu die droom toch al enkele jaren niet meer zichtbaar in mij opkomt, bezorgt me

een benauwend gevoel. De hele kwestie is niet uit mij weg, dat is duidelijk. Maar waarom en waar ze nu in mij zit, Lacan mag het weten.

Bernard Dewulf.

Ik ben een moordenaar zijn in de Middeleeuwen. En ik ben de snelste ter wereld. En ik verdedig het volk met mes en zwaard. Ik zou alle ridders door hun nek steken met wat andere moordenaars en ik zou graag in een boompaleis wonen met een zwembad.

En winnen tegen iedereen.

Adriaan, 10 jaar.

Ik ben alleen thuis en iemand belt aan de voordeur. Ik ga kijken en zie een man met een zwarte hoed en een lange zwarte mantel naar een grote opslagplaats lopen (in het echt staat daar een boerderij). Nieuwsgierig als ik ben volg ik hem om te weten wie het is. Hij gaat langs achteren in het magazijn en laat de deur open. Het is er helemaal donker en er is niemand te zien. Ik loop stil naar binnen en in drie tellen slaat hij de deur dicht en steekt een mes in mijn rug!!

Laurent, 17 jaar.

Die kindjes doen mij dood.

Umut, 6 jaar.

Ik vertrok op een koude winterdag naar school. Het sneeuwde hevig en dus was ik te laat. Toen ik aankwam op school waren alleen mijn vriendinnen aanwezig. Die besloten om terug naar buiten te gaan, tot we plots een angstvallig geluid hoorden. We liepen heel erg snel naar de deur en probeerde die te

openen maar hoeveel we ook trokken, de deur ging niet open. Door het raam zagen we niets, alleen een hoop witte sneeuw. Plots hoorde we gehuil. Sara besloot om te gaan kijken. Na een tijdje vroegen we ons af waarom ze zo lang wegbleef, dus gingen we haar samen zoeken. We hadden echter zo een honger en gelukkig had Nele iets gevonden om de automaten te plunderen. Daarna gingen we Sara zoeken. We liepen door de gang wanneer plots de lichten doofden. We schreeuwden de longen uit ons lijf, tot we plots, onverwacht op het einde van de gang licht zagen branden. Zo snel we konden liepen we door. Daar stond Sara, bedekt met bloed. Ze liep naar ons met een mes in de hand. We deinsden achteruit. Ze zei dat ze de situatie onder controle had en dat we geen schrik meer moesten hebben want ze had de directeur gedood. Ze liep snel naar ons met een angstaanjagende blik in haar ogen. We renden weg, maar ze greep me bij men haar vast en zette me het mes op mijn keel.

Carol, 16 jaar.

Het is donker op de verlaten parking. Ik zie drie personen met lange zwarte gewaden voor zich uitstaren. Een diepe stem geeft een signaal. Er stijgen bruine, immense vleermuishoofden in de lucht met een boemerang rond de oren. Ze vliegen in een cirkel. De boemerang doet dienst als zeis. In één ruk worden de drie personen onthoofd. Overal spat bloed. Ik kijk rond en zie plots dat de hele parking bezaaid ligt met afgehakte hoofden. De lichamen verdwijnen met een plof in het niets.

Violet, 29 jaar.

Op een mooie zonnige dag, wakker gemaakt door de zonnestralen die door het gordijn schenen, besloten mijn vriendinnen, Kimberly, Roxanne, Lena en ik om 's middags eens een duik te nemen in zee. We verbleven nu al enkele dagen in het prachtige hotel, maar waren nog niet tot de zee geraakt door het slechte

weer. Ik kroop langzaam uit mijn iets te warme bed en strompelde zo de douche in. Fris gewassen ging ik aan tafel zitten, en we ontbeten rustig, tot we een luide knal hoorden. We lieten het ons goede humeur niet verpesten. Nog geen half uur later stonden we allemaal in bikini in de brandende zon. Eerst elkaar even insmeren tegen het verbranden, luidde het. Met onze luchtmatrassen, opblaasbare bootjes, parasols, handdoeken, zonnebrandolie, zonnebrillen en natuurlijk wat lekkers paradeerden we over het strand. Eens goed geïnstalleerd lagen we allemaal te zonnen in de felgele gloeiende zon die brandend op ons neerscheen. Roxanne kreeg het plots ontzettend warm en besloot om in het water te gaan. Lena gaf haar gelijk en ging in een looppas achter Roxanne aan. Samen met Kimberly bleef ik liggen in het veel te warme zand. Bijna ingedommeld door de warmte, ging mijn aandacht naar het geschreeuw dat afkomstig was uit het water. Ik sprong direct recht, met 1 snelle blik naast mij zag ik dat Kimberly er niet meer lag. Ik spurtte naar het water dat nu al veel hoger stond. Maar van het ene moment op het andere, begon het te schemeren en kon ik niet zo goed meer zien. Ik bleef roepen maar kreeg geen antwoord. Ik nam mijn telefoon en belde ze. Hun telefoons hoorde ik niet. Ik verstijfde wanneer mijn blik op het water bleef hangen en in de verte 3 hoofdjes zag drijven. Ik zag onmiddellijk dat er geen lichaam meer aan hing. Wanneer ik achterom keek om hulp te zoeken stond ik oog in oog met de moordenaar. Voor ik nog maar iets kon zeggen werd ook mijn hoofd in het water gesmeten.

Sara, 15 jaar.

Vannacht droomde ik dat ik een indiaan was. In het begin van mijn droom was ik slechts een kleine baby en mijn vader toonde zijn pasgeborene aan de stamleden, in zijn stamcafé. Onze stam vereerde een giftige slang, vanaf onze geboorte werden er minieme hoeveelheden slangengif in ons eten verwerkt opdat we immuun zouden worden voor het gif van de goddelijke slang. Later kregen we de tekens van onze stam op onze huid getatoeëerd met inkt vermengd

met slangengif. Na onze officiële toetreding tot de stam gingen mijn beste vriendin en ik dat gaan vieren in een cafeetje. Ik kreeg ruzie met haar omdat ze niet meer met mij wou dansen uit angst dat andere mensen zouden denken dat we een lesbisch koppel waren. Ik trok naar de bar terwijl zij zich op de dansvloer uitleefde. Toen ik iets later naar de toiletten ging, ontdekte ik daar mijn (ex)beste vriendin, die neergeschoten op de grond lag! Niet veel later arriveerde de politie en toen ze bewijsmateriaal begonnen te verzamelen mocht ik helpen met het zoeken naar de kogel. Ik moest een laserstraal door een kogelgat schijnen om zo de baan van de kogel te volgen. Met mijn weinige technische talent deed ik er natuurlijk heel erg lang over om uit te dokteren hoe ik dat laserstraaltje aan kon zetten. Of we uiteindelijk die kogel hebben gevonden weet ik niet, want plotse-ling bevond ik me op school. Het schoolgebouw stroomde leeg, want de examens waren net gedaan en voor de kinderen die dezelfde richting uit moesten, was een speciale bus ingezet. De bus vertrok en al vlug merkten we op dat we niet naar de zee aan het rijden waren zoals afgesproken, maar dat we steeds meer landinwaarts trokken. Gelukkig waren we indiaans, anders was het ons nooit opgevallen dat we naar het oosten reden in plaats van naar het westen. Net toen we dit opgemerkt hadden, begon het erg hevig te sneeuwen. De bus raakte niet meer vooruit en we moesten allemaal uitstappen en te paard verder gaan. Ondanks het feit dat ik indiaans was, had ik in mijn droom ook nog nooit paardgereden en toen er iemand zei dat we, om te vermijden dat we vast zouden blijven steken, over moesten gaan, geloofde ik dat. Het laatste beeld van mijn droom dat ik zag voor ik wakker werd, was dat van een heleboel paarden die uitgleden op een bevroren meer en tegen elkaar botsten.

Mabel, 17 jaar.

Een seriemoordenaar houdt contact met mij. Af en toe stuurt hij mij pakketjes waaruit ik moet afleiden wie hij vermoordde. Ik heb het gevoel dat hij van me houdt, me vertrouwt en dat ik hem moet troosten. Ik krijg op een bepaald

moment een pakket in de bus. Voor ik het openmaak, nodig ik V. uit om me te helpen te onderzoeken waarom de moordenaar dit doet. Ik wil hem begrijpen via zijn psyche.

V. komt langs, ik laat hem binnen in de woonkamer waar hij plaatsneemt in de zetel. Ik ga naast hem zitten. Hij gedraagt zich zeer kritisch en reageert geërgerd omdat ik hem daarvoor laat langskomen. Ik neem het pakketje vast dat bestaat uit enkele takjes die in een cirkelvorm zijn samengebonden met touw. Ik maak de knoop los. De takjes springen los en er valt een heel klein zendertje uit dat begint te tikken. Ik bekijk het van dichtbij. Ik vind het een mooi voorwerpje, ik voel liefde. Het zendertje is heel fijn en slechts enkele millimeters groot. Het is vervaardigd uit metaal, met aan de bovenkant een dun blauw verflaagje en subtiele lettertjes. Ik herinner me niet meer wat erop staat. Het ziet eruit als iets dat je op een tweedehandse markt vindt tussen kleine, oude prulletjes. Toch ben ik bang dat het tikkende zendertje gaat ontploffen. Het volgende moment speelt zich een film voor mij af die ik samen met V. bekijk. We zien een agent die onrechtvaardig hard geweld gebruikt tegenover criminelen, die hij dus afranselt. Hij wordt aan de achterkant beslopen door een andere man. Die haalt een mes boven, snijdt de agent aan de zijkanten open (van de schouders via de zij naar de benen) en knipt vervolgens de rest van zijn lichaam open met een schaar.

Melanie, 22 jaar.

Op de een of andere manier is de Colruyt het begin van dit drama.

Beeld: Iedereen is op de vlucht, een vlucht naar nergens. Op de trein zit ik samen met een hele goeie vriend. Een soort van bedrukte geladenheid gemixt met angst is voelbaar. Vandaag stopt de zuurstof. Waarom? Waardoor? Geen idee. Alleen weet ik dat het begon met de Colruyt... Iedereen hoopt op ontsnapping en weet tegelijk dat het totaal geen zin heeft want de zuurstof stopt vandaag. De treinen rijden zich vast. Als alle treinen in beweging zijn, komt er op een bepaald moment een knoop. Net voor Gent Sint-Pieters stappen we uit,

ik en mijn vriend. Een massa stroomt naar nergens, er is geen uitweg. De zuurstof stopt vandaag. Plots kom ik heel belangrijke mensen tegen. Politici. Ze zijn ook op de vlucht. Vrouwelijke politici. Hillary Clinton... Op de vlucht. De vrouwen beginnen, waarschijnlijk uit ondraagbare stress omdat het straks écht ophoudt, te bekvechten. Letterlijk, vechten met de bek. Ze eten gretig agressief elkaars mond op, bek vechtend. Ik begon me te mengen in het 'gesprek'. En dan... Dan is er geen vervolg, ik werd enkel wakker...

Veerle, 38 jaar.

Het is pikdonker. Er verschijnen enge gezichten. Gezichten die niet echt gezichten zijn, maar ogen die mij aankijken, ogen die alsmaar dichterbij komen. En rare, enorme handen met lange kronkelige vingers proberen mij te grijpen. Ze komen van overal en ik kon niet weglopen. Ze verstikken mij als het ware, waardoor ik uiteindelijk mijn ogen open... Maar zelfs met mijn ogen open kan ik ze nog zien in het donker van de nacht. Alleen licht kan hen weggagen.

Erika, 29 jaar.

Een meneer toonde me zijn middelvinger, en dat was... fuck you!

Hasham, 6 jaar.

Een man was bij ons en toen werd hij groter en groter en groter en groen. Hij was de hulk en had ook een mes bij en hij snijdt mij in drie.

Raar hé?

Ahmet, 10 jaar.

Ik sliep in een soort graftombe. Ik lag op een stenen bed. Mijn broer ook. Opeens kwam mijn moeder binnen met een houweel in de hand en zei tegen mijn broer: Opstaan Joachim, er liggen grondstoffen onder je bed. Mijn moeder begon het bed kapot te kappen. Toen ze klaar was zei ze tegen mij: Nu is het jouw beurt.

Andreas, 11 jaar.

Die kleine jongen heeft zijn spidermanbeen kapotgemaakt.

Berkam, 6 jaar.

Ik sta op een roestige ijzeren brug. Er komt een 'dodenstoet' dichterbij. De kistdragers verbergen zich onder puntige zwarte kappen en groezelige lappen. Ze strompelen vooruit. Achter hen schuifelen luid jammerende, in lompen geklede mensen. Ik kijk gefascineerd, gebiologeerd. Ze komen dichterbij. Ik herken iedereen. Ik schrik, ik besef dat ik naar mijn eigen begrafenis kijk.

Hilde, 66 jaar.

Ik liep op straat, viel en ging dood. Ik moest naar de hel. Daar zag ik drie kinderen van de klas, Floor, Babette en Imme. Ik kwam naar hen toe en zei "Hallo!" Babette: "Welkom." Imme: "In de..." Floor: "In de hel!" Babette: "Het is hier superleuk als het regent, dan komen er witte snoepjes uit de lucht!" Imme: "Je moet je ook wel wit kleden hé!" Floor: "Kom het feest van Jack en Rose gaat beginnen, joepie!" Toen gingen we kijken en strooiden we witte bloemen op Jack en Rose tot Rozemarijn, de priester, kwam en zei "Jack, wilt u Rose te trouwen?" Jack: "Ja zeker!" Rozemarijn: "Wilt u Jack te trouwen?" Rose: "Ja tuurlijk!" Toen zei Rozemarijn: "Oké einde trouwen!"

Asmita, 10 jaar.

Alweer een dag in het duister Alweer een dag zonder zon Het is tijd om te gaan Ik wou dat ik blijven liggen kon Hé, wacht wat is dat Ik zie licht doorkomen Hoe is dat nu mogelijk Is de lente nu al begonnen? Dat wordt weer een leuke periode Voor elke vrouw, man, persoon De bloemen zullen weer bloeien De in-
getoomd

Joey, 15 jaar.

Rijdend met de fiets zag ik opeens een driehoekige UFO overvliegen, heel laag, donker, zilverachtig, perfect! Ik wist, als ik daar onderdoor fiets, zal er iets groots en moois gebeuren. Ook was het spannend: doe ik het of niet? Ik reed er recht naartoe, ik reed er gelijk binnen, ik reed in de lucht, ik zweefde boven de aarde met mijn fiets. Wat een zalig, heerlijk en gelukkig gevoel was dat. Ik reed recht de zevende hemel binnen.

Francine, volwassen.

dromen
vanger

Ik droomde

Ik droomde

Ik droomde

Ik droomde

Teksten: © Peter Verhelst
Illustraties: © Carll Cneut

Redactie en coördinatie:

Peter Verhelst, stadsdichter
NTGent: Steven Heene, Dorien Baele (stage), Claudia Rombaut (stage)
Stedelijke Openbare Bibliotheek Gent: Myriam Verreycken, Ingrid Roose,
Marion Bonnevalle (stage)

Vormgeving:

Leen Depooter – quod. voor de vorm.

Dromenvanger was een project
op uitnodiging van Peter Verhelst
als stadsdichter van de Stad Gent, 2010-2011.

Deze dromen zijn ook te lezen op
<http://dromenvanger.gent.be/>
Meer informatie over het project op
www.gent.be/dromenvanger

Een uitgave van Stad Gent, Departement Cultuur en Sport

Oplage: 750 ex.
Druk: Pure Print, Oostkamp
Gedrukt op Bioset

Verantwoordelijke uitgever:
Lieven Decaluwe, Schepen van Cultuur, Toerisme en Feesten, Botermarkt 1, 9000 Gent.

Publicatiedatum: januari 2012.
Met dank aan Digipolis.

**dromen
vanger**

